
UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 12 04 14 019 9

اهذه جنة تحت ظلال السيوف او جنة تترس بها الغزاة في خلال الصفوف اوهو سيف صارم سل على المعاندين اوسهم صائب يرى هدية للمجاهدين بل هو نتيجة فكر فاضل يعترف بفضله الفضلاء ونسيجة بنان كامل يكل عن فهم دقائق كلامه العلماء كيف لا وهو خير الخلف تسبب لوجوده ابو الفضل والشرف سيد العلماء الكرام بهجة ائمة عساكر الاسلام الحبر الفاخر والبحر الزاخر مولاى الذى بيده عقد ولاى محمد فكرى افندى ايده المعيد والمبدى فهو توأم زبدة المراد فى امر الجهاد التى انتشرت نسخها مطبوعة فى عامة البلاد احتوى على فوائد تفوح كروض الجنان وانطوى على فرائد تزهر كالدر والمرجان فياله من مؤيد لدين الاسلام ومشيد لاركان الملة بالاهتمام ومهيج لاشواق ارباب الغزا ومروج لسلعة الغيرة فى اسواق الجهاد بالاعتناء اربح الله سعيه المشكور وابقاه على ممر الاعوام والدهور ولازال ضروس الازمان بجوده متبسمة ومابرح رؤس الاوان بوجوده متوسعة آمين ثم آمين

نمقه افقر العباد الى رحمة ربه المبدى
عبد الحميد حمدى ابن الحاج
عمر النعيمى الخربوتى الشهير بشارح
قصيدة البرده جعل الله
فضله الوافى لهما
فى الدارين عدة
م

(تقريظ باسمه عزيز)

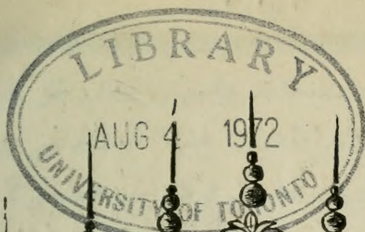
حقيقت ماهيت اسلاميه‌يی بصر بصيرتله مشاهده ايدن
ارباب بصائر روشن خمايره جلی وباهر اولديغی اوزره امت
مرحومهٔ محمديه‌يه احسان وعنايت بيمنت الهيه اولان
درجات عاليات ابديه ونعمات بی غايات مخلديه‌نك اعز
واكملی اعلاء كلمةالله امرنده فدای جسم وجان ايدن اصحاب
غزا وجهاده موعود اولديغی كتاب وسنتله نقلا تصديق
قلنديغی كبی اسلاف عظام اسلامك جانب مشرق
بطحادن سمت مغرب اقصايه قدر جهاد وغزا وظلمات
شرك وكفر ايله اظلم من ليالیٔ ظلمات اولان ساهرهٔ غبرايی
نور ايمان ايله منور ساز وبرضيا ايتملری مجرد بوعنايت
موعودهٔ الهيه‌يه مظهريت امل مافی البا ليله اولديغی نظر
امعانده كورديكمز جهتله فضيلت جهادك فضائل سائره‌يه
رجحانيتی عقلا دخی استدلال اولنور غزا وجهادك عمومه
كوره آكلاشيله‌جق معنای غراسی (مهمات الغازی فی ميادين
المغازی) اسميله مسمی اولان بو كتاب عبرت نصابده مسائل
متعددهٔ موضحه ايله بيان اولنمش ومؤلفی اولان علمای
عصرك ارجمند وسربلندی وردنجی اردوی همايونه
منسوب طوبجی الايی امام اولی خواجه محمد فكری افندی
الحق مجاهد فی سبيل الله اولان جنود مجندهٔ جناب ملوكانه‌يه
شرع وقانوننه توفيقا برحسن نصيحت وابراز مآثر فضيلتله
اجناد شجاعت معتادعثمانيه‌نك شوق وغيرت واطاعت وشجاعت
موروثه‌لرينی ازسرنو ترويج وتهييجه فوق العاده همت ايلمش
اولديغندن بو اثر پرعبرك وجود هله شايستهٔ حسن نظر قبول

حضرت پادشاهی و بستهٔ انعام واحسان جناب ظل اللهی
پور لسنه اوصاف محاسن اتصاف جلیلهٔ آصفانه سی رونق
ارای سرنامهٔ کتاب مستطاب اولان سر عسکر نامور
وسپهدار ظفر رهبر رضا پرور دولتلو عطوفتلو حسن رضا
پاشا حضرتلرینک شایانی همت بینت ودلالت اهلنوازیلری
محیط سپهر عالم اولان الطاف مرحمت اقتطاف مالانهایه لرندن
مسترحمدر

محمد خالص محاسبه جی اردوی
همایون رابع

Fikrī, Meḥmed ibn Ḥusayn

Mühimmāt ül-ġāzī fī meyādīn il-meġāzī

رسالة مهمات الغازى فى ميادين المغازى

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لمن جل شانه عن الشركاء والانداد وعز سلطانه عن الامثال والاضداد القاهر فوق عباده بلادم مهراق ولاتجنيد الاجناد الذى فرض الجهاد فرضا باقيا على العباد الى يوم المعاد رجالا وعلى الصافنات الجياد مع اهل الضلال والفساد * الذين طغوا فى البلاد * ماداموا عن الشرك والعناد وانجاهم بسببه من مخاوف زحام الحشر فى يوم التناد واعدلهم الدرجات فى الجنات العاليات مالها من استناد ولاعماد والنعماء الباقيات الصافيات ليس لهما انتهاء ومالها من نفاد (والصلوة والسلام) على رسوله محمد اسس قواعد الحرب والقتال واحكم قوائم الضرب والجدال الذى قاتل اهل الشرك وضرب عليهم النكال (وجعل) فى اعناقهم السلاسل والاغلال على انما اوقعوا انفسهم

(بعذاب)

بعذاب بئيس فى يوم لا بيع فيه ولا خلال وعلى آله واصحابه الذين هجروا فى نصرة الدين لذيذ المنام وصبروا على ما آذاهم الاعداء اللئام وقاسوا فى سبيل الشدائد وانواع الآلام ورابطوا معه فى كل مقام والذين هم تركوا الاوطان والاقوام ونصروه عليه السلام فى الليالى والايام رضوان الله تعالى عليهم وعلى من اقتفى اثرهم الى قيام الساعة وساعة القيام (وبعد) فيقول المفتقر الى الطاف ربه القوى السبحانى محمد فكرى بن حسين القيصرى الجولانى * لما كانت الخدمة الحربية اعلى الشواغل الانسانية واسناها لكون مبدأها اعلاء كلمات المجيد باجراء احكام الشريعة الاحمدية * والله على كل شئ شهيد* وافضل الفضائل السنية وابهاها لكون منتهاها ابقاء شوكة سلطان الله العزيز الحميد ولا يتأتى ذلك الا بمكافحة كل ختار مريد ومطارحة كل جبار عنيد بسيوف مهندة مسلولة قاطعة ورماح مسددة مطلولة ساطعة اعد واحضر اوزارها كل الاحضار فلم يبق لاهلها محلا للاعتذار من هو حرزه منيع حريز وركنه قوى عزيز الذى عجزت عن استقصاء مأثره براعة الكتاب وقصرت دون احصاء مفاخره يراعة الحساب والذى للصارخ العائذ اول عاصم ولظهر المترف المعاند اقدم قاصم جوهر سيفه حين لمع فى مثار الغبار * يكاد سنا برقه يذهب بالابصار * فالقت اليه الحرب بالاوزار فى رابعة النهار غيث سماء السماحة وليث فضاء الشجاعة فلله در من وصفه من بلغاء الانام فيما غبر من الايام غيث وليث فغيث حين تسأله عرفا وليث لدى الهيجاء ضرغام ترى سيفه معلقا على مناكب الجوزا حين اقتحم فى مواكب الغزا

ومن توجه بامنيته تلقاء كعبته يرفع قدره * وحيث ماكنتم فولوا وجوهكم شطره * مالك ملكوت اديم الارض باسط بساط الامن والعدل بالطول والعرض يبدانه مؤسس مسجد الورع والتقوى وعليه التحرير والفتوى درة تيجان السلاطين وغرة جبين الخواقين رافع راية النصر وسيف الظفر السلطان ابن السلطان (عبدالعزيز) خان المؤيد المظفر عصمه الله فى حرمه المأمون من عوائد ريب المنون واعز سبحانه سلطانه وبرهانه وايد بنصر دائم جنوده واعوانه واحكم اطناب دولته باوتاد الخلود والدوام واجرى معالى سلطنته على صفحات الايام وجعل بشوكته متن الشريعة متينا كما جعله فى الارض خليفة وامينا ويرحم الله عبدا قال امينا امين لا نرضى بواحد حتى نضيف اليه خمسمائينا ثم لما رأيت بعض الغزاة لم يهتدوا لمراده ولم يتفرسوا لما فى فؤاده استخرت الله ان اجمع بعض ادواتها الخفية كذلك على مانطقت به الشريعة وان لم اكن اهلا لذلك كانت لنا الى رضى الله ذريعة راجيا منه تعالى ان اندرج بها فى سلك المجاهدين المحاربين ولا اكون ظهيرا للقاعدين الهاربين فلما من الله على بالاتمام والفك عنها مسك الختام سميتها (مهمات الغازى فى ميادين المغازى) فجعلت تحفة بالاشارة الى من هو ساحته مصونة من غارة الاعادى وخزانته مأمونة من خيانة الايادى الذى لامثل له فى العلى * وله المثل الاعلى * والذى يذكر لمعاشر الاكابر بحيث يجرى ذكر محاسنه مجرى المثل السائر ترى الناس لعرض حاجتهم اليه يركضون * كانهم الى نصب يوفضون * مبارز مواكب الشجاعة بالاتفاق حائز مراتب الوزارة بالاستحقاق الوزير الوقور

والليث الجسور حسنة الايام والدهور قائد الاجناد جرى الفؤاد الجامع لاعلى شر فى الرتب بحسن الادب فينسل اليه من كل حدب اعنى به حضرت (حسن) رضا پاشا ان الاله لكيفل لما يريده و يشاء جعله الله دائما ولخدمة سلطاننا الاعظم قائما والذى ارشدنى الى ذاته العليا فى ابداع الكتاب رئيس الكتاب مرجع الحساب مابرح محفوظا بكرم التواب مظهر عنايت الصمدالذى نجل دون براعة قلمه كمال الجندى اعنى مولانا محمد خالص افندى اطال الله بقاه وانال بالخير كلما تمناه نسئل الله الخلاق ان يشد و سطنا بهذا النطاق يوم التلاق وان يجعله غوثا لنا حين التفت الساق بالساق اليه يومئذ المرجع والمساق

(غب ذا) معلوم عاليان ومستغنى بياندر كه كافهٔ جوانب وحوا ليسى جواهر بلاغت ايله پيراسته وقاطبهٔ اسافل واعاليسى زواهر فصاحت ايله آراسته (يعنى) هر بر ناظرك طبعنه موافق كلماتى تركيب وحاصله اولان الفاظك مفردانى جمع وتأليف ايله قوانين انشايه مطابق بركتاب ناطق تنظيم وترتيب ايلمك طوق آحاد بشردن خارج بر معنا ايدوكى قوانين عقليه ايله مفنن ومعلال وبراهين نقليه ايله مبرهن ومدللدر بناء على ذلك متوكلا على القادر المالك زاد نشئهٔ اخرى اولمق امنيه سيله مع القصور اشبو ترتيبنه وضع قلم عجزرقم ايله كشيدهٔ سلك سطور ايتديكمز رساله مزده سرزدهٔ ظهور اولان سهو وذلل دامن عفو وصفح ايله مغمور ومستور وجابجا وقوع يافته اولان خطا وخطل معفو ومعذور اولوب مهما امكن اصلاح اوتمحق ايله

جبرنقصان وسد خلل بيورلمسى اخوان انصاف نشان وخلان عـدالت عنواندن نيـاز كردهٔ فقـيرانم ايدوكى معلوم بيورلدقده نصكره (سلفا وخلفا) علمـاء اخيار وفضلاء ابرار اتفاق اوزره قول وقرار ايدوب ديمشلردركه قطاع طريق وارباب بغى و فسـادك مفسده تلرينى رفـع واصحاب شقـا وعنادك كيد ومضرتلرينى دفع واساس بنيان كفر وشركى قلع وقمع وهر بررلرينك حاصلاتنى برنهج شرع شريف محلنه صرف وتوزيع ايچون ناسك عشر وخراج اراضيه لرينى وزكات وصدقهٔ ماليه لرينى اخذ وجمع ايتمك وجمعه وعيدينك اقامه سيله جيوش مسلمينك تجهيزى يعنى دشمن ايله محاربه اولنه جغى وقت عساكر اسلامه لازم اوله جق آلات حربيه ومهمات ضربيه يى احضار وتقديمى ودشمن طرفندن آلنه جق اولان اموال غنائمك غزات بينـلرنده تقسيمى وهر صنف عسـاكر اسلامى تفريق وانواع عطايا ومواجبله انلرى حرب وهيجايه تشويق وثغور اسلاميه دن منـاسب محلاره بعث وتسويق واموال وعيالات رينـه اطـالهٔ دست تعدى ايدنلرك تعرضلرينى وميانه لرنده وقوعبوله جق منـازعات ومخاصماتك قطعى وخصوصات سائره ده رأى وتدبيريله عمل وحركت ايتملر ايچون مؤمنين اوزرلرينـه واجب ولازمدركه ايچلرندن تهديدنى ايقاعه قادر وحكمنى اجرايه مقتدر برذات ستوده صفات قاهرى كندولرينـه امام وامير ايدهلر ٢ وجميع اورده اكا طاعت وانقياد ايله ديديكى يره كيدهلر اول امير عاليشانه اطاعت وانقياد واجب اولديغى قرآن معجز بياندن (يا ايها الذين امنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولى

٢ امت اوزرينه نصب امامك وجوبى سادات اهل سنت مذهبى اوزره ادلهٔ شرعيه دن اجماع صحابه وتابعين ايله ثابتدر يوخسه معتزله وزيديه نك ديدكلرى كبى دليل عقلى ايله دكلدر تفصيلى كتب كلاميه ده مسطوردر

منه

الامر منكم) نص كريمه ثابت ومدلول ايدوكى معلوم ذوى الايقاندر بو آيت كريمه ده جناب وهاب لطف وكرميله مؤمن قوللرينه امر وخطاب مستطاب ايدوب بيورمشكه اى مؤمنين جميع صفات كمال ايله معلا وسمات نقص وزوالدن منزه ومبرا خالق ممكنات ومعبود شعوب وقبائل نوع بشر ومسجود كتيبهٔ صنوف ملائك ربكز جناب ذات واجب الوجوده وآنك طرف الهيه سندن كتورمش اولد يغى حبل متين شرع مبينه تمسك واعتصام ايله هادى وشفيعكز لواءحمد ومقام محمود صاحبى رسول جزيل الجوده وكندوايچكزدن وابناء جنسكزدن متولئ اموريكز وهر خصوصده مرجع ومصيريكز ارباب امر وفرمان واصحاب قطب ديوان اولان ملوك ملاك رقاب ذوى العهوده وانلر طرفلرندن نصب وتعيين وحركات شرعيه لرى تبيين اولنان امرآء جيوش وجنوده دخى اطاعت ايله انقياد وسر فروايديكز (ايمدى) اولو الامره اطاعت بو آيت كريمه ايله ثابت ومدلول اولد يغى كبى دهان عذب البيان نبويدن صادره اولان نيجه احاديث شريفه ايله دخى ثابت اولوب انلر اكثر من ان يعد واوفر من ان يحد اولمغله ايچلرندن مقامه مناسب بعضيلرى بونلر دركه ذكر اولنور برى بخارى ومسلمده مذكور (من اطاعنى فقد اطاع الله ومن عصانى فقد عصى الله ومن اطاع اميرى فقد اطاعنى ومن عصى اميرى فقد عصانى) حديث صحيحيدر يعنى بكا اطاعت فى الحقيقه جناب خالق لم يزله اطاعتدر وبنم طرفمدن اولان امير وحاكمه انقياد فى الحقيقه بكا انقياددر واول حاكم ووالى يه مخالفت وعصيان ايدن كيمسه حقيقتده بكا مخالفت وعصيان

ایتمش اولور (تذییل) بو حدیث شریفك شق اولیکه رسوله
اولان اطاعت وعصیانك حقیقتی الله تعالی یه اولمسیدر
بونك وجهی بودرکه رسول علیه السلام احکام الهیه یی
مبعوث اولدیغی قومه تبلیغ والقایه مأمور بو ایسه (وما
على الرسول الا البلاغ) مدلولی سعی والقاسیله مأجور انجق
امر وفرمان ایدن جناب رب منان اولدیغندن پیغمبر جلیل
حق تعالی یه خلیفه و وکیل وقائمقام وبدیل اولوب
بو جهتلر ایله وکیله اولان اطاعت وعصیانك عین
اصیله اولمش اولور وشق ثانیسکه اولوا الامره اولان
اطاعت ومخالفتك حقیقتی رسول علیه السلامه اولمسیدر
بونك دخی وجهی بودرکه الله تعالی پیغمبرینی خلیفه ووکیل
ایتدیکی کبی نبی ذی شان دخی أمرایی شهوات نفسانیه یه
اتباع ایله قبولندن امتناع ایدنلر حقنده اجرای احکام
شرعیه ایچون قائمقام و بدیل ایتمش اولوب بو جهتلر ایله
کذلك خلیفه وبدیله اولان انقیاد وطغیانك عین اصیله
اولمش اولور وحدیث شریفك شق اخیرنده واقع (امیری) لفظ
منیفنده امیرك ذات والای نبویلرندن عبارت یایه اضافتی
بزم لسانمزده بنم امیرم معناسنی افاده ایدن تعبیر دلپذیری
ایله نفس مصطفویلرینه نسبتی دخی شان امیری تشریف
ومزیتلت وحیثیتنی تعریف ایچون اولمغله مغایر شرع اولمیان
امورك کافه سنده امر اولی الامره اطاعت
وسائط رفع اولدقده نتیجه ده الله تعالی حضرتلرینه
اولمش اولور وآیت متقدمه نك تفسیرنده بیضاوی مرحوم
بو حکمده وزرا وامرآء جیوش وسرایا دخی داخل واطاعت ایله
امر بونلره ده شامل اولور دیمش اولدیغی الله اعلم بما ظهر وابهم

بو حديث شريفك واشارتلرندن اولنردن المشدر زيرا هر پادشاه عدالت انتما پيغمبر مجتبانك خليفه سی اولديغی مثلا امرآء جيوش وسرايا دخی سلاطينك خلفاسی ومن كل الوجوه امناسی اولنلريله بالاخره نبی اكرمك وكلاسی اولمش اولورلر بناء علی ذلك بونلره اطاعتك وجوبيتی دخی آيت كريمه نك معناسنه تذييل ونصرت وتوفيق ايله خير دعالری ترتيل اولنمق خلف وسلفك عادت حسنه وسنت مستحسنه لرندن اوله كلمشدر (جعلهم الله دائمين ولاحكام الشريعة قائمين واطال بقاهم واناال بالخير مناهم) واحاديث مرويه دن بری دخی جناب ابو هريره روايتيله ابن نجارك تخريج ايتمش اولديغی رسول الله افندمزك (السلطان ظل الله فی الارض يأوی اليه الضعيف وبه ينتصر المظلوم ومن اكرم سلطان الله عز وجل فی الدنيا اكرمه الله يوم القيمة) قول منيفلريدر يعنی پادشاه عالمجاه جناب خير الحافظين طرفندن يريوزنده عباد يچون ملجأ وپناهدر ضعيف وناتوان اولنلر اكا لواذ والتجا ايدرلر وكرفتار پنجهٔ اهل عدوان اولان مظلومان وملهوفان دخی انكله استعانت والتجا ايدرلر الله ذو العز والجلالك ازلده امارت وسلطنته لايق كوردكی ذاته دار فناده توقير واحترام ايدنلره الله تعالی دار بقاده مكافات وانعام ايدسه كركدر بو حديث شريفده واشارتلرنده واقع پادشاه عالمپناه معناسنه اولان ظل الله تركيب اضافيسنده بولنان (ظل) لفظ منيفنك آتی معناسی اولديغی جامع الصغير شرحی كوكب المنيرده تقرير وانلر امن وراحت وعز ومنعه وستر وخاصه وحفظ وحمايه ايله تعبير اولنوب بو معنادده بومعنالرك هر قنقيسی مراد اولنسه

جائز اتجق بو معانیك ارادندن معنای اولکه ظلك مدلول مشهوری اولان کولکه معناسیدر مجاز مبنی علی الکنایه طریقله درزیرا شدت هاجره ده حرارة آفتابدن بیتاب اولنلر اشجار وخیام واحجار مثلاو اجسام مظلله نك سایهٔ راحتوایه سنه التجا ایله بونلرك کولکه لری کندولرندن دفع اذا ایلدیکی کبی مظالم متغلبه دن مضطرب اولان مظلومان وملهوفان دخی امیر عادلك ظل جناح مستوجب الفلاح رأفتنه لواذ و التجا ایله اذای طاقتسوز ظلم وعدواندن تخلیص کریبان ایلدکلری باعث اطلاق اولمسنه شراح احادیث وادبا اتفاق ایتمشلردر بنابرین حدیث شریفك معناسنده فارسیده دخی ترکیب اضافی اوله رق سایهٔ یزدان معناسندن ترجمه ایله تعبیر اولندی وحضرت انس رضی الله عنهدن مروی برحدیث شریفده دخی (السلطان ظل الله فی الارض فن نصحه ودعاله اهتدی ومن دعا علیه ولم ینصحه ضل) وارد اولمشدر یعنی سلطان اسلام ساهرهٔ غبراده راحت واسایش انام ایچون سایهٔ رحمت مولی الانعامدر اکا شفقت وخلوص نیت ایله نصح وپند ایدوب اصلاح حال عالم ایچون مسلك خیر ورشاده ارشاد وتوفیق وسدادده مظهر اولمسی دعاسنی ورد واعتیاد ایدن کیمسه طریق حقه هدایت ایله نجات بولور واکا بددعا ایله نصح وپندینی امساك ایدن کیمسه ضایع وبیثبات اولور (ایمدی بوحدیث شریفك تصریحی اوزره پادشاه اسلامه اوزاق ویقین خیر ایله ثنا وازدیاد عمر وشوکتی و توفیق ونصرتیله دعا خواص وعوام وبای وگدا عامهٔ عباده شامل وجمیع اهالی بونده مشترك اولوب بوتقریب ایله هپسی طریق هدایت

واهتدايه واصل ومجموع من حيث المجموع (دعاء السلطان سبب الغفران) شرفنه نائل اولمق قابل انجق ساحهٔ عدلنه دخول وحضور موجب الحبور ومستوجب الفرح والسرور زنده شول هر برذاته میسر ومبذول اولمق ممتنع الحصول قیلندن اولمغنه اکاسانا پند ایله اهتدی شرفندن اکثر مؤمنین دور وثواب موفوردن مهجور اولملری خاطره خطور ایدرایسه بونك لالی جوابنی شووجهله کشیدهٔ سلك سطور اولورکه تمیم داری رضی عنه البارى روایتیله امام مسلك تخریج ایتمش اولد یغی اشبو حدیث شریف صحیحکه اول رسول اکرم افندیمزك (الدین النصیحة) قول منیفیدر بوکلام لطیفلرنده دین مبینك قیامی وشرع متینك عمادنك قوامی والى یوم القیام بقاودوامی نصیحت اوزرینه اولمسنه حصر ایدوب واوج دفعه تکرار ایله مبالغه وبومطلبی معناسی کثیر لفظ یسیر ایله آداییورملری سامعینه ستیر اولوب مجلس نبویلرنده بولنان ذوات کرام استکشاف طریقیله یانبی الله اول نصیحت کیملر ایچون اولمق کرکدر دیو استعلام ایلدکلرنده جوابنده (لله ولرسوله ولکتابه ولائمة المسلمین وعامتهم) بیورمشلر یعنی جناب حضرت وهاب ورسول اوابی وحق ایله باطل بینی فارق اولان کتاب مستطابی ومسلمینك مقتدالریکه انلردن هر برلری پیغمبرك نائب منابی وجمیع مؤمنین که انلر حق تعالی یی توحید ایتمکده بربرلرینك احزاب وانسابیدر اول نصیحت بونلر ایچون اولمق کرکدر (ایمدی الله عظیم الشان غنای مطلق ایله غنی وجمیع ممکناتدن استغنای ازلی ایله مستغنی وقوللر ایسه دائما انك لطف وکرمنه اشد احتیاج ایله محتاج وبو اضافاتده حق تعالی ایچون قول طرفندن صادر اوله جق نصیحتی کندی

نفسنك منفعتی ایچون اوله جغی معلوم اولدقدنصکره (عبدك
حق تعالی یه نصیحتی دیمنك معناسی اخلاصله ایماننده دائم
وخلوص نیت ایله عبادتده مداوم واوامرینه امتثال
ونواهیدن اجتناب ایله رضاء ربانیه سنه مغایر افعال واقوال
وحرکات وسکناتدن کمال مجانبت ومباعدتله کندویه مطیع
ومنقاد اولنلره مطاوعت وطغیان وعصیان ایدنلره غیظ
وعداوت ایدوب دائما شکر وحمدینی ادا ایله اظهار عبودیت
وصداقت ایتمسیدر (ورسول مجتبایه نصیحتی دیمه نك معناسی
اکا امت اولدیغی حقنده نعمت بیلوب حق تعالی طرفندن
کتورمش اولدیغی احکام شریعت غراینی هردم اجرا وصبح
ومسا صلوات شریفه واسطه سیله هرکارنده ذات والای
نبویلرینه التجا وجمیع زمانده حق عالیلرینی اعظام وتعزیز
ایله سنت نبویلرینی ایشله مکه مداومت ومواظبت ایتمسیدر
(وقرآن عظیم الشان ایچون نصیحتی دیمنك معناسی حاوی
اولدیغی احکامك کلیسنه جان دلدن تسلیم وانقیاد وطریق
مستقیمه هادی اولدیغنه کالیله اعتقاد واوقومقدن مراد
ایلدکده عجایبنی تفکر ومعانیء منیفه سنی تدبر ایله مخارج
حروفه رعایت ایدرك قرائت وتلاوت ایتمسیدر (وامام المسلمین
وامیر المؤمنین ایچون نصیحتی دیمه نك معناسی اول ذات عدالت
سمات مؤمنینك مقتداسی اهالی بینلرنده کمالیله اجراسی انك
وجود لازم الوجودینه متوقف ایدوکنی بیلوب دائما نصرت
وتوفیق ایله خیر دعا وازدیاد عز وشوکتی ایچون حسن ثنایی
کندویه اعتیاد وهرقنقی ملتدن اولور ایسه اولسون عموما
خروج علی السلطان فضیحه سنه متجاسر ارباب بغی وفساد
وخصوصا تخریب بلاد وتعذیب عباد قصدیله رفع

معشر اهل ایمان شنیعه سند مباشر اصحاب کفرو عناد اولان
مشرکین ایله حرب وقتال ایچون امر وفرمان ایلدکده
درعقب امرینه امتثال ومأموراوله جغی محله واروب انلرایله
قتال وجداله مسارعت ومیدان غزاده ثبات ایله مصابرت
ایتمیدر اشته بومعناجه پادشاه اسلامه نصیحت جمله مؤمنینه
عام وشامل اولوب حدیث شریفك مدلولنك کافل اولدیغی
هدایت وسعادته کافه نائل اولمق قابل امکان اولمغله بوشرفدن
برکیمسه خارجده قالمش اولور (وعامهٔ مؤمنینه نصیحتی دیمه‌نك
معناسی عموما انلر بربرلرینه حب وودادایله کلمهٔ واحده ده
اتفاق واتحاد خصوصا احکام شرعیه ومسائل اعتقادیه‌ده
منفرد بولنان علماء عاملین احادناسی امر معروف ایله سبیل
صوابه ترغیب ومناهی ومعاصیدن حذر ومجانبتی لازم
اولان اموروغیرمرضیه‌دن ترهیب ایله انلری مسلك سدادورشاده
ارشاد وبونلردن بشقه بیوکاری کوچکارینه پدرانه رحم
وشفقت کوچکاردخی بیوکاره تعظیم وتوقیرده طرح کلفت
ودائما الفت واستیناس ایله بربرلرندن دفع وحشت ایتملریدر
(وانس بن مالك رضی الله عنهك روایت ایتمش اولدقلری
برحدیث شریفده (السلطان ظل الله فی الارض فاذا دخل
احدکم بلدا لیس فیه سلطان فلایقیمن به) صدق رسول الله
بویله وارد اولمشدر یعنی پادشاه اسلام یریوزنده سایهٔ
رحمت رب السلامدر ای معشر اهل ایمان سزدن بریکز
سایهٔ رحمان اولان سلطان عدالت عنوانك تحت امارت
وامانتنده اولمیان بربلده‌یه داخل اولدقده کاوب کچجی طرزنده
برقاج کونلر مسافرت طریقله اکلنورسه ده انده اقامت وتوطن
ایتمکه زینهار هوسکار اولمیه ایدی بوحدیث شریفك

تصريح ومد اول منيفنك توضيحى اوزره هرنه قدر اذا وجفا
كورسه‌لر يله صبر ومقاسات ايله حامئ بيضهٔ اسلام اولان
سلطان عاليشانك قلمرو وحكومتنده داخل بولنان بلاددن
برنده توطن واقامت ودار كفره هجرت ورحلتدن كمال حذر
ومجانبت بر له طاعت سلطانه مثابرت ومصابرت اوزره
مداومت ايتملرى جمله مؤمنين اوزرلرينه واجب ولازمدر
وصحيح مسلمده عبدالله بن عمر رضى الله تعالى عنهما جنابلرينك
روايت ايتمش اولدقلرى برحديث شريفدخى رسول اكرم
افنديمزك (من خلع يدا من طاعة لقى الله تعالى يوم القيمة
لاحجة له ومن مات وليس فى عنقه بيعة مات ميتة جاهلية)
قول منيفيدر كه فحواى لطيفى اكر بر كيمسه طاعت امام حقنده
كف يد وامتناع ايدر ايسه يوم جزاده حق تعالينك ديوان
عدالته كلدكده ارتكاب ايلديكى سيئه وفضيحه سنك عذر
وجوابنه قادر اولميوب عقاب عظيم وعذاب اليم ايله مجازات
اولنور وبر كيمسه كه فوت اولدقده كردن طوع واسلامى ربقهٔ
بيعت امام المسلميندن عارى وطوق رقبهٔ رعيتى اطاعت
اميرالمؤمنيندن برى اولديغى حالده ارتحال ايده اول جاهليت
زماننده اولان برنوع اولوم ايله انتقال ايدر معاذالله كفر
اوزره هلاك اولمقدن كنايه وعيد شديد اكيد قيلنمشدر
وحذيفة بن اليمان عليه رضوان الرحمان روايتيله برحديث
شريفلرنده دخى (من فارق الجماعة واستذل الامارة لقى الله
ولاوجه له عنده) بيورمشلر يعنى هر اول كيمسه كه جماعت
مسلميندن اعتزال ومباعدت ومعاشر موحديندن اختزال
ومفارقت وامارت وولايتى خوارسمغه وتذليل وتحقير ايلمكه
مجاسرت ايلسه يوم جزاده نعمت جماعته كفران ايتديكندن

يوزسز حشر اولنور ياخود دم اقامت عدل وجزاده ارتكاب ايتمش اولديغى فضيحه سنه عذر وجوابى اوليوب عذاب اليمه كرفتار ياخود حقك امرينه مخالفت وعصيان ايتمش اولديغندن خجالتندن ديوانه چيقمغه يوزى يوقدر (ايسدى بوحديث شريفك مألنده شوكه دلالت وغايتنده اول شيئه اشارت واردر كه * انما المؤمنون اخوة * آيت كريمه سنك مدلولى مقتضاسى (وان الله خلقنى من نوره وخلق المؤمنين من نورى) حديث شريفك مفهومى اقتضاسى معاشر موحدين بربرلرينك دين قرنداشى وهر خصوصده صادق وهمپا واياقداشى اولوب اشبو اخوت ايمانيه وخلت دينيه ايسه اخوت نسبيه ومودت حسبيه دن احكم واقوادر زيرا بر آدمك صلبندن كلمش وبرخاتونك قارنندن طوغمش ايكى برادردن بريسى معاذالله ارتداد وكفراوزره اصرار ايله عناد ايده جك اولسه بينلرنده اولان علاقهٔ اخوت ورشتهٔ مودت زائل ومنقطع اولوب حتى ارتدادنصكره داركفره رحلت ومؤمنين ايله غوغايه جرأت ايدوب بعون الله تعالى غلبه ونصرت ايله موحد قرنداشى آنى برقفرخاليده دردست ايده جك اولسه قتل واعدامى جائز بلكه دائرهٔ ايمانه دخولدن امتناع ونكول ايدر ايسه واجب اوله جغندن بشقه پدرلرينك جمع وادخار وهر ايكيسى اراسنده ترك ايتمش اولديغى مالندن مطلقا حصهٔ ارثيه سنى دخى الماغه نائل اولهمز اماكه دين قرنداشلغى بويله اوليوب يعنى هيچ بروجهله خلل تطرقى متصور اولمامغله هر بر امورلرنده بربرلرينه معاونت ومظاهرتلرى واجب ولا زب ايكن بعض سببه مبنى ارالرينه تفرقه واختلاف دوشه رك نصرت ويارديمى ترك ايده جك

اولسه لر اخوت ایمانیه نك ونور محمدیه نك قدر وحیثیتی نی
ضایع وتلف ایده جك اولملرینه مبنی مسؤل ومعاتب اولورلر
بناء علی ذلك جماعت مسلمیندن یوز چویروب اتفاق
واتحادلرینه سبب اولان پادشاه عالیجاه انجم سپاهه
عصیان وطاعتندن خروج ایله طغیانده بولنان دنیا احكامنجه
شرعا تربیه اوله جغندن بشقه وقت نشورده حاكم مطلقك
حضور معنوی ربانیه سنده چیقه جغه یوزی بوقدر دیو تعبیر
بیورمشلر (ایمدی بالاده ذكر اولنان آیت كریمه وسیاقنده
سرد وبیان قلنان احادیث منیفه نك بهری خلیفه روی
زمینه مؤمننك طاعت وتعظیملری واجب ومتحتم ایدوكنه
برهان قاطع ودلیل ساطع اولدیغی كبی عصیان وعقوقلری
دخی ضلال عظیم ووبال جسیم اوله جغی مفهوم ومعلوم
اولوب حتی جمیع اهل ایمانك رفاه وسلامت وامن وراحتلری
سلطانك امور واحوالنك نظام ورزانت واستقامتیله حاصل
اوله جغندن حكماء كاملین وعلماء عاملین (اوكانت لنا دعوة
مستجابة لدعونا بها للسلطان) یعنی بزم ایچون
دركاه الوهیتده قبول واسعافی موعود بردرود بشارت نمود
موجود اولسه ایدی اول كنجینه دعانی ونقدینه عالمبهایی
بیهوده صرف وتلف ایتیوب انجق انی سلطان عدالت
عنوانك توفیق ونصرتنی وازدیاد عز وشوكتی ایچون خرج
وصرف ایدرایدك بیورمشلر پادشاهه خیر دعا كافه موحدینه
مشقتسزجه برخدمت مفتخره اولدیغنی طیورمشلر بو دخی
معلوم اوله كه حضرت خلاق ازلیك عباد موحدینی
اوزرلرینه ضرب وعمل واتیان وهر برلرینی اوقات معینه لرنده
ایشلمریله امر وفرمان بیوردیغی تكالیف الهیه سنه (فرض

تسمیه اولنوب اشبو فروضات دخی ایکی قسم اوزره منقسمدر برنجیسی فرض عیندرکه بعضیلر آنی یرینه کتورمك ایله آخرلردن ساقط اولیوب مکلفیندن هربرلرینك عین ذاتلرینه انی ایشلمه سی لازم اولانیدر ارکان خمسهٔ مبارکه کبی که انلر اوروج طوتمق ونماز قلمق وحجه وارمق وزکات ویرمك وکلمهٔ طیبهٔ شهادتی کتورمکدر ایکنجیسی فرض کفایه‌درکه آنی مؤمنیندن بعضیلری ایشلدکده باقیلرندن ساقط اولوب مکلفیندن جمله سی انی ایشلمك لازم اولمیاندر جنازه نمازی کبی وسلام ردایتمك ودشمن ایله غوغایه کتمك کبی وبو فروضاتدن هربرلرینی عبد مؤمن میدانه کتورمك مراد ایتدکده تعلق وحصول جهتیله دخی اوچ قسمه منقسمدر برنجیسی اکا مالك تعلق ونسبتی اولمیوب بالکز وجود ایله حصول پذیر اولانیدرکه بونك آدینه عرف فقهاده عبادات بدنیه تسمیه اولنور نماز قلمق واوروج طوتمق کبی ایکنجیسی اکا بدنك تعلق ونسبتی اولمیوب انجق مال ایله صورتیاب انتساق اولانیدرکه بونك ادینه عبادات مالیه تسمیه اولنور زکات ویرمك وحبوبات اراضیه‌نك عشر وخراجنی ویرمك کبی اوچنجیسی هم مالیه وهم بدنیه‌یی جامعه اولوب هرایکیسنك بربرینه تعلق ونسبتی اولانیدر اول حجه وارمق واعداء دین مبین اولان مشرکین ایله غوغایه کتمك کبی اشبو فرض جهادك رکن اعظمی ثبات اولدیغی کبی شرط احکمی دخی اطاعت اولوالامر ماده‌سی اولوب انك حقنده بلمسی لازم اولان براهین نقلیه ودلائل عقلیه سرد و بیان اولنوراندن بشقه نیجه لوازمات وتوابعات شرعیه سی ومثوبات اخرویه سی واردرکه انلر عد واحصایه کلمز انجق ایچلرندن مجاهدینه

عمل واتیانی الزم وهردم بالنسبی اهم اولنلرینی جناب حقك توفیق وعنایتیله کتب تفاسیر واحادیثدن وامهات کتب فقه وسیردن اخوان دین وخلان مجاهدین ایچون هدیهٔ ناچزانه من وتحفهٔ عاجزانه من اولمق اوزره ظفر بولندیغمز لوازماتك مسائل متفرقه نوعندن کتب وتحریری مناسب کورلدی (نسئل الله الموصوف بالقدم ان یعصمنا من عسرة القلم وزلة القدم)

(مسئلة) ١

جهاد دیمك محافظهٔ احکام شریعت غرا ایله اعلاء کلمة الله یعنی اصل اصیل شجرهٔ ایمان لا اله الا الله محمد رسول الله قول شریفنك اهل ایمان لسانلرنده اشکار اولمسی وانلر دخی بوکلمهٔ طیبه یی دیمه‌لریله ذاتنده وصفاتنده وافعالنده علو ازلی ایله عالی اولان واحد حقیقینك وحدانیتنی تصدیق ایتملرینه دعوت وقبولندن امتناع ایله قار شوقو یه جق اولد قلری حالده مؤمنینك ماللری وعرض وعیاللری ایاق التنده قالمیوب ویغما وتلف اولماسیله معابد اهل ایمان اولان جوامع ومساجدك هدم وتخریبندن وقایه وبو مذکوراتی دشمنك کید ومضرتندن حمایه ایله ظل جناح رأفتنده مستظل بولندقلری امام المسلمین ازدیاد عز وشوکتی ومحافظهٔ وطن واعماری مملکت واستراحت ملت نیت خالصه سیله راز کیسه‌لرك طوپلاشوب جمله‌سی برقرداش کبی براوغوردن بالاتفاق واروب دشمن ایله دوکشوب وغوغا ایتملرینه دینور (تذییل) بو یله جمله مشرکین ایله صواش ایتمك فرض اولوب وفرضیتنه جناب رب جلیلك (اقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم) قول جمیلی برهان ودلیلدر یعنی ای قتل

واماننه یه مطیق ومقتدر اولان موحدین سزه امر وفرمان
ایده رمکه سزلر تخذیل و تنکیل ایله مشرکینی بو لدیغکز
محلده ویاظفریاب اولدیغکز زمانده قتل واعدام ایدیکز
بردلیل دخی (وقاتلوهم حتی لاتکون فتنة) آیت کریمه‌سی
اولوب یعنی ای مؤمنلر سزلر کفار ایله شقاق وغوغا وکفر
وضلاللرینی رفع وامحا ایدنجیه دکین مقاتله وغزا ایدیکز
بر دلیل دخی جناب متعالك (کتب علیکم القتال) قول
شریفیدرکه معناى منیفی ای مؤمنین کفار ایله محاربه وقتال
ومضاربه وجدال سزلرك عهده وذمتلریکزه فرض وحکم
اولندی بردلیل دخی سردار انبیا قائد الجیش اصفیا علیه
اکمل التحایا افندیمزك (الجهاد ماض الی یوم القیمة) حدیث
شریفلریدر یعنی جهاد وغزا یوم قیامته دکین جمیع اوقات
وازمنه‌یی مستوعب ومحیط اوله رق ممتد ومستمردر شراح
حدیث بو حدیث شریفك شرحنده جهادك یوم قیامته
دکین دوام واستقرارندن مراد سید الانام وجوب وفرضیتنی
تأیید و بقاسنی تأکید واعلا مدر دیو تبیین مرام وتوضیح
کلام ایتمشلردر (والخیل معقود بنواصیها الخیر الی یوم
القیمة) حدیثك مدلول ومؤداسی دخی بو یله در تکمیل
جهادك فرضیتنه آیات بینات واحادیث صاحب معجزاتدن
نیجه ادله و براهین دخی اولوب جمله‌سنده بولنان اوامرك
حرم مکه مستثنا اولدیغی حالده جمیع امکنه وازمنه‌یی
مستوعب اوله رق هر مؤمن صحیح الجسم وسالم الاعضا که
انلر جهاد وغزایه اهللردر جمله‌سنه عموم وشمولی اولوب
شخصا دون شخص تخصیصه دلالت ایدر برقید اولمدیغندن
ومحققینك اتفاقیله فرض کفایه اولوب اهل اسلامدن

بر بلوك انلرايله غوغا ايلدكلری وقت فرض جهاد اخرلرندن ساقط اولمغه مساغ شرعی وار ايسه ده ضرور تسز يعنی مؤمنين حقنده برنوع خير ومنفعت اولميه رق جهاد وغزايی براز وقت ترك واهمال ايده جك اولسه لر ذمت وعهده ده اولان حكمی دخی بروجه محرر كفايت مقداری كيسه لر ادا واتيان ايتمد كلری صورتده بوخصوصده اهل وارباب اولان موحدينك كافه سی آثم وكنهكار اولورلر ديو فقها تصريح ايتمشلر در

(مسئله)

جهاد جميع زمانده فرض عين اولميوب بويله فرض كفايه اولمسنك سببلرندن بعضيلرينی محققون شو وجهله بيان وبو سری عيان ايدوب ديمشلر دركه قتال وجهادك معناسنده بنفسه اضرار وافساد موجود اولديغندن لعينه فرض اولميوب انجق اعزاز دين ودفع الشر عن المسلمين ايچون اولوب بوايسه مؤمنيندن كفايت مقداری كيسه لرك بولنمه سيله مقصود حاصل وباقيلردن ساقط اولور بونكله برابر اكرچه مؤمنينك هربرلرينك عين ذاتلرينه فرض اولوب جميع زمانده انی ايشلمه لر يله مأمور وعلى العموم اوغراشه جق اولسه لر ايدی تجارت وزراعت ايله كسبه ميل ايدر كيمسه بولنميوب كنديلرك وحيوانا تلرينك مأكولات وعلفلرنده ومهماتلريله سائرلوازمات جهاديه لرنده احتياجلری ظاهر اولوب بوجهتلر ايله اتحاده خلل ورغبت ايدر كيمسه بولنميوب مصلحت جهاد معطل اولور ايدی زيرا حرب وقتالك حصول پذير اولمه سی يالكز بربله اولميوب هم قوهٔ ماليه وهم قوهٔ نفوسيه نك وجودينه موقوف ايدوكی

(جاهدوا باموالكم وانفسكم) ايت كريمه سيله معروف بنابرين اهل زراعت وسائر ارباب حرفت وصنائعك كسبلريله مجاهدينه قوت وانلرك شرور اعدايى دفعلريله قاعدينه امن وراحت حاصل اولمه سى جهادك فرض كفايه اولمسيله اولور وبو معنايه رسول اكرم افنديمز (المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضهم بعضا) قول شريفلريله اشارت وبوامر دشوارك تسهيليله بشارت بيورمشلر يعنى مؤمنلر بربرلرينى حفظ واحكامده اجزا سنك بعضيسى بعضيسيله مشدود ومربوط اولان قوى ومحكم بنايه بكزرلر (تذييل) خليفهٔ روى زمين سلطان الاسلام والمسلمين ابقى الله شوكته الى يوم الدين افنديمز حضرتلرى بودقايقى ملاحظه ايله حوزهٔ حكومتلرى داخلنده بولنان بلادى محافظه وبالجمله اهالى وسكنه نك امن وراحتلرى واسقاط وجوب ذمت خلافتلرى ضمننده حدود خاقانيه وثغور اسلاميه دن مناسب محللره حصن تيما آساقراغول خانه لر بناوهر برلرينه دفع شرور ورفع فساد نيت خيريه سيله صنوف ظفر مألوف غزات موحديندن كفايت وغنا مقدارى ذواتى اقعاد بيورمشلر اعزالله سبحانه سلطانه وبرهانه وايد بالنصر الدائم جنوده واعوانه

(مسئله) ٢

جهادك بويله فرض كفايه يعنى دشمنه قريب بلده اهاليسيله قوهٔ متحركه اولمق اوزره مهيا جنود نصرت موعود دلك مقابلهٔ اعداده بولنوب وغوغا ايتملريله اخرلرندن سقوطى دشمنك غلبه سى اولمديغى وقتده در اما لشكر عدو مستحق الرجوم على العموم غلبه وهجوم ايله بلاد اسلاميه دن بربلده يى استيلا ايده جك اولسه لر اول وقت جهاد اوطرفك اهاليسى

اوزرلرینه فرض عین اولوب مقاومت ایده میه جكلری جهتله
عجزلری تعین ایدر ویارخا وت ایدوبده كلیا ترك واهمالاری
تبین ایدرایسه انلره قریب اولان اهالی یه وهلم جرا تدریج ایله
قضیه یه واقف بریوزنده عاكف مسلمینك شرقاً وغرباً هر بررلرینك
عین ذاتلرینه بش وقت نمازكبی فرض اولوب اولوقت
بعضیلرینك غوغا ایتمه سیله سائرلرندن ساقط اولمیوب اتفاق
واتحاد ایله اوزاق و یقین واروب اول دشمنك كیدومضرتنی
دفع ایتمك جمله‌ك اوزرلرینه واجب ولازمدر (بوندن) بشقه
بربلده ویا برایالات و یاجمیع اهالی اشبوغوغاده بولنسونلر
دیوامام المسلمین وامیر المؤمنین طرفندن بلاد موحدینی
دوران ایتمك اوزره یابر مستنفر اعدانك هجومنی اخبار
و یابر قطعه فرمان اطاعت عنوان نشر وقرائت ومضمون
مسرتمونی اهالیه اشاعت واعلان اولندیغی آنده شرعا
استثناسی جائزاولنلركه انلرصبیان واعمار وعلل مزمنه یه مبتلا
اولان مرضالرایله مشی وحركته اقتدارلری اولمیان عرجالردر
بونلردن ماعدایعنی حرب وهیجاوضرب ووغایه اهل وارباب
اولان مكلفینك حتی عبید واما وطائفهٔ نسابیله برلكده
اولدقلری حالده حبل متین دین اسلام وعروهٔ وثقای
شرع سیدالمرسلینه تمسك واعتصام ایله دفع خصام اقدم
مهام امورانام اولمغله همان بلاتوقف قیام ومحافظه سیچون
مأمور اوله جقلری طرفه سرعتله اقدام ایتملری بی ریب
وربن جمله سنك اوزرلرینه فرض عین اولور بونك آدینه
عرف فقهاده نفیرعام تسمیه اولنوب اشته بویله فرض عین
اولمسی بوایكی شرطك بریله مشروط اولوب انی انكار ایدن
كافر ومنافق و بلا عذرترك واهمال ایدن فاسق ولوم

وتوبیخه سزا ولایق اولور (تذییل) بو مسئله ده اغاره و هجومنی تصویر ومقابله سی فرض عین اولمه سنی تحریر ایتدیکمز دشمن مشرکین ایله فئه باغیه که انلرقنی متندن اولورلی ایسه لر اواسونلر خروج علی السلطان فضیحه سنی ارتکاب ایله طاعتدن روکردان اولان سرکشمغزان طائفهٔ ناخائفه سنه دخی عموم وشمولی اولدیغنی فقهاء عظام وعلماء اعلام تصریح واعلام ایتمشلردر

(اللهم اجعلنا من الذین وجلوا فی سبل الهدات مع الغزات)

(ولا تجعلنا من الذین خرجوا من طاعت خلیفتك مع البغات)

(مسئله)

قهار ازلی ومنتقم لم یزلی اعداء دینی انواع عذاب ایله تدمیر واهلاك قدرت کامله وقوت شامله سی وار ایکن نتکم ازدقلری وقت امم ماضیه یی هلاك ایتدیکی کبی بونلری دخی استیصال ایتمیوبده بو امتی غزاو جهاد ایله مأمور بیورملری حاشا عجزندن اولمیوب بو امت خیر الامم عند الوهیتنده امم سالفه دن افضل واکرم اولدیغندن بوشرفه انلر نائل وبو خدمتی ادا ایله جنات عالیاتده بویوزدن دخی قطع منازل ایله مطلوبلرینه واصل اولملری بردہ اوامره امتثال ایله مطیع ومنقاد اولان صالح واعراض ایله عنادی اعتیاد ایدن طالح بری برندن فرق وتمییز اولنمق حکمتلرینه مبنیدرکه بونك براسمنه ابتلا دینلدیکی کبی مجازا امتحان دخی دینور (اکرسؤال اولنورسه که مطیع ایله عاصی علم الله ازلیده ثابت بونلر فرق وتمییز اولنمق ایچون تکرار امتحان ایجاب ایدرمی (جوابنده دیرزکه بو امتحان حضرت علام الغیوبك بلمسیچون اولمیوب انجق بزلر بربرمزی وهر بریمز کندی

حيثيت ومقدار يمزى بيلمك ايچوندر بوايسه علم ازليده اولان
ميدانه چيقوب دار تكليفده رأى العين مشاهده ايتمد يكجه
بزلر ايچون كفايت ايتمز زيرا مخلوقك علمى قاصردر برده
علم الله ازليده ثابت اولان عبدى الزام ايچون حجت اولماز
(تذييل) بوامتك خيرالامم اولملرى امر بالمعروف ونهى عن
المنكرده كاملرى اولوب شويله كه آكد واعظم معروفاتدن
اولان دين حق وتوحيد وايمان بالنبوه ايله آمر وانكر منكرات
اولان كفردن اقواى وجوه اولان قتال ايله نهى خصوصلرنده
مال وجانلريله غزا وجهاد وهردم اوامر الهى يه انقيادى
اعتياد ايتملرى لاجرم بو امتك امم سائره يه رجحانيتنى تقرير
ايدر ديو اهل تفسير (كنتم خير امة اخرجت للناس تأمرون
بالمعروف وتنهون عن المنكر) آيت كريمه سنده تسطير بو مقامى
وجه مشروح اوزره تنوير ايتمشلردر
(اللهم انا نسئلك بجاه محمد سيد البشر شفيع المحشر)
(ان تجعلنا من الذين امروا بالمعروف ونهوا عن المنكر)

(مسئله)

روافض طائفهٔ شقاوت عاكفه سيكه انلر قرآن عظيمى وشرع
قويمى ودين حق قديمى استخفاف ايتمك وكتب شرعيه يى
تحقير ايدوب آتشه ياقمق وعلماء دينى اهانة قتل واعدام ايتمك
ورئيسلرى فاجرى معبود يرينه قيوب اكا سجده ايتمك وحرام
اولمسى نصوص قاطعه ايله ثابته اولان انواع محرمات
دينيه يى حلال اعتقاد ايتمك وجناب معلا القاب ابو بكر
وعمر بن الخطاب عليهما رضوان التواب حضراتنه سب
ولعن ايتدكلرندن بشقه حضرت عائشهٔ صديقه نك برائت
وزناهتنه بو نجه آيات عظيمه نازله اولمش ايكن انلره اطالهٔ

لسان ايله قرآن کریمی تکذیب ایلمك و بونلردن ماعدا
اشرف رسل هادئ سبل علیه التحیات مادار الجزء والکل
افندیمز حضرتلرینك جناب عزتلرینه نقیصه وشین ايراث
ايده جك کلماتی تفوه وتقول ایله سب نبی ایدوب بووجوه شتی
ایله هم کافر عنید وهم باغئ اضل ومرتد اولدقلری جهتلردن
قتللری مباح وکفرلرنده شك ایدنلر دخی کافر اولور دیو
جمهور محققین اتفاق ایدوب شبهه یی ایضاح ایتمشلردر
بناء علی ذلك بوطائفه نك قتالی سائر کفره نك جدالندن اهم
وبش التی یاشلرنده اولوب کلمهٔ طیبهٔ شهادتی تلفظ ایدن
اولادلری حقیقت حال نه ایدوکی معلوملری اولمیوب انجق
کلمهٔ شهادتی اتیان وقرآئت و بابالرینك کفرلری کندیلره سرایت
ایتمدیکی جهتدن مسلمان اولملریله انلرك رقیق اولملری جمهور
علما اجماعیله جائز دکل ایسه ده دین تعقل ایده میه جك مرتبه ده
غایت صغیرا ولادلرینك رقیق اولملرینه برقول ضعیف دخی واردر
(اللهم یاولی العصمة والارشاد وهادی الغوات الی سنن الرشاد)
(ثبتنا علی مناهج الحق والهدی وارشدنا الی مسالك البر والتقوی)

(مسئله)

ابناء سبیلك اموال واشیالرینه ایصال دست خسارو انلری
اضرار قصدیله اطراف امصار و بلادده لیل ونهار رؤس
جبالده تجمع وتحشد وقللرندن ناشی کمینکاهلرده اختفا ایله
کندیلرین اسرار و یاکثرت وجمعیتلرینه اعتمادا بلا تحاشی
جمعیتلرینی اظهار و نص قرآنله منهی اولان قتل نفس
ونهب اموال شنیعه سنه اصرار ایدن اشقیا که بونلرك آدینه
عرف فقهاده قطاع طریق ومرتکب اولدقلری

فضیحه یه سرقهٔ کبری وقطع طریق تسمیه اولنوب بزم لسانمزده انلره یول کسیجی وحرامی تعبیر اولنان اشخاص شقاوت مناص ضلالت اختصاصدر که بونلرك اوزاق وا قواتی اسلحه وشمشیرلری قوتنه منوط ومعاش وانتعاشلری ناسك اموال وامتعه لرینه مربوط اولمغله ابناء سبیلك طریقلرینی قطع ایدوب مدافعه یه تصدی ایدن رجاله سل سیف ایله حمله وهجوم ایدرلر وجل همتلری ظفر بولدقلری ناسك اموال واشیاسنی سلب وجلب ایله ظلم وعدوان و جور وطغیان یولنه کیدرلر بونلرك اکثریلری تصرف خاصی انکار ایله جهت تملیك کرك بیع وتجارت کرك غصب وسرقت یعنی نه طریق ایله اولور ایسه اولسون برآدمك یدنده بولنان اشیاآنك مالیدر دیرلر بو اعتقاد ایله ظفر بولدقلری اموال عبادی بلا توقف یرلر بونلر جمع کثیر وجم غفیردن مرکب شدید الشکیمه جماعت عظیمه اولوب اساس بنیان غوایتلرینی تخریب ایله شرور ومفسدتلرینك دفع وجزالرینی ترتیب ایله وجود مضرت آلودلرینك یریوزندن رفع وعروق شقاوتلرینی سیف عدالت ایله قطعدن بشقه چاره اولمیوب لاجرم عسکر سوقنه لزوم کورلدکده حارس البلاد حافظ العباد جری الفؤاد مالك الاجناد طرفندن برمعتاد برامر قطعی المفاد ظهور ایلدیکی آنده بلا توقف مهمات حربیه وآلات ضربیه یی احضار واعداد ایله بالاتحاد واروب حرب وقتال ایله یریوزندن فسادلرینی قالدیرمق واجبهٔ ذمت امت ولازمهٔ عهدهٔ عبود یتدر بونلر ایله غوغا اثناسنده وفات ایدن کیمسه لر فرقسز بعینه مشرکین ایله غوغا اولنورکن وفات ایدنلر کبی شهید اولورلر اما که بوحالده یعنی غوغا اولنور ایکن

کندیلر قتل اولنسەلر غوغادن فارغ اولند قدنصکره یاقالمرلر وجنازه نمازلری دخی قلنماز همان برچقوره طرح والقا اولنورلر اشبو قطاع طریق یعنی حرب وقتاللری مرتبهٔ وجوبده اولان حرامی وحیدودلر برقوم وجماعته منحصر اولمیوب کرك مسلم وکرك ذمی اولسونلر کرکسه هرایکی طائفەدن مرکب اولسونلر کذلك مال واشیالرینی غصب مراد ایتدکلری یولجیلر دخی مسلم وذمی ومختلط اقوامدن اولسونلر کائنا من کان جمله سنه عام وشاملدر (تذییل) بوذکر اولندیغی اوزره شرور ومفسدتلری جمیع اهالیه ساری اولمغله بوقطع طریق قباحتی بنی آدم اراسنده دوران وحسب البشریه جابجا جولان ایتمکده اولان جرایم وجنایاتك اشنع واعظمی اولدیغندن عسکر سوقیله اله کچدکلرنده هیچ برکیمسەنك اموال واشیاسنی الامشلر وبرفردی قتل وجریح ایتامشلر اولسەلر بیله هربرلری اجل مسمالرینك انقضاسیله موتلرینه دکین زندانده وحبسخانەلرده ابدی ابقا اولنورلر بونلرك جزالرینك ترتیبی حقنده وارده اولان آیت کریمەدن (اوینفوا من الارض) کریمه سنده واقع نفی لفظنی جناب امام اعظم کندی معناسنده تقریر ووجه محرر اوزره تفسیر یعنی یریوزندن نفی واجلا اولنملرینی حبس ابدی ایله تعبیر بیورمشلرز یرابوایت جلیلەده (من الارض) لفظ شریفنده اولان لام تعریفی استغراق حقیقیه حمل ایله بتون ربع مسکوندن چیقارمق حدامکانده اولەمز استغراق عرفی یه حمل ایله بولندقلری بلدەدن ایالات اخرایه سورلمك لازم کاسه مرتکبی اولدقلری سیئەیی اوراده دخی ایشلمرینه رخصته تعریفی چیقوب مطلوب حاصل اولماز دارالحرب

وديار كفره نفى اولنسه ارتدادنه رضا كوسترمكى ايما وايهام ايدراويله اولسه نفى واجلاسى ديمك محبسه القاسى وناسدن قطع الفت واستيناسى ايله اولور كه اوحالده زندانجيدن بشقه اهالى ارضدن كيمسه يى مشاهده ايده مز بو ايسه معنى‌جه اوندن بريوزدن چيقارمق كبيدر اكرچه مدت مديده حبسخانه‌ده اقامتى موجب ندامتى اولوب مرتكب اولديغى جنحه وجنايتى ايچون توبه واستغفار ايله عفو قباحتى كندى طرفندن نياز واسترحام اولنور ايسه سيما وبشره سنده صلاح اثرى ظاهر واندامى حلية زهد ايله تزيين وتحليه ايتدكجه مجرد بو ايشدن توبه ايتدم ديو لسانيله تكلمى قبول وسبيلى تخليه اولنماز (تكميل) اماكه بونلر يولجيلرك ماللرينى الوب كنديلردن بركيمسه يى قتل ايتمامشلر وهر دفعه‌ده الدقلرى مالار نصاب سرقته يعنى اون درهم كموش بهاسنه بالغ اولور ايسه اوحالده هر برلرينك صاغ اللريله صول اياقلرى كسلمك ايله اكتفا اولنور اكرچه يولجيلرك بعضيلرينى قتل ايدوب ماللرندن برشيئه تعرض ايتمامش اولسه‌لر بوحالده حداوسياسة قتل واعداملريله جزا اولنوب قتللرى حد اولديغى ايچون مقتولينك اولياسنك عفولرينه اعتبار اولنماز اكرچه يولجيلرك هم ماللرينى المشلر هم بعضيلرينى قتل ايتمش اولسه‌لر بو صورتده پادشاه اسلام انلر حقنده درت در لو جزايى اجراده مخير در بريسى اللرى واياقلرى كسلدكدنصكره ياقتل اولنملريله حكم ايدر ياصلب اولنملريله امر ايدر ياقطع سز يالكز قتللريله اكتفا ايدر ياصلب اولنملريله جفا ايدر بعضيلرى قتله مباشرت ايدوب بعضيلرى اتميه جك اولسه‌لر بوذكر اولنان تأديبات وحدود كافه سى حقنده اجرا اولنور اكرچه يولجيلردن مال آلوب وبعضيلرينى يارهليه جق

خرجنا من الدنيا ونحن من اهلها فلسنا من الاحياء فيها ولا الموتى اذا جاءنا السجان يوما لحاجة عجبنا وقلنا جاء هذا من الدنيا مه

اولسه‌لر بوصورتده صاغ اللريله صول اياقلری كسيلوب
جرح ايچون بشقه تربيه ايجاب ايتميوب مجاناً ترك وابقا اولنورلر
بويله جه حدود شرعيه وتربيهٔ قانونيه لری ارباب سياست
طرفلرندن اجرا اولنسه قدنصكره يعنی بو صورة اخيره ده
آلمش اولدقلری اموال ابناء سبيل يدلرنده عيناً موجود ايسه
صاحبلرينه رد اولنوب موجود اولمدیغی حالده بهاسا
وقيمتنی تضمين لازم كلمز اما كه عسكر سوقيله تربيه‌لرينه
تشبث اولنمزدن اولجه افعال قبيحه لرينه ندامت وتوبه
واستغفار ايله مأمن ارباب سياست ورياسته دخالت ايده‌جك
اولسه‌لر تأديب وتربيه‌لری ساقط اولوب انجق بوصورتده
مجروحلر بالذات ومقتوللرك اولياسی جنابلرينك اقتضاسی
مؤاخذه وعفو بيننده مخير درلر استرلر ايسه واز كچرلر
استرسه‌لر عقوبت اولنملرينی طلب واستدعا ايدرلر انلر ايچون
بوايكی امرسيان انجق مؤاخذدن ايسه عفو معامله سی اولی
وصوابه اقرب بونك ايچون دليل ارامق مقاسات تعبدر
زيرا ايلوكه ايلاك هرآدم ايشی كتولكه ايلاك ار آدم ايشی
مشهور ومجربدر ٧
(اللهم انا نلتجیٔ بحرزك الحريز وناوی الی ركنك العزيز من هجوم
انواع الفتن والشرور ولاسيما الاطمئنان بدار الغرور)

(مسئله) ٧

بر كيمسه صحرا وقفر خاليده كيدر ايكن برحرامی كلوب كندوينی
صويمق ومالنی المق قصد ايتدكده اول كيمسه مالنی حفظ
ايچون اول ظالمی قتل ايتمه سی جائز وحلالدر اكر مال
موجودی اون درهم ويازياده كموش بهاسنه بالغ اولور ايسه
بونك ايچون (قاتل دون مالك) حديث نبوی دليل قوی
اولوب اما كه مالی اون درهم كموشك قيمتنه بالغ وقارشولق

٧ وشكم ابراهيم
حقی قدس سره
حضرتلری ديوان
بلاغت عنوانلرنده
بيورمشلر يمان
صنانه سن يخشی
صانوب قهر ايدنه
لطف ايت يمانه
يخشی ايتمك فرق ايدر
حيواندن انسانی
معه

اولماز ایسه اول حالده بغتة قتل ایتمه‌سی حلال اولماز بلکه
مقاتله ایتمك یعنی صواشمق کرکدر اکرچه نزاعلری اثناسنده
اول ظالمك کندوینی قتل واعدام ایلمه‌سنی ظن غالبی اولوب
غلبه وتفوقیده‌دخی ملحوظی اولدیغی تقدیرده‌ینه قتلی جائز وحلال
اولور زیرا فقها رحمهم الله غلبهٔ ظن ایله قتل نفسی جائز
کور مشلردر (تذییل) اکرچه مقتول ظالمك اولیا واقرباسی
آنی مقتلنده بولوب واول ادمك قتل ایتدیکی دخی معلوملری
اولوب ترافع ایتسه‌لر کارنده کندوینی صویوب ومالنی المق
قصدیله کلمش اولدیغنه اقامهٔ بینه ایتسون دیمك استه‌دکلرنده
بومثللو لرده شاهد اولمیوب یعنی شاهد یرینه طورور
وسیما قاتل صلاح وعفت ایله موصوف ومقتول فساد وشرت
ایله معروف اوله

(اللهم اعصمنا من المخاوف والمهالك)

(واجعلنا من السالك الی خیر المسالك)

(مسئله ٨)

برکیمسه مطلقا یعنی لیل ونهارده وبلاد وامصارده وصحاری
واقطارده اوغرادیغی وظفر بولدیغی کیمسه‌لری قتل
واعدام ایتمك قصدیله آلت حرب چیقاروب برجماعتك
اوزرلرینه هجوم ایتمك مراد ایتدکده اول جماعتك انی قتل
ایتملری جائز وحلال اولور اکر قتلدن ماعدا طریقله دفعی
ممکن اولمیه‌جغی ظن غالبلری اولور ایسه قتل ایتمامش اولسه‌لر
آثم اولورلر زیرا دفع شر واجب اولور مرقوم ایسه سل
سیف ایتمسیله محارب اولور اوحالده قاتل مثاب اولوب
اوزرینه قصاص ودیت وسائر حدود شرعیه وسیاست
قانونیه‌دن برشیٔ لازم کلمیوب دمی هدر اولور شول دلیل

(ایله که)

ايله كه رسول الله افنديمز (من شهر سلاحا على مسلم فقد اطل دمه) يعني اول كيمسه كه برمسلم اوزره سلاح چكسه اول كيمسه على التحقيق كند وقتلني مباح ايلمدى بيورمشلر هجوم ايتديكي كيمسه لردن بشقه اطرافلرنده اولنلرمز قومك شرينك دفعي ضمننده بونلره معاونت ومظاهرت ايتملرى دخي جائز بلكه واجبدر قال عليه السلام (انصر اخاك ظالما اومظلوما) الله اعلم برادرسوله ظالمه نصرت آني مرتكب اولديغي ظلمدن زجر ومنع مظلومه معاونت اكاتوجه ايدن ظلم ومكروهي ازاله ودفع ايله اولور

٩ (مسئله)

دشمن مسلمين طرفندن المش اولدقلرى اسيرلرى يااخذواعطا ضمننده كندى ايچلرنده بولنان اسلام تجارلرينى ياخود هرنه سببه مبني ايسه يانلرنده اولان اسلام چوجقلرينى ميدان محاربه ده غوغا اولنور ايكن اوكلرينه سپر اله جق اواسه لر بيضهٔ اسلامدن ضرر عامى دفع ايچون دشمن قصديله الت قتالى رمى واوزرلرينه كله وقورشون آتمقده برباس وضرر شرعي يوقدر زيرا مسافهٔ بعيده دن يانلرنده بولنان مسلميني فعلا تميز محال وعديم الامكان ايسه ده قصدا تميزى ممكن اوله جغى مستغنئ بيان وبزم آته جق اولديغمز كله وقورشون مقابله مزده بولنان جمعيت ميانندن اسلام طائفه سنه اصابت ايتمسون ديمك تكليف مالا يطاق بوايسه بالاتفاق جائز اولميه جغى مشهورافاق برده دشمن ايچنده اسلام بولنمق مانع قتال اولمق لازم كلسه جهاد ايله دفع ضرر ممتنع اولورايدى زيرا برقلعه وبربلده اولمزكه انده اهل اسلامدن بعض كيمسه لرموجوداولميه (تذييل) اكرچه آتيله جق اولان

طوب وتفنكك دانهٔ ضربه سی بروجه محررتترس ایده جك
اولدقلری مؤمنینه اصابت ایتسه اولحالده دیت وکفارتدن
نسنه لازم کلمز زیرا جهاد امر الهی ایله فرض اولوب اکا برنوع
غرامت تعلق ایده جك اولسه ایدی اهل اسلامك حربه رغبت
واقدامی ومحل معرکه یه اقتحامی ممتنع اولور ایدی

(مسئله)

محاربه قصدیله دار الحرب وبلاد اعدایه واردیغی وقت
اشجار مثمره وغیر مثمره لرینی قطع وقلع ایتمك وابنیه
وقصورلرینی یقمق ویاقق ویخیم وقتی اولسه بیله اکنلرینی
حیوانا ته علف وسائر جهتلر ایله افساد وتلف اکرچه
ممکن اوله جغی صورتده خرق وصویه بیله غرق ایتمکده
برضرر وو بال یوقدور شوقدر وارکه بونلری اجرا ایتمدین
ظفر بولمق طرفی ظن غالب ایله ترجیح اولنور ایسه اوحالده
اویله ایتمك مکروهدر زیرا بوصورتده بعد الفتح کندیلری
تصرف ایده جکلر در (تذییل) بروجه محرر افساد زروع
وقطع اشجار وجهات سائره ایله اضرار اول وهله وبادئ
نظرده صفت انسانیت ونصفت وحقانیته منافی وانلر
دخی بزلکبی اولاد وعیال صاحبلری اولدقلری جهتله غیرت
مدنیتك خلافی حالات نامرضیه دن اولمه سی ظن اولنور
ایسه ده انجق عساکر اسلامك ازدیاد قوت وتوفیر جرأتلرینی
موجب وقلوب اعدایه القای رعب ایله کسر شوکت
وتفریق جمعیتلرینی مستوجب اوشارع طرفندن اویله
ایدیلمکه رخصت شرفتعلق ایتمش ومعلم اصول قتال رسول اکرم
حمید الخصال افندیمز دخی بعض غزالرنده اجرا بیورمشلر
ایجاب واقتضا ایلدیکی حالده بلا امهال اویله ایتمکده برباس

وو بال شرعی یوقدر و بوذیلك مؤداسنی فنون هنرمشحون حربیه یه واقف بر ذات معار فمونذن استکشاف ایدن کیمسه اورادندخی دفع شکوك ورفع ظنون ایدر

۱۱ (مسئله)

محاربه اثناسنده جیوش مسلمین وجنود موحدین نصرت خیرالناصرین ایله لشکر اعدانك شمشیر غیرت ایله میدان حربدن طردو تبعیدنی ملاحظه ده ویاهر ایکی طرف کندی اردوسنی محافظه ده ایکن عساکر اسلامدن برکیمسه ابتداء اورتا یه چیقوب لاعلی التعیین بکا برآدم کوندریکز یاخود اسم صریحیله فلان کسی ارسال ایدیکز آنکله بومیدانده آیرد اولالم معنالرنده دشمن طرفنه بر نوع ادا ایله ندا ایتمك ممنوعدر اصطلاح محدثینده بومعامله یه مبارزه تسمیه اولنور بونك منهی وغیر مستحسن اولمه سی مفرق الصفوف شجاعت موصوف افندیمز (لاتتمنوا لقاء العدو واذا لقیتم فاصبروا واعلموا ان الجنة تحت ظلال السیوف) قول شریفلریله مبرهن ومعروفدر یعنی ای غزاة موحدین سیزلر دشمنك لقاسنی طلب وتمنی ایتمیه سکز اماکه میدان معرکه ده انلره ملاقی اولدیغکز وقت انلردن یوزچویرمیوب صبروثبات ایله غیرتکزی اثبات ایده سز ومحقق معلومکز اولسونکه طریق جنت ورضای حاکم مطلق اشرف آلات حربیه دن اولان قلیجلری حقیله اعمال ولایقیله استعمال ایلدیکده در (تذییل) شارح بخاری علامهٔ قسطلانی بو حدیث شریفك شرحنده یازمشکه وجه محرر اوزره دشمن طرفندن بریسی چیقوب اویله برآدمی استر ایسه اول آدمك یاخود بلا تعیین برکیمسه یی طلب ایدر ایسه ترتیب صفوف قتال اذن امیره

دال اولمغله غزادن برینك بلا استیذان واروب انكله مطارحه ومكالحه ایتمسنده بأس یوقدر زیرا اولحالده طلب ایتمسیله اول ظالم جاغریلان كیمسه مظلوم اولور مظلومه ایسه جناب رب رحیم نصرت وتوفیقیله وعد كریم ایدوب (ومن بغی علیه لینصرنه الله) بیورمش ایجاب واقتضا ایلدكده بلا توقف حمله ایتسون مأمولدركه وعد الهیسنی انجاز وغلبه ایله عودت ایدوب امثالی اراسنده سرفراز اوله اماكه امیر عسكر ومشیر معسكر اولان ذات شجاعت سمات بومحاربه‌ده فلان كیمسه مبارزه ایتسون دیو اسم صریحی ایله برآدمی نهی ایدر ایسه اول كیمسه‌نك یاخود اردونك حاوی اولدیغی اهالینی مجموع من حیث المجموع نهی ایدر ایسه اووقت خروج الی المبارزه برفرد ایچون جائز وحلال اولماز (تكمیل) حمزه‌نامه وابومسلم دیوانی كبی ترهات وتفوهات وبونلره مماثل كذب ودروغ بی فروغ ایله مشحونه اولان مجلداتیكه انلر بنیاد بی اساس وصرف یلان اولمقده بطالك اولاد واحفادی اولوب بونلری معارف انسانیه‌دن بی بهره اولان جهلا قهوه‌خانه‌لرده اوقورلر وبوتقریب ایله بلهادن اكثرلر دیوشورو ب زلری طوقورلر انلرك سوزلریكه اسدالله الغالب علی بن ابی طالب محاربه‌لرده دشمن طرفندن پهلوانلر چاغیروب بربنی قتلدنصكره بربنی دخی استیوب وهلم جرا برر برر طلب وجمله سنی نارجحیمه حطب ایدر ایدی دیو یازدقلری كذب صریح اولدیغنده شبهه یوقدر بلكه امر برعكس اولوب یعنی بزم قسطلانیدن یازدیغمز كبی اوله جنگی محقق ومتفقدر جمله‌دن بری خیبر قلعه‌سی بكی اورتایه چیقوب

بر دلاور استد کده علی المرتضی بالشوق والرضا واروب انی قتل ایتدیکی انده برادری اولان مرحب بی ادب مستحق الغضب اخذ ثار ایچون اورتایه چیقوب بعض ارجوزه ایله استیقاف واستقرار ایتد کده جناب کرار تکرار غضنفر وار ایلرو واروب بو نکد نحی سر کفرا سفرینه آلت دمار اشرار اولان ذو الفقار مبارکی شد تله حواله ایدوب در وآن وجود ضلالت موجودینی تسلیم خازن دار البوار بئس القرار ایتدیکنی کتب معتبرۀ مغازیده علماء ابرار ثبت صحیفۀ روزکار ایتمشلر یوخسه جناب علی عالی تبار وسائر اصحاب کبار شجاعت شعار یار وفا دار رسول خالق منان وترجمان قرآن وامت مرحومه یه عین رحمت رحمان اولدقلری حالده حاشا بویله نامشروع حالاتك صدورینی کند یلردن عقل ودانش تجویز ایده انلر حقنده بونلر امر بعید وشنید غیر سدیددر

(اللهم اخرجنا من ظلمات الجهل والوهم)
(واکرمنا بانوار العقل والفهم)

(مسئله) ١٢

برکیمسه میدان محاربه ده غوغا اثناسنده یاخود بشقه وقتلرده دشمنه بعض مرتبه پریشانلق ویرمسیله سلامت عودت ایتمسی یقینا مجزومی اولمدقده باشلی باشنه عدونك ار دوسنه حمله وهجوم ایتمسی جائزدکلدر زیرا بوفعلی ایله بیهوده نفسنی مهلکه یه القا وجمعیت میاننده نفسنجه کوره جکی ایشی وغیرتیله حاصل اوله جق نفع وفائده یی ضایع والغا ایتمش اولور وجمعیت ارا سنده دها زیاده ایش کوریله جکی (کانهم بنیان مرصوص) نص کریمیله

منصوص بالكز طاش ديوار اولماز مشهور بلكه اجزای متعدده دن ترکبه مخصوصدر (تذییل) آز اولور که برتك آدم بویله جمع کثیر وجم غفیر اوزرینه حمله ایدوب ده کندیسی سالما عودت ایده بوایسه طوق بشردن خارج خصوصیله فی زماننا اولان محاربانده یعنی بویله آلات حربیه نك حدتی ومهمات ضربیه نك سرعتیله عادتا محال قیلندن کوریلور اولیله اولسه جیوش مسلمین بویله افکار دن اوزاق اوله رق صبر وثبات وامر حربك صورتیا ب اتساق اولمسنده همدست وفاق ویکلخت اتفاق اولوب بربرلرینه معاونت ومظاهرت وحسن مصاحبت ایله ایشی یولینه کتورنلری لازم اولور

(مسئله) ١٣

محاربه تمام اولوب هر فرقه کندی مرکزینه جکلدکلرنده دشمندن النان اسیرلردن بعضیلرینی برمقدار مال الیوب دارالحربه صالیویرلمك علمانك اجماعیله حرامدر بونی ایده جك اولان کیمسه بو فعلی ایله دشمنك تکثیر سوادنه سبب اولوب کانما امر حربده انلره یاردم ایتمش اولور
(من کثر سواد قوم فهو منهم)

(مسئله) ١٤

اهل اسلام غارتله دار الحربه داخل اولدقلرنده وعون حقله غالب ایدوب دشمنه ظفر بولدقلرنده انلردن مطلقا طائفهٔ نسائی یعنی کنج ودنج اولسونلر ویاکهن سال وعجائزدن بولسونلر وهنوز مبلغ رجولیته بالغ ورسیده اولمامش اولان صبیلری ومعتوه ومجانیندن اولنلر ایله اعمار وکتورم اولوب قیام وقعوده اقتداری اولمیان عرجالر وعلل مزمنه ایله معلول

اولان مرضالر وعزلت ايله ناسدن قطع الفت وكنيسالرده اقامته ملازمت ايدن رهبانلر ايله صومعه لرنده خلوت ايدن قسيسلرى دخى قتل ايتمك منهى وممنوعدر مكركه بونلردن برى امور حربده رأى وتدبير صاحبى اولوب حيل حربيه ودسايس ضربيه يى انلره تعليم ايدر اوله ويا ارباب يسر وغنادن اولوب انلره مالا معاونت ولوازمات حربيى احضار ايله مظاهرت ايدر اوله ويا ملك وملكه اولوب موضع قتالده انلر ايله بولونه او اوقت اصناف مذكوره نك دخى قتللرنده بأس يوقدر (تذييل) اكرچه بونلردن بريسنى مسئله يه عالم اولميان بر كيمسه ويا هر نقدر مسئله يى بيلورسه ده بر بشقه سببه مبنى قتل واعدام ايده جك اولسه سائر جنايتك اوله جغى مثللو قصاص ودياتدن برشئ لازم اولميوب انجق سائر معاصيده اولديغى كبى توبه واستغفار ايله اعتذار لازم اولور

(مسئله ١٥)

عساكر اسلام دشمنه ظفر بولوب مملكتلرينه واروب بعض حيوانات الوب دار اسلامه سوق ايدر اولدقلرنده تكرار عدو بونلرى تعقيب ايدوب اللرى آلتنده اولان حيواناتى دارامانه چيقارمق ممكن اولمدقده بوغازليوب كوده لرينى آتشه ياقق جائز وحلالدر انجق دشمنك الينه كچدكده فائده منداولمسونلر ملاحظه سيله سكرليوب براقمق ممنوعدر (تذييل) اولوقت عدودن الدقلرى اسلحه وآلات حربيه وارايسه بر محله كيزليه جك اولسه لر دشمن انلرى بولمق وقوياجقلرى يردن الدمق احتمالندن خوف ايدر اولسه لر بونلرى دخى ياقمق جائزدر (تكميل) اول حالده يانلرنده اركك وديشى كوچك بيوك

قار يشق اسيرلر وار ايسه پادشمن كلوب اللرندن الملزى يا انلر يور يلوب يوريمكدن عاجز قالملرى ايله نقللرى كوج اولدقده اركلكلرى قتل وقاريلر ايله چوجقلرى تنها برمحلده براغوب كتمك جائزدر بونلرى قتل ايتمك شرعا منهى وممنوعدر

(مسئله) ١٦

اسلام تاجرى امان ايله دشمن مملكتنه كيردكده انلرك مال ومنال واولاد وعيال وسائر شيلرندن نسنه لرينه ال اوزاتماسى جائز وحلال اولماز زيرا امانله كيرمش اولمسيله عهد لشمشدر وتعرض ايسه عهدى نقضدر ونقض عهد غدر وخيانتدر بوايسه شرعا ممنوع ومنهيدر (تذييل) اكرچه انلرك رؤسا وملكارى تجار مرقومى حبس وماليني آلوب ياخود انلردن برى بونى تاجر مستأمن حقنده ايدوب بوكارينك علمى لاحق اولدقدنصكره بوايشى ايده نى تكديروتعزيرايله نهى ايتميه جك اولور ايسه بونكدخى انلرك مالارينه تعرضى جائزدر زيرا عهدى ابتدا انلر بوزمش اولوب انك ايله ذمتنى غدردن وقايه ايتمش اولور

(مسئله) ١٧

بر مسلم دشمندن فرار وبرمحلده كندوينى اخفا واسرار ايدر اولدقده دشمن راست كلوب رفيقلركنه محلده درخبرويريوخسه سنى قتل ايده رزد يوتخويف وسوزلرنده اصرار ايدر اولسه لر اولذاته اولى ولايق وشان اسلاميته موافق وغيرت دينيه يه مطابق اولان يرلرينى اظهار ايتمامكدر اكرچه انكار ايتمسيله كندوينى قتل ايده جك اولسه لر مثاب ومأجور وشهيد مغفور اولور خود بو مشهوردر

١٨ (مسئله)

عدو ایچنده اسارت وتجارت ایله بولنان مؤمنیندن ماعدا
وقتال ایله مأذون اولمیان کوله وجداله اهل اولمیان صبیلردن
بشقه ومجنون اولنلر ودار حربده اسلامی قبول ایله هنوز
دار اسلامه هجرت ایتمینلر واهل ذمتدن اولنلردن غیری اهل
اسلامدن برذات یاخود اتفاق ایله براز کیمسه لر کرك افراد
عساکردن اولسونلر کرك امرا وضابطاندن اولسونلر عدودن
برشخصه یاخود برقریه اهالیسنه ویا برقلعه ده محصوره بولنا
برجماعته امان ویروب وامانی اعلان دخی ایتدکلرندنصکره اردو
اهالیسنك جمله سنه انلری قتل واعدام جائز وحلال اولمدیغی
کبی اکرشرط قوشمشلر ایسه ماللرندن برشیئه تعرض ایتملری
دخی حرام اولمش اولور (تذییل) امام المسلمین ویا امیرعسکر
امانك بقاسنده برنوع مضرت ویا برکونا مفسدت تفرس
ایلدیکی حالده مراد ایدر ایسه نقض ایتمسنده بأس یوقدر
ومؤمنین حقنده برنوع منفعت مشاهده اولنمز ایسه امان
ویرمکه مباشرت ایدن کیمسه یی تأدیب ایتمسی دخی جائزدر

١٩ (مسئله)

غوغا اثناسنده وچاپول واقین وقتنده دشمنك باشنی کسوب
حضور آغایه کتورمنك جواز وکراهتنده علما اختلاف
ایدوب بعضیلری کراهتنه ذاهب اولمشلر ایسه ده صحیح
اولان در مختار شرحی تنویر الابصارده یازدیغی اوزره
اکر مقتول دشمنك باشبوغی ویا تدابیر حربیه ده مشهور
بری اولوب انی احضار غزاتك فراغ قلبلرینه سبب اوله جق
اولور ایسه کتورمکده بأس یوقدر دیمش وبونك جوازنه

بدرغزاسنده ابوجهلك باشنى ابن مسعود جنت موعود رزقنا الله برؤية جماله فى دار الخلود جنابلرى حضور نبوى يه احضار ايتدكلرنده رد وانكار ايتدكلرندن بشقه اظهار مسرت ايدوب الله اكبر بوشخص جهنمينك بنم وامتمك حقنده اولان كيد ومضرتى قرانداشم موسى وامتنك خصمى اولان فرعون بى عون مشهورك غيظ وعداوتندن اعظم ايدى ديو بيوروب وجود مضرت آلودنك روى ارضدن رفع وعون حقله غائله سنك دفع اولنديغنه جناب منانه حمد فراوان وشكر بى پايان بيورديلر ديو يازمش (تذييل) بورون وقولاق كسوب كتورمك مثله ومغاير شرع شريف ومخالف قانون منيف اولمغله منهى وممنوع اولديغى معلوم اولدقده نصكره فى زماننا دشمن طرفندن برباش كتورن كيسه يه شو مقدار شى واردر ديوو عد تنفيل ايتمامك ايله باش كتورمكى منع ايتمك دخى اولى واحسندر خصوصيله غوغا برطرف اولوب هرفرقه كندى مركزينه چكلدكده كندوبى بلمز بعض كيسه مبالغ موعوده يه نائل اولمق نيت فاسده سى و صفر اليد قالمق خلياسيله ظفر بوله جق اولسه رفيقنى كسوب كتورمسى ملاحظه دن بعيد دكلدر زيرا حاملى انى اورتايه كتورندر اماقاتلى كيمدر كيم بيلور ومقتول نصلى آدمدر كيم كورر بردفعه دار الحرب جانبندن برعربه يه تحميلا كوندريلمش اولان سكسان كله يى معاينه ايچون بعض ذوات وار دقلرنده اواطرفه جوار بولنان اهل اسلامك بعضيلرى رؤس معدوده دن اون ايكى عددى مؤمنين طائفه سندن ايلروده بيلدكلرى آدملر باشلرى اولدقلرينى خبر ويرديلر مؤخرا تفحص اولندقده عين تعيين ايتدكلرى كبيجه

چیقمشدر بونی ایدن ضجا اتندن بیره باقشدر

(مسئله) ٧٠

عساکر اسلام دکزده غوغا ایدر اولدقلرنده راکب اولدقلری کمیلری آز قضایه اوغرایه جق اولسه یوزمك ویا تخته پاره ایله هلاك کدن قورتیلوب ساحل سلامته چیقملری غلبهٔ ظنلری اولور ایسه هلاك قطعیدن نفسلرینی تخلیص ایچون فقهانك اتفاقلریله کندیلرینی دکزه آتمق واجب اولور اکرچه ایکی طرف یعنی نفسلرینی بحره القا ایله بوغلمق وکمی ایچنده توقف ایله یانمق جانبلری مساوی اولور ایسه امام اعظم وابو یوسف حکملرنده مخیر درلر استرسه لر دکزه دوشرلر دیلرسه لر کمیده طوررلر اما امام محمد قتنده اول حالده دکزه آتلمالریله نفسلرینی هلاك قطعی یه القا ایده جکلری محقق اولمدیغندن سفینه ده توقف ایتملری واجب اولور

(مسئله) ٧١

دشمن بر کیمسه یی الده ایدوب اوزات بو بنکی اورایم دیه جك اولسه اکر اوزاتمدیغی حالده اولدرمیه جکنی تیقن ایدر ایسه اوزاتمق مکروه وهدر اماکه اوزاتمزسه دخی جبرا قتل ایده جکی تبین ایدر ایسه اطاعت ایتمسنده بأس یوقدر ٢ (تذییل) اکر نفسکی شو آتشه آت یوقسه سنی قتل ایدرم دیو قورقو ویره جك اولسه آتشدن قورتلمه سنی مأمول ایدر ایسه القایه وسعت واردر اکر آتشه آتیله جق اولدقده خلاص احتمالی یوغیسه بو صورتده ایکی وجه واردر وجه اول موتنی تأخیرده بعض منفعتی اولمسی ملحوظ اولور ایسه بو صورتده امام اعظم قتنده القایه وسعت واردر امام ابو یوسف عندنده

٢ اندن کلور ایسه مقابله وهر حالده اطاعت ایتمامه اولادر منه

بو قدر وجه ثانی موتنی تأخیر ده بویله منفعتی بوغیسه
بوصورتده اما مینك اتفاقلریله القایه وسعت واردر
(نسئلك اللهم خیر ماجری بهقلم التکوین)
(من أمور الدنیا والدین)

(مسئله) ٢٢

محاربه وقتنده غازیلره جرأت وقلبلرینه قوت کلمك ایچون برمقدار شراب ویاعراق ایچملرنده بأس یوقدر دیو السنهٔ عوامده سویلنان سوزك اصل واساسی یوقدر (تذییل) بومثللو اقوال سخیفه نك قائلنك بعضیسی سامعین اعتماد وصحتنه اعتقاد اتسونلر خلیاسیله علم وکمال ایله معروف وزهد وتقوا ایله موصوف موثوق الکلم برذاتدن روایت ایدر بعض اخر یدخی کندی زعمنجه فاضل وعلم وکماله درجهٔ قصوایه واصل اجیوب طبعنه موافق وشهوات نفسانیه سنه مطابق تأویلات فاسده ایله اظهار جهالت ایدر بو ایسه عین ضلالت وغوایت ایدوکی وارستهٔ اشارتدر زیرا خبث وحرمتی نصوص قاطعه ایله ثابته اولان محرماتك برینی حلال اعتقاد ایدن کیمسه نك محقق کافر اولمسی بین الائمه متفق اولدیغندن اعتقاد ایتمك دکل سویلمك بیله مناسب وروا اولمز بلکه کذرکاه خاطر اولمق بیله لایق وسزا اولمز
(بیت القصیده)
بواینور کرچه که دنیاده هزاران مکروه
هله عندمده جهالت کبی یوق شیٔ کریه

(مسئله) ٢٣

اسارت ایله دشمن مملکتنده بولنان موحد اکرچه فرصت

الو يرد كده انلرك عورتلرينه باقلا شمقد ضرر يوقدر ديو
شيو عبولان سوزلر تفوهات وترهات اولوب قطعا وقاطبة
اصل وفصلي اولمديغندن بشقه اويله برآدمي باشو عورتي
زنا ايله يوخسه سني قتل ايدرز ديو تخويف وتهديد واكيد
وشديد وعيد ايده جك اولسه لر يله اني ايتمكه شريعت غراك
رخصتي امر بعيد در حتى بويله ايتمدكده قتل اولنسه مأجور
و شهيد مغفور اولور وحق تعالينك احسانيله درجات
رفيعه يي بولور ومرد موحد عرض وناموسي اغور نده جاني
و ير ر ديمك دخي بومعناره كلور

(مسئله) ٤٦

دشمن ايله حرب خصوصنده ايكي طرفدن وقوعبولان
معاهده يي هرنه وقته قدر يعني ازا ولسون ياخود چوق اولسون
اولنان مواعده ومواده يي وقتندن اول بوزمق خيانت بوايسه
مغاير ديانتدر بوندن بشقه مصالحه وبامتاركه نك خبري شيوع
وارد واهاليسنك مجموع من حيث المجموع مسموعلري اولدقده
حرب وهيجاني تجديد ايله حركات خصمانه يي تمديد دخي بونك
كبيدر وغيرت موحدين ايله دشمن طرفندن النان غنيمت مالندن
ازاولسون چوق اولسون نسنه كزلمك دخي غلول وخيانت
بوايسه مخالف انسانيتدر وباى وجه كان اسارت طريقيله
اخذ وكرفت اولنان آدملرك بورون وقولاقلريني كسمك
واعضالرندن برينه تمغا اورمق وانواع الوان ايله يوزلريني
بويامق بونلر دخي خالق لم يزلك خلق ايتديكي صورتي تبديل
واقبح هيئته تحويل اولوب بوايسه موجب شركت وخارج
دائرهٔ عبوديت اولمغله بومذكورات شرعا منهي وممنوعدر
(تذييل) اكر دشمن عسكرندن بعضيلري وقتي منقضي اولمزدن

اوّل باشبوغلرینك معرفتیله عهدلن خلافنده حركاتده بولونه‌جق اولسه‌لر اولنان معاهده جمله سنك حقنده بوزلمش اولور سردارلرینك خبری اولمیه‌رق ایدرسه‌لر انجق انلر حقلرنده بوزیلور عموم حقنده ابقا اولنور مال غنیمتدن كیزلمه‌سی منهی اولان دخی ماكولات ومشروبات وعلف حیوانات وبونلره بكزر حبوبات سائره‌دن ماعدا اولان اموال واشیادر وقطعی منهی اولان برون وقولاق وسائر اعضا دخی غوغا وقتنك غیریده مقطوع اولان مراد اولوب اماكه میدان محاربه‌ده وقت مضاربه‌ده برقلیج حواله ایدوب بورنینی كسمك ودفعهٔ ثانیه‌ده قولاغنی كسمك ودیگر حواله‌ده بشقه بر اعضاسنی كسمك مادامكه حرب قائمه وخصومت دائمه درضرری یوقدر ومنهی اولان قسمنده موتالرك برون وقولاقلریدخی داخل اولور یعنی انلر حقلرنده دخی جائزدكلدر

(مسئله) ٥٠

امام المسلمین لم یزل منصورا الی یوم الدین آزاولسون یاچوق اولسون برجانبه عسكر سوقنه اراده‌لری شرف تعلق ایدوب وسنت سنیهٔ نبوی اوزره امور حربیه‌یی حسن تدبیره واقف برذات شجاعت سماتی كندیلره سرعسكر ومشیر معسكر نصب وتعیین وذات مشارالیهه یاشفاها یاخطا وصایای لازمه‌یی تلقین وهدف الحركاتی تبیین ایله صوب مقصوده ارسال ایتدكده تحت امارتنده بولنان اصناف نصرت مصاف عساكر ایچون جائز وروا اولمازكه انك امرینه مخالفت ایده‌لر وهیچ برخصوصده مناسب وسزا اولمازكه مغایرت بولنه كیده‌لر مادامكه موجود معیتی اولان عساكر حقلرنده

شرعا معصيت خالقی موجب ویا بغیر حق تلف نفس ومالدینی مستوجب نسنه ایله امر ایتمدکجه اطاعت وانقیادی جمله نك اوزرلرینه لازم وواجب ایدوکنه صاحب الحوض والشفاعة افندیمزك (علیكم بالسمع والطاعة لكل من یؤمر علیكم مالم یأمركم بالمنكر فنی المنكر لاسمع ولا طاعة) قول منیفلری دلیلدر یعنی اوزریكزه امیر تعیین اولنان كیمسه مادامكه منكر ایله امر ایتمیه امرنی قبول واكا اطاعتكز لازمدر امامنكر ایله امر ایدر ایسه انده قبول واطاعت بوقدر (تذییل) اكر امیر عسكر دشمن كندیلرك اوسته كلمدكجه حرب تعرضنی ترك ایله اولدقلری موقعك محافظه سی وایجاب ایدر ایسه حرب تدافعنده بولنملرینی تصویب وهر صنفك مصافنی ترتیب ایدر ایسه اوحالده علت غائیهٔ جمعیت مضمحل اوله یور البته كه قیام وحركت واقتحام ایله محاربه یه اقدام وغیرت ایده لیم معنالرنده آنی تضییق وجمعیت خاطرینی تفریق برفرد ایچون جائز اولماز زیرا حرب خصوصنده آحاد عسكر هر برشیئی امیرك بلدیكی كبی بلمزلر وهر برماده نیك حقیقتی اوزره جمله یه بلدیرمك دخی انك رأی صوابنه الویرمیه جكی جهتلر ایله چوق اولور كه كندیلرك ظاهر حالده منفعت اوزره استدلال ایده جكلری حركات حربیه عند الامیر موجب اختلال ومستوجب اضمحلال اولور (تكمیل) میدان محاربه ده ترتیب صفوف وتقسیم صنوف ایله فلان كیمسه موجود معیتی اولان عساكر ایله خط حربك صاغ جناحنده وذات فلانی صول جناحنده وفلان شخص دخی قلب ومركز موكبده وبر یسیدخی مصاف ساقة الجیش یعنی احتیاط ودمدار قولی ایله اردونك وراسنده اولوب مدانظار دقت ایله هرقنغی قوله برنوع كدر عارض اوله جق اولور ایسه

اول طرفه امداد واعانه ایتسون دیدکده هر کس محافظه سنه مأموراولدیغی محلده ثبات ایله اول یردن انحلال کیسه ایچون حلال اولمز شوقدر وار که کندی مرکز نه برخلل کلمامش ایسه مراکز اخرادن برینه برنوع کدر عارض اوله جغنی مشاهده ایلدیکی انده هرفرقه‌نك قومنداری اول طرفه اعانه وامداد ایتمسی جائز اولور هرنه قدر امیر عسکر بونی صراحة امر وتنبیه ایتمامش اولسه بیله ما دامکه نهی صریح دخی ایتمامشدر حربك میدانده اولمسیله بویله ایتمك ایچون دلالة امر ایتمش اولور اویله اولسه هر برذات اوّلجه بودقایقه صرف افکار ایدوب کندی‌یه مستوره اولان مشکلاتی مرة بعد اخری عمال وامرادن سؤال واستکباره اهمال ایدوبده مهام ما هو المرامی اخلال ایده جك اولوب قانونا مؤاخذه ومعاتبه اولنمق ایجاب ایتدکده برطاقم اعذار واهیه سردی ایچون ترتیب مقدماته محتاج و بیهوده نفسنی اتعاب وازعاج ایتمیه

(مسئله) ٤٦

صفر آینده سفره کتمك وسائر مصالحه شروع ایتمك وقمر عقرب برجنده ایکن کذلك سفره کتمك ومشرکین ایله حرب وقتال ایتمك شومدر دیو منجمین سوزلرینی تنفیذ وسامعین صحتنه اعتماد ایتسونلر ایچون حضرت پیغمبره اسناد ایتدکلری اساس واصلی و برکتابده باب وفصلی اولمیان کذب صریح وافتراء قبیحدر مقضی ومقدور وام الکتابده مسطور هرنه ایسه وقتنده ظهور ایده جکی محقق اولمغله مؤمن معتقد اولان ذات مهام امورینی تاخیره براقیوب هرنه زمانده وقنی مکانده اولور ایسه اولسون حق تعالی یه توکل ایله

على الدوام ايشنه مباشرت واقدامه اهتمام ايتمك كركدر صالى كونى يوله كتمك دخى بونك كبيدر (بارك الله السبت والخميس) ايام سائره نك نامبارك اولمسنى ايجاب ايتمز استطراد اماكه حديث شريفده شوم اولسه اوچ شيده اولور ايدى خانه ده وعورتده وآتده ديو وارد اولمشدر حتى بركيمسه رسول الله افنديمزه خانه سندن شكايت ايدوب اول آنده ساكن اولدیغمزده عددیمز كثير وماليمز وفير ايدى شمدى قليل العيال وفقير الحال اولديق ديدكده اول خانه يى ترك ايله ديو امر بيورمشلر وبركيمسه دخى مطلقا فقر واحتياجندن اشتكا ايتدكده تأهل مسين ديو سؤال بيوروب نعم يا رسول الله ديدكده تكرار تأهل ايت بيورمش اولمغله برموجب فرمان برعورت دخى نكاح ايتمش ينه پنجهٔ فقردن تخليص كريبان ايده مامش اولوب تكرار حالنى افاده ايتدكنده ينه امر اولى اعاده وتأهل وازدواج ايله اراده بيورملرى اوزرينه دفعه برعورت دها آلور اول كونكى اوجنجى قارى خانه سنه كلور نقابى التندن خانه نك چار اطرافنه نظر قيلور يمك واچك وسائر لوازمات بيتيه دن نسنه مشاهده ايده مز اولمغله اسكى قاريلردن كيفيتى استعلام انلر دخى (دارنا هذه لاتطوف فيها فارة) ديمكله اعلام الحق برقيون پوستى واردر ديوا تمام كلام ايدرلر (كثرالله جرذانها) ديوب مذكور پوستى اورتايه كتوروب بوكونلك بن سيزك مسافركز اولمامله هرنه قدر زحمت ايسه ده اركك قوش چور چوب طوپلر ديشى قوش خانه يپار مشهور شو بوستك تويلرينى يولوب بريكز اكيروب ايب ايتمكزى سزدن رجا ايده رم ديمه سى اوزرينه اويله ايدرلر وقت عصره قريب خانه نك صاحبى كلدكده ايب يوماغنى

الینه و یروب سنك بو كونكی عجله ایشك بونی جار شوده
صاتوب حاصله اولان اثمانندن برمقداربنی اتمكه و یروب
باقیه سنه یوك اله كتوره سین دیمش حریف حیرت الیف
مقاوله مذكوره یی اجرا یعنی برمقدار اتمك و برمقدار یوك
اشترا ایدر اول كون جمله سی كفا فلنوب سدرمق وتسكین
حفق ایدوب كتور دیكی یوكی دخی اكیروب غزل ایدرنز
بروجه مشروح بوایشك اراسنی كسمزلر بویله بروقت مرور
ایدوب رسول الله افندیمزك معجزه واشارتی واوچنجی قارینك
یمن وبركتنده اوالكیلرك شئامتی دخی زائله اولوب اول رأس
ماللری اولان درینك یوكندن اول آدمك خانه سنده بردرجه
دولت وثروت حاصله اولمش كه حسابه كلمز وآت قسمنك شوم
اولان دخی سائر اعضاسی كندی رنكندن اولوب انجق
آرد ویا اوك صاغ ایاغینك برنده بیاض اوله بیطرلر
اصطلاحنده بونك ادینه سكال تسمیه اولنور بومثللو اسبك
اشترا وركوبنده بصیرت اوزره بولنمیلدر بوندنصكره چیراز
دخی بین الاهالی شهرت بولمشدر اما كه اتلرك زیاده خیرلی
وافضلی یالیسی وقویروغی ایكیسی بردن ویاخودیالكز بریسی
قرمزی اولاندر رنكی هرنه اولور ایسه اولسون بونك آدینه
اشقر دینور یالیسی وقویروغی سیاه اولوب طوتی نصل
اولورسه اولسون بوده مباركدر بونك آدینه ده كمیت دینور
اتلرك زیاده میمون ومبارك اولانیله دخی النده آویج اورتاسی
مقداری یالدن اكسك بیاض بولنانیدر بونك آدینه اقرح
دینلور اكر بیاض مزبور آویج اورتاسندن زیاده اولور
ایسه بودخی مباركدر بونك ادینه ده اغردینور بزم اسانمزده
آنلی آقچلی تعبیراولنور ومبارك اولانك بریدخی یاغزآندر غایت

متين الوور وبر دخى اوست طوداغنيك اوستنده بياض اوله
بونك آدينه بزم لسانمزده كوش بورون تسميه اولنور
بر يدخى اوج اياغى بياض وبر اياغى كندى رنكندن اوله
اوده صاغ اياغينك برى اوله اكرچه ياغز وياآل اتلرده اولور ايسه
غايت اعلا در اما كه بو نوع يارصا دق وكيميا وعنقا كبى
لفظ بيمعنا قبيلندن اولمغله هرآريان انى بوله مز بزم لسانمزده
بونك آدينه مطلق اييين تسميه اولنور اكرچه برذات
بوذكراولنان افراسدن بر فرسه مالك اولوب فى سبيل الله
غزا وجهاد وقتنده بنمك ايچون باغليوب اخشام وصباح
بر دفعه شوقله اوخشايوب وكوزلرندن اوپر ايسه يدرمش
اولديغى علف وايچرمش اولديغى صو هركون ثواب
دفترينه بشقه بشقه يازيله جغى احاديث صحيحه ايله مبرهندر
وكندوسى دخى (خيرالناس رجل ممسك بعنان فرسه كلما سمع
هيعة طار اليها) حديث شريفى مداولى همعصرلك مختار
وكزيده سى اولوريعنى خيرالناس اول كمسنه دركه فى سبيل الله
جهاد وقتنده بنمك ايچون ربط ايتمش اولديغى آتنك ديزكينى
طوتوب حاضر وآماده طوره هرقچان دشمندن آواز مخوف
وصوت هائل اشتسه اول جانبه طيران ايده يعنى سرعت
وعجله ايله كيده (تنبيه) ميدان غوغاسنده صهيل ايله دشمنى
ارهاب ايتديكى ايچون اركك آت مقبولدر وباصقين واغاره
وقتنده صداسى اولمديغى ايچون قسراق كزيده در مؤمنين دن
بربولوك جماعت غوغا نيتيله اتلرينه بنوب عزيمت مراد ايتدكلرنده
حق جل وعلا بر ملك كونديروب انلر حقنده ندا ايدوب
(اللهم اجعل ظهورها شديدا وحوافرها حديدا) ديودعا
ايدر يعنى يارب بوآتلرك ارقه لرينى متين وقوتلى
وطرنقلرينى دمور كبى قوى وحدتلى قيل

٢٧ (مسئله)

بعض ارباب تعصبك فى زماننا يديمزده استعمال ايتمكده اولديغمز الات حربيه وادوات ضربيه ايله تعليم وتعلمنده بولنديغمز حركات عسكريه بزم اعدامز اولان ملل سائره نك ايجاد واختراعلرندن اولمغله شمدى انلرى تقليب واعمال ويديمزده استعمال انلره تشبه اولمغين بزم ايچون قوللانمق جائز اولمازديدكلرى اصل واساسى وبردليله ابتناسى اولميان تقولات باطله واستماعى بيله جائز اوليه جق تفوهات عاطله در زيرا حربدن مراد ومقصود اصلى اعلاء كلمة الله ايچون غلبه وتفوق ايله دشمنى تنكيل اولوب بو ايسه موجدو مخترعى كيم اولور ايسه اولسون دقايق حربيه يى انلرك بلدكلرى كبى كماليله تحصيل وتعليم وتعلمى يعنى عمليات ونظرياتنى وجميع جزئيات وكلياتنى تكميل ايتميه نك فضاى مطارحه وصحراى مكافحه ده هيولاى اميدى صور تپذير وجود اولمسى خارج حوصلهٔ ارباب قتال ايدوكى وارسته اشكالدر برده نوع انسانك ولاسيما مؤمن موحدك عدو اكبرى ومعارض اشهرى شيطان ايكن جناب ابراهيم على نبينا وعليه تحيات الملك الرحيمى نمرود مردود آتشه آتمق استدكده شدت حرارتندن سمتنه وارلمق ممكن اولمدقده انك تعليمى ايله الت رمى اولان منجنيق مشهورى ترتيب وانك ايله عين كلزار جنان اولان وسط ناره بعث وتسريب ايتمش ايدى مؤسس اصول حرب نبى الشرق والغرب افنديمز طائف غزاسنده انى نصب ورمى احجار ايله اهالى يى تضييق وبريرلرندن تفريق ايدوب بلدهٔ مذكوره يى فتح وتسخير بيوردقلرى اعمال واستعمالنك جوازنه قبوله

كلامِ حق هركيمدن اشتسك استماع ايتكم * بوزلماز معنئ قرآن بدصدا اوالسه ده حافظ

حقیق دلیل قویدر بونلردن بشقه مؤلف تاج التواریخ جناب
جودت پاشا یقلب الامور فی راحتیه کیف یشا مخترعاتلری
اولان الات وادواتی استعمال شوره ده طورسون
عهود ومواثیق قویه ووقع وقارنی محافظه یه اهتمام ایدر
بر دولت فخیمه نك تابعلری اولدقلرنده امر حربده ذاتلر بیله
بیله استعمالنه جائز اوله جغنی براهین ایله تقریر وبو مبحثی
تنویر بیورمشلر فلیرجع بونلردن نظری قطع ایله معلم
ازلی خالق لم یزلی امر حربده تقوی وتأییداولنه جق اسباب
وادواتك تهیئه واعدادی وصوری ومعنوی اسلحه ولوازماتك
احضاریله ایات بینات قرآنیه دن (یاایها الذین امنوا خذوا
حذرکم) قول کریمی (واعدوا لهم ما استطعتم من قوة)
نظم کریمی ایله بزلری ازلده مأمور بیورمشدیو محققون
اتفاق ایتمشلردر واوازمات صوریهٔ حربیه ایسه مشهود
باصرهٔ شهود دمز اولدیغی اوزره برقرارده قالمیوب اعصار
واهالینك اختلافلریله مختلفه اولمقده اولدیغندن هر وقتده
مقابله مزده بولنان اعدانك حرکات وادوات حربیه لرینه
کوناایسه بزم دخی اویله اولمق کرکدراشته ذکر اولنان
ادلهٔ عقلیه و براهین نقلیه نك بهری قابل خطاب اولان
ذوات انصاف سماته اقتضاب وفصل الخطاب اوله جغی
مثللو ارباب مکابره واصحاب تعنده دخی سیوف مهندهٔ اجوبهٔ
قاطعه ورماح مسدده ادلهٔ ساطعه اولوب دها بونلردن ماعدا
نیجه براهین وار ایسه ده احصا واستقصایه بو رساله ده
اولمامغله همان بومذکوراتی انلره قارشو ویروب قواعد
نتیجة الفوائد حربیه یی تعلمده سرمو قصور وبروجهله
فتور ایتمیوب بونك ایچون ترتیب وتنظیم اولنان کتب ورسائلك

مطالعه‌سنه حصر نظر وحبس بصر ایله افاده واستفاده‌سی
سهل اولمق ایچون ممکن ایسه بعبارتها از بردخی ایتمك
دار دنیاده دیرلك وتعیشی بو یوزدن حاصل اولان ذاته
واجب بلکه فرض مشابه‌سنده در

٤٨ (مسئله)

پادشاه اسلام خلدت خلافته الی یوم القیام افندیمز
حضرتلرینك قوهٔ متحرکه اولمق اوزره هرآن وزمانده
بسلمکده وجمیع لوازماتلرینی ویرمکده اولدقلری جنود
ظفر موعود شاهانه‌لری وتعلیم وتعلم وخصوصات سائره‌ده
نظارت ورعایت ایتملری اوزره رتب مختلفه‌دن نصب وتعیین
وخدمات مفروضه‌لرینی تبیین بیورمش اولدقلری کافهٔ
امرا وضابطاندن هر فردك رتب وحیثیته کوره هرآیده
اندفاع ضرروة وانتعاشلری ایچون توظیف ایتمش اولدقلری
معاش ایله ادارهٔ یومیه‌لری ایچون مرة بعد اخری احسان
ایتمکده اولدقلری تعیینات مقابله‌سنده تخصیص ایلدکلری
خدماتی صرف‌سیله ایفا واساس شوکته مکانت وبنیان
سلطنته رصانت ومتانت ویره‌جك خصوصات ایله
اوقات کذار اولملرك الدقلری حلال انجق عوارض بدنیه
وضرورات انسانیه‌دن ماعدا ویاعموجه امرا وکبرا
طرفلرندن صورة تسویه‌سی موقتا امر وتنبیه اولنان
خصوصات سائرهٔ عسکریه‌دن بشقه اوله‌رق هردم امور
ذاتیه‌لرینی وظائف عسکریه‌لرینه ترجیح وتفضیل وتکاسل
ورخاوت ایله اکثر اوقاتده خدمات لازمهٔ عسکریه‌لرینی
ترك وتعطیل ایدنلرك وبالفعل واجبهٔ ذمتلرینی ایفا ایتمیلرك

الدقلری مواجب وتعیینات حرام وکسب خبیث اولمسی محل خطردر

(مسئله) ٤٩

بر کیسه عهده سندن کله جکی برخدمت ایچون اولیای اموره بوایشك تسویه سنه بن اهل وار بابدنم بنی جریدهٔ اهلیته تقیید وخصوص مذکورك صورتیاب اتساق اولمسنی بکا تقلید ایله دیو عرض معلومات ایتمسی جائزدر شول دلیل ایله کیم انی جناب یوسف صدیق علیه السلامی ملك مصر استخلاصی مراد ایلدکنده محبتلرینی اظهار ایله اخلاص واحوال مملکتك شورش وفساددن خلاص اولمسی ایچون تدبیر امور ملکنده معاونتلرینی رجا ونیاز ایتدکده جناب نبوت مناص صداقت اختصاص واردات ارضیه نك حفظ وحراستنده علم کالده اولمغله ارض مصرك وارداتنی بکا سپاریش ایت بیوردیلر واقعا اشارت عالیلری اوزره مصرك کافهٔ واردات ارضیه وخصوصات سائره سی عهدهٔ استیهاللرینه تفویض واحاله اولندقده نظارت جلیله لر یله منافع کثیره حصوله کلدیکی مشهور وکتب تفاسیر وتواریخده مذکور ومسطوردر شو قدر واردر که بو سوزی دیه جك اولان آدم یوسف علیه السلامك اثرینه اتباع ایله صداقت بولینه کتملی و بو کلامی القا ایده جکی ذات دخی انك قول مجردیله عمل ایتمیوب طورومشوارنه امعان نظر ایله دقت ایتملی زیرا ملحوظدرکه عرض معلومات ایله اظهار صداقت ایتمسی مجرد کندی ایلکنی بویامق ایچون افواهی اولوبده غب التجربه خیانتی میدان وایلکی پازاره چیقار ایسه اویله کذابی تمتلی

٢٠ (مسئله)

میدان وغاده قهر وغلبه نك اسباب ظاهره سی اعوان وانصارك كثرتی وشجعان شیر دلان اهل ایمانك وفرقی وآلات واسلحه نك حدت وشوكتی ومحاربه ومقاتله یه عسكرك صدق رغبتی اولدیغی مثللو نیجه علل خفیه سیدخی واردركه انلرداٸما قهر دشمنه ترصد فرصت ومكایدندن جنود موحدینی حفظ وصیانت ایچون اعمال لطایف الحیل ایله ترتیب مقدمات مكر وفسون ایدوب من حیث لایشعر لشكر اعدایی تفریق و پریشان ایتمكدن عبارتدراشته بوعلل خفیه اسباب ظاهره دن دها زیاده مؤثره اولدیغنی امثال رصانت نوال عرب عربادن (رب حیلة انفع من قبیلة) مثلی تأیید ایدر (تذییل) امر حربده اجرا اولنه جق حیل ودسایس برحد ایله معین وبروقت ایله مبین اولمیوب اعصار واراضی وطبایع اهالینك اختلافلریله مختلفه اولدیغندن هرقنقی نوع حیل اجراسنه وقت مساعد اولور ایسه بای وجه كان میدانه كتورلمسنه مشكلات صدر نبوتدن لمعه پاش عرظهور اولان (الحرب خدعة) حدیث شریفی حرب وقتالده ترتیب مقدمات حیل فوز وظفر اسبابی جمله سندن ایدوكنه انور من القمر دلیل قویدر بوحدیث شریفك سبب ورودنی شراح حدیث واهل سیر شو وجه اوزره تقریر ایدركه یوم خندقده عمرو بن عبدود نامنده بر شخص مردود جناب كراری مبارزه یه دعوت ایتدكده حضرت مرتضی قارشو واروب مضاربه یه مباشرت وقتنده سن بنم میدانمه یالكز چیقوب كیسه دن یاردم ایتسه مكه تعهد ایتمش ایدك شمدی سكا یاردم ایتملریچون اول جاغردیغك كیملردر دیدكده عمرو یوق كیمی دعوت

ایتمشم دیو کا نما کلام مذکوری استبعاد ایچون دو نوب
ارقاسنه باقدیغی صره ده همان حضرت فرصت ویرمیوب
ضربهٔ حیدرانه ایله ایکی ایاغنی بردن کسوب شجرهٔ خبیثه
وجودنی خاک مذلته القا ایتدکلری معلوم حبیب خدا اولدقده
مقام تحسینده (الحرب خدعة) بیورمشلر یعنی حرب همان
برحیله ودسیسه دن عبارتدر ومرد مجاهد کفو مقابلنه
حیله ایتمک غدر وخیانتدن معدود دکلدر والحاصل بویله
براهین باهره ایله مشروعیتی ظاهره واعمالنک جوازنه رخصت
شرعیه شرف تعلق ایتمش اولدیغی معلوم اولدقده نصکره
حیل ضربیه ده دسایس حربیه نامیله تنظیم وترتیب
اولنمش رسالهٔ معتبره یه جابجا احالهٔ نظر وامالهٔ بصر
بیورلیلو رایسه اسباب معنویهٔ غلبه وظفرنه ایدوکی
دخی معلوم اولور

(اللهم انا نسئلك بجاه حبیبك الهادی)
(ان تعصمنا من شرك مکیدة الاعادی)

٢١ (مسئله)

غلبه ونصرتک اسباب معنویه وعلل خفیه سندن بریدخی
رجای اجابت ایله حضرت مجیب الدعواته رجوع وانابتدر
زیرا انبیاء مرسلین صلوات الله علیهم اجمعین حضراتی
اعدالری اوزره بددعا قلدقلری قرآن کریمده اخبار وانها
اولدیغی کبی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم وبارک وکرم
افندیمز دخی وقت ملاقات کفارده خصوصیله اول
غزاجنت جزا مغفرت سزالری اولان غزوهٔ مبارکهٔ بدرده
موجود نصرت موعود همایونلری اولان مهاجرین وانصاردن

اوچیوز اون اوچ عدد باعث المدد جیوش ابرار ایله بی شمار
لشکر اشراره مقابل اولدقلرنده مناجات درکاه قاضی الحاجات
ایدوب بیور مشلرکه (یارب سن علام الغیوب کشاف
الکروبسك سنك ذات الوهیتکی توحید وبنم نبوتمی تصدیق
ایدن معشر رجال موحدین بونلردرسنك رضای ربانیه کی
تحصیل وبزم ناموس اینانیه مزی تکمیل ایتمك نیتیله سبیل
جنت دلیلك ایچون محاربه قصدیله انلری بوصحرایه احضار
ایتدم اکرچه بونلره برنوع کدر عارض اوله جق اولور ایسه
سن عالمسنکه یریوزنده سنی توحید وبنی تصدیق ایدر
کیمسه قالماز بنی یالکز براقه (یاارحم الراحمین) دیو عرض
نیاز ودست کرم پیوست نبویلرینی درکاه اجابت پناه منتقم
جباره رفع ایتدکارندنصکره (اللهم انا عبادك وهم عبادك
نواصینا ونواصیهم بیدك اللهم اهزمهم وانصرنا علیهم)
قول شریفلری ایله دخی دعا یعنی یارب بزلرسنك
قوللریزکز وکفار دخی سنك قوللر کدر بزم وانلرك نواصیٔ
اختیارمز سنك قبضهٔ اقتدار کده در یارب بزلرحق اوزره
اولدمز وانلرباطل اوزره اولملریله انلری مهزوم ومکسور
قیلوب بزلری مظفر ومنصور قیل دیوب یردن برقبضه
طوبراق الوب (شاهت الوجوه) دیوب اعدا دن یکا
صاچدیلر مشرکیندن برفرد قالمادی که اول ترابدن کوزینه
برنبذه کیرمیه در آن وقت قتاله رخصت بیوروب اولحالده
تیردعالری هدف اجابته واصل اولوب اعدا تحمل ایده میه رك
جمله سی اولرینه قاچدیلربونك اوزرینه روی ارضده نقدر
اهل شرك وارایسه قلبلرینه خوف وخشیت و بیم ودهشت
مستولی اولوب هرنه وقت که نیت غزا ایله رفع لوانصرت التوا

ایدسه لر ایدی ترك طغیان ایله فوج فوج فردو زوج داخل
دائره امان ایمان اولورلر ایدی بوندن بشقه مشایخ کبار دن
نقل وروایت اولنور که دشمن ایله مقابله او لند قده (ولقد
مننا علیك مرّة اخری) الی قوله تعالی (وفتناك فتونا)
آیت کریمه سنی بعده (کتب الله لاغلبنّ انا ورسلی ان الله
قویّ عزیز (سیهزم الجمع ویولون الدبر) شاهت الوجوه (حم
عسق) لاینصرون) بونلری اوقیوب دشمن طرفنه صاغ الینك
شهادت پارمغیله اشارت اولند قده بعون الله القادر جیوش
اسلام منصور وطابور اعدا مقهور اولور ودخی (طسم
تلك ایات الکتاب المبین لعلك باخع نفسك ان لایکونوا مؤمنین
ان نشأ ننزل علیهم من السماء آیة فظلت اعناقهم لها خاضعین)
بو آیت کریمه یی کون کورممش براویچ طو براغه اوقیوب دشمن
طرفنه طوغری صاچسه لر منهزم اولور وسورهٔ شریفهٔ
مجادله یی براو یچ طو براق اوزرینه اوقیوب تمام اولدقدنصکره
اوچ دفعه (شاهت الوجوه) بعده (وعنت الوجوه للحی القیوم
وقد خاب من حمل ظلما) (وما رمیت اذ رمیت ولکن
الله رمی ولیبلی المؤمنین منه بلاء حسنا ان الله سمیع
علیم) دیوب دشمن اردوسی طرفنه طوغری صاچه لر
باذن الله المنتقم اعدا مقهور ومنهزم اولور وتفسیر
روح البیانده یازمش که اسماء حسناء الهیه دن
(یاعزیز) اسم شریفنی یتمش بر دفعه قراءت وهر برنده
صاغ الیك شهادت پارمغیله دشمن طرفنه اشارت اولنسه
باذن الله الملك الغیور طابور اعدا منهزم و مقهور اولور
ینه ارسطونك خواص احجار نام کتابندن نقل ایدوب
یازمشلر که بر کیمسه یشم دید کاری طاشی یانده طاشیسه

قتال ومخاصمه ده اکا کیمسه غالب اولمـا زواغزینه السـه
صوسزلغنی تسکین ایدر بویله ذکر اولندیغی اوزره محاسبه
و مصحف شریف آچمق وقرعه آتمق وانواع عدیده سیله
تسبیح دانه لری چکمك وسائر اوضاع معروفه ایله نیجـه
اصحاب حاجات توکل تام ایله مصالحه اقدام ایدرلر که بونلرك
آدینه فال تسمیه اولنوب بونلرده حق تعالی یه حسن ظن
واردر ورسول اکرم صدق مقـال افندیمز (نعم الشئ الفال)
بیور مشلر بونلردن بشقه بهرینك تعریفی موجب تطویل
کلام اولان عیافت وطیره وکهانت وازلام وامثالی بونلر
جمله سی شرع شریفده منهی وحرامـدر زیرا بونلر حق
تعالی یه سوء ظنی مشعردر وجنـاب اللهه سوء ظن ایسـه
کفردر وبراعضا سکرمکله بعض حوادث ظهورنه استدلال
ایتمك وکورك کیکنه نظرله انده ظاهره اولان خطوط مختلفهٔ
مرئیه‌نك هربرندن برواقعه یه حکم ایتمك ورمل ایچون نقطه
دوکمك بونلر وهمیات قبیلندن اولوب من بعد اصل وفصلی
اولمیـان اوضاع نامشروعه دن معدود ومبتلا سی حبل
حقارت ایله مربوط ومشدود اولدیغی کرة بعـد اخری
مشهود چشم شهود مز اولمشدر

(مسئله) ٧٤

تام السلاح برمسلم صابر ذی صلاح ایکی کافردن قاچمق
حرامدر یوز مسلم ایکیوز کافردن قاچمق دخی اویله‌در
والحاصل مؤمنینك عددی هر نه مقداره بالغ اولور ایسـه
اولسون ایکی قاتی کفاردن قاچه‌لری جائز اولماز ایکی مثلنی تجاوز
ایدر ایسه یعنی برمسلم اوچ مشرکدن کذلك یوز مسلم اوچیوز

(مشرکدن)

مشر كدن قاچق لابأسدر اما كه مسلمينك عددى اون ايكى
بيكه رسيده اولوب بينلرنده اتفاق دخى اولدقده لشكر اشرار
هرنه قدر بى شمار اولسه دخى قاچه‌لرى لايق ورواو يوز
چو يرملرى مناسب وسزا اولماز ديو علماء ابرار اتفاق اوزره
قول وقرار ايتمشلر در (تذييل) ذكر اولند يغى اوزره عدد
جيوش موحدين اون ايكى بيكه بالغ اولوب ومأمور اولدقلرى
مصلحت قتال صورتياب اتساق اولمق ايچون امير عسكر ومشير
معسكر اولان ذات شجاعت مصيره اطاعت وانقياد ده
اتحاد واتفاق دخى ايدر اولدقلرنده انلرايچون فرار وانحلال
جائز وحلال اولمديغينك وجهى بودر كه وقت حربده مصاف
ظفر اتصاف جند ذوالجلال اوچ قسمه منقسم اولوب انلرك
(برنجيسنه قلب ومركز تسميه اولنور كه بونك وراسنده برمحل
محرزده اطرافه مدانظار دقت ايله قلوب غزاته مدار قوت
اولمق ايچون صنوف عسكريه نك روحى مقامنه قائم
اولان سردار بنام نصرت اتسام قرار وآرام ايدر (ايكنجيسنه
ميمنه وجناح يمين (اوچنجيسنه ميسره وجناح يسار تسميه
اولنور اگرچه قوهٔ موجوده زياده اولور ايسه برمصاف
دها ترتيب اولنور كه انك آدينه ساقة الجيش ودمدار
واصطلاح فن حربده احتياط قولى ديمكله شهرت
شعار اولوب بونك منافع عديده سندن بشقه علت غائيهٔ
ترتيب وتعبيه سى صفوف نصرت موصوف ثلثهٔ مذكوره دن
بزينه برنوع كدر عارض اوله جق اولور ايسه اول طرفه
اعانه وامداد ايتمك ايچون تهيئه واعداد اولنور وبالاتفاق
ترتيب جنوده على الاطلاق اصطلاح علم حربده تعبيه
تسميه اولنوب بربجى مقاله سى اولان تعبية الجيش فنى بونك

٦ اماكه سرعت آلات حربيه وشوكت ادوات ضربيه ايله شجعان رجال وابطال تقوى
وتابد ايدر وكون بكون بويله تكثر وتذايد رسه العلم عندالله المتعال ميدان محاربه سنى
ابطال وچرخه جى

جنكنى ابقاعنه سى
وازرينه استدلال
اولنور شويله كه
روى زمينده هر
ايكى طرفك كاه
سنيك مسافه سنى
استيعاب ايده جك
صحرا وقفرا نادر
بولنوب وبولند يغى
محللرده دخى بربرينى
مسافهٔ بعيده دن
اتعاب وازعاج ايدوب
چاره سزاوله رق
صعب الوصول قلل
جبال وعسيرالدخول
استحكام طبيعى اولان
بطون اوديه وتلالده
اجتماع واحتفال وهر
ايكى طرفك ديكرك
تعرضنه انتظار ايله
كندى حرب
تدافعيده بولنمق
ايچون محلنده قرار
ايده جكى معلوم اولى
الابصار در

عمليات ونظريات وكافهٔ دقايقيله اوضاع عديده سنى
كافل وانواع متعدده سنى شاملدر ايمدى بومقدمه معلوم
اولديسه مرتب صفوف جيوش الابرار مفرق صنوف جنود
الاشرار كثرالله شوكة امته الى يوم القرار افنديمز حضرتلرى
حديث شريفلرنده (خير الجيوش اربعة آلاف ولن يغلب
اثنى عشر الفا عن قلة اذا كانت كلمتهم واحدة) بيورمش
اولمغله بروجه مشروح اون ايكى بيك عسكر ترتيب وتوضيب
اولندقده اوچ دفعه خيرالجيوش اولان درت بيك رؤسدن
تركب ايدركه بوجمعك اقل مرتبه سيدر اكثر مرتبه سنك
ايسه نهايتى يوقدر وقاعدهٔ اصوليوندهٔ وعرف فقهاده
جمعك اقل مرتبه سيله اكثر مرتبه سنك فرق وتفاوتى
اولمديغندن دشمن لشكرى بوذكر اولنان اون ايكى بيك
عددن يعنى جمع لايحصى دن مركب واسلام عسكرندن
فرق قات زياده اولسه بيله يوزچويرملرى جائز اولماز ديو
شراح حديث وارباب سير اتفاق ايتمشلردر (تكميل) ايكى
دشمن اراسنده جاريه اولمقده وجابجا وقوعبولمقده اولان
حروبك كيفيت وصفتى ايكى نوع اولوب (اولكى نوعى حرب
زحفدركه اصطلاح فن حربده بوكا صف جنكى وميدان
محاربه سى تسميه اولنور ٦ (ايكنجى حرب كروفردركه فن مذكور
عرفنده بونك آدينه آوجى وچرخه جى جنكى دينور بونوع
على وجه الانفراد كرة بعد اخرى ايلرو واروب كيرويه
چيقوب تكرار دونك ايدوب ايلرو هجوم ايله حاصل اولور
فى زماننا بونوع دائمى صورتله اجرا واستعمال اولنيوب
بالايجاب طرفينك كشف وپيشدار قراغوللريله ترتيب
صفوف قتال وقتنده هيئات واوضاع مصافه واقف

اولنمق ایچون دشمنی اغفال قصدیله اجرا اولنوب تمام
مصاف جدال تعبیه وترتیب اولندقده انصراف وصف
حربه تحیز ایچون انحراف اولنوزبنا برین بونده
اولان فواضل غالبیت وغوائل مغلوبیت اوبر نوعنده
اوله جغی کبی اوله مازصف حرب جنکی ایسه مصاف جدال
رصانت نوال صفوف متانت موصوف صلاة کبی متساویة
الاطراف اولوب جیوش دریا جوش موحدین امواج
پرخروش مثللو باصرهٔ ناظرده فرق وتمیز اولنمازمرتبه
علی العموم قدم بقدم حمله وهجوم ایتدکلری ایچون اعین اعداده
مهیب والقای روعبله قلبلرینی ترهیب وجدار ممتد وبرج
مشید کبی متین ومحکم اولوب بنای استوار وار قلع وازاله‌سی
صعب ودشوار اولمغین اوبرندن دوبالا انفع واعلا ایدوکی
اتفاق کردهٔ جماهیر لیوث میادین وغادر بونلر ایله برابر
بوخصوص میدان هیجاده بنیان رصین وبنیاد متین کبی صف
کشیدهٔ ثبات اولان شیردلان اهل ایمانک معاونت وموافقت
ایله اتحادلری مدحنی متضمن (ان الله یحب الذین یقاتلون
فی سبیله صفا کانهم بنیان مرصوص) نظم جلیلی ایله منصوص
اولدیغی کبی اصل الاصول مهند من سیوف الحق مسلول
جناب رسول افندیمزک (المؤمن للمؤمن کالبنیان یشد بعضه
بعضا) قول منیفلریله دخی مبرهن اولمغله مصاف
حربده ثبات قدم اهم واقدم اولوب اولحالده ای
فردکان افراد عساکردن بری صف قتالدن خروج وتولی
وفراره تصدی ایده جك اولسه نظام صفه خلل ایراث
ایدوب افتراق کامه‌یه داعی وعساکراسلامك هزیمتنه
باعث وبادی وبوتقریب ایله اعدانك صفوف موحدینه

هجوم واقداملرينه ساعی وهدم بنیان نظام ایله ضرر وفسادی دین مبینه ساری اوله جغی جهتلرله فرار عن الزحف اکبر ٢ کبائر واعظم موبقاتدن معدود اولمغله مرتکبی اولان بی عار دنیاده اوزرینه مستولی اوله جق ضجرت وحیرتدن بشقه روز رستاخیزخجلات انکیزده مستحق قهر قهار وشایان غضب منتقم جبار اولوب اصناف عقاب باری وانواع عذاب الیم کردکاری یه کرفتار اولمسی مکاند حربیه یه عالم اولان کیمسه ایچون ایکی صورتدن بشقه غزادن قاچمق منهی اولمسی حقنده وارده اولان آیات بینات قرآنیه دن (ومن یولهم یومئذ دبره الا متحرفا لقتال او متحیزا الی فئة فقد باء بغضب من الله ومأویه جهنم وبئس المصیر) آیت کریمه سیله ثابتدر یعنی اول کیمسنه که کفاره ملاقات وقتنده انلره ارقه سنی چویروب فرار ایده محقق اول کیمسه غضب الهی ایله رجوع ایتمش اولدی انك مکانی جهنمدر وجهنم نه خبیث وچرکن مکان اولدی مکرکه بو فعلی ایله کر بعد الفر قصد ایدوب یعنی اغفال ایله دشمنی جلب صکره دن دونوب قتال ایتمك اوزره هجوم ایچون منحرف یاخود مسلمیندن کیروده بولنان مصاف ساقة الجیش ودمداره تحیز والتجا قصدیله منصرف اوله بو آیت کریمه نك تفسیرنده روح البیان وغیری تفاسیرده ذکر وبیان اولنان دقایق حربیه دن بر دقیقه دخی آیت کریمه نك مدلول منیفنك تصریحندن بشقه غوغادن قاچمق بیوك کناه اولدیغنه براشارت دها وار درکه اول (ومن یولهم یومئذ دبره) جمله شرطیه سنك متعلقاتندن اولان دبره مقامنده ظهره بیورلمش اولسه ینه بو مطلبدن کفایت ایدرایدی انجق

٢ هرحالده کیرویه قچان عند الله وعند الناس رذیل وفنا اولدیغنه اشارتدر ﷺ

دبر لفظی لغتده انسانك ارقه طرفندن قوشاغی التندن دیزلری
اراسنه دکین ستری واجب ولازم اولان عورت غلیظه سی
معناسنه اولمغله کانما برکیمسه نك غیرتسزلق ایله غوغادن
قاچماسی عارسزلق ایله یوم زینتده ملاء ناسده انادن طوغمه
چبلاق اولدیغی حالده عورت یرینی آچماسندن دها اشنعدرکه
عار وناموسی اولان آدم اصلا وقطعا ابنای جنسی بولنان
مؤمنین ارالرنده بونی ارتکاب ایتمز فکیف که محاربه دن قچاده
دشمنه کوسترمك ایچون او یرینی آچا انك ایله حب وبات
ناموس ایمانیه سنی یرله صحا ایمدی بودقیقه یی افاده ده لفظ
ظهر صراحة درجهٔ کفایه ده اولمدیغندن انك یرنده
دقیقه سی بیان اولنان لفظله تعبیر بیورلمش
(ربنا افرغ علینا صبرا وثبت اقدامنا)
(وانصرنا علی القوم الکافرین)

(مسئله) ٣٢

اجل برشیدرکه انی حق تعالی علم ازلیسنده تقدیر ووقت
وقوعنی لوح محفوظده قلم قدرتله تحریر بیورمشدرشویله که
وقت مرهونی منقضی اولدقده قطعا تاخیره امکان وچاره
یوقدر بونك برادینه اجل مسمی دینلدیکی کبی اجل مجزوم
دخی دینور بو اجل کلدکده تأخیری ممکن اولمدیغنك وجه
وجیهی بودرکه علم حق تعالی نك ذات الوهیتیله قائمه صفت
قدیمه سی اولوب ذات شریفی تبدلات وتغیراتدن بری وبرحال
اوزره ثابت اولدیغی کبی علم وامثالی صفات ذاتیه سی دخی
تغیراتدن بریدر اکر بو اجلك تقدیم وتأخیری جائز اولسه
ایدی علم اللهك تغیری دخی جائز اولور ایدی بویله اولمق ایسه

معتزلینك موت ایله
قتل هر بررلری بشقه
اولوب اجل ایکی
دیدکلری کذلك
اطبانك اجل یاطبیعی
ویا اخترامی اولوب
ایکیدر دیدکلری
بو اصله مغایر اولمغله
قوللری باطل وبونك
ایچون سرد
ایتدکلری دلائل حلیهٔ
وثوق واعتماددن
عاطلدر ...

جناب حقك قدم ذاتی سنه منا فیدر (زیرا قدم ایله معروف اولان عدم ایله موصوف اولمق ممتنعدر بو تقریر معلوم اولدی ایسه اجلك مختوم ورزقك مقسوم اولسی دخی مفهوم اولوب بر کیمسه مهلکه یه اقدام ومعرکه یه اقتحام ایله اجلی کلمامش ایسه انك عمرینه اصلا ضرر کلمز (اما که اجلی کلمش اولدقده اندن قاچمق دخی فائده ویرمز (بویله حذرك قدره نفع وفائده سی اولمدیغی حضرت مولانانك مثنوئ شریفده یازمش اولدقلری عجیبه یی ملاحظه وتأمل ایله معلوم اولور (شویله که حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه تحیات الرحمانك زمان سعادتلرنده بر کامل بعض وقت جناب عزرائل علیه السلامی کورر وتعظیما سلاملرینه طورر وهر راست کلدکده عزرائیله سلام ویرر وحال وخاطرین صورر ایمش (برکون ینه برقوشلق وقتی راست کلوب اولحالده التفاتنه منتظر اولوب توقع ایتمکده اولدیغی التفاتنی براز دونجه مشاهده ایتدوکندن بشقه اویله برنوع استراق نظره ایله کوزینك چشمه سی طرفندن نکاه ایدر وافتراق ایله هرایکیسی توجه ایتدیکی جانبه کیدر ارادن براز وقت کچدکدنصکره اویله تقلیب حدقه ایله بقماسندن متأثر وحالی هیئت اخرایه متغیر وبشقه کونلره نسبتله حرکات ملك الموتدن متحیر اولوب عرضحال ایله افادۀ حال وبسط مقال ایتمك ایچون ساحۀ جنت مساحۀ سلیمان علیه السلامه رخصتیاب دخول وحضور نبویلرنده مثول ایدوب سوره سنی حکایت وسوره سنی تلاوت ایتدکدنصکره یانبی الله جناب مرحمتمآب بکزدن رجاونیازم بودرکه روزکاره امر بیوروب بوکون بنی معمورۀ ارضك منتهاسی وبلاد هندك اقصاسی اولان فلان

فان یکن الموت افناهم فللموت ماتلد الوالدة

اطه يه برا قسون كه انده قور قودن امين اوله يم ديدكده
مسئولنى اسعاف وجزيرهٔ مطلوبه يه دكن كتورمسنى
روزكاره امر بيورررلراول آدم كتدكدنصكره جناب (عزرائيل)
زيارت سليمان عليه السلامه وارر سؤل ايدرلركه بوكون سز
اويله بقماغله اومرد ضعيفى قورقوتمش سكز سبب نه ايدى
جوابنده يانبى الله اول آدم قارشودن كلور ايكن حق تعالى
بكا خطاب مستطاب ايدوب شوقارشودن كلن آدمه دقتلى
باق انك روحنى سن بوكون وقت عصردن صكره چه
نهايت هندده فلان جزيره ده قبض ايدرسين بيورملرينه
مبنى فلسطين ايله اول جزيره نك اراسى مساحه اولنسه
انسانك كتمه سى ايله شوقدر آيلق مسافه اولور و قت
عصر ايسه قريب اولمغله بو آدمك حسابسز قنادلرى
اولوب جملهسنه كشاد و يرسه بوكون اورايه وارمغه مجالى
اولميه جغندن بشقه طوق بشردن خارج وعادتا محال قبيلندن
اولديغنه تعجبدن اويله باقدم دها بشقه برسبى يوقدر
ديدكده مرقومك اويله شدت وعجله ايله اورايه كتمسنى
استدعاسندن سليمان عليه السلام دخى تعجب كنان انكشت
تحيربدهان جناب عزرائيل عليه السلامه كيفيتى بيان
وبافرمان خلاق جهان بوايشك تسويه سيچون اول
جانبه امالهٔ عنان ايتمكز لازم كلمش بيورمشلر

(فسبحان الله القاهر فوق عباده)

(المنزه عن الشركاء فى صنعه و ايجاده)

---

٢٤ (مسئله)

(برذات راكب ويا راجل حرب وجهاد قصديله قطع
منازل وطى مراحل ايده رك مقابلهٔ اعدايه واصل واسب

ورخشندن نازل اولوب مزاولهٔ حرب ومناولهٔ ضرب ايچون
دشمن قارشو سنده آرا م ايتمسنك آد ينـه (عرف قرآن)
واصطلاح اهل تفسير وسيرده (رباط) واول ذاته (مرابط)
تسميه اولنور كه بزم لسانمزده بونك ادينه محافظه مأموري
وقره غول دينور فن حربده انواع عـديده سي مذكور در
بوخدمتك منافع دينيه ومثوبات اخرويه سيله بطون صحايف
اوراق مشحونه اولمغله عشر معشـارني بيله تعبير وقلم ايله
تحرير ممكن دكلدر انجق حقيقت حال عيان اولمق
ايچون بعض منـافعني شـو طريق ايله افاده وبيـان
ايده بيلورم شويله كه بر مؤمن موحد تكميل انفـاس
حيـات واجلي كلوب وفات ايتدكده يوم قيـامته دكين
اجر وثوابي هر كون وهر ساعت حياتده اولديغي كبي
يازيلان وابقـاى نام ايدن كوزل عملري اون اوج عـدد
اولوب انلردن (برنجيسي كنديد نصكر آثار ومنافعي دنيايه
طاغلمش اولان علم نافع (ايكنجيسي كندويه خير دعا ايدر
ولد صالحك پدري (اوچنجيسي اغاچ فدانلري ديكوب
يتشديرمك روزكار اسوب داللري ويپراقلري تمايل ايتدكجه
واياقده طور دقجـه حضرت خلاق عالمي تنزيه ودبكن
آدم ايچون استغفار ايدر كرك ميودار اولسون وكرك اولمسون
(دردنجيسي وجوه بره يعني حق تعالى نك رضاسنه صرف
وتوزيع اولنمق اوزره مالندن بر مقدار شي افراز ايدوب
آني كنديدنصكره وارثي وياخود متوليسي تعيين ايتديكي شرط اوزره
محتـاجينه اعطا ايدرجوامع ومساجد وسـائر ايولكلر
ايچون اولنان وقفلر كبي بونك ادينه صدقهٔ جاريه تسميه
اولنور (بشنجيسي وفات ايتديكي وقت ترك ايتمش اولديغي

دنیا مالینك ایچنده بر مصحف شریفی اولوب سائر اشیاسیله
برلکده آنی دخی اقسام ایده‌لر ورثه‌سی اوقومغه اهل واربابدن
اولیونلر اولمسونلر (التنجیسی اصل بزم مطلبمز اولان دشمن
قارشوسنده بکلر ایکن اجلی کلوب وفات ایدن کیمسه اولوب
بوذات والده‌سندن طوغدیغی کون کبی جمیع کناهلرندن
پاك اولمدیجه وجنتدن یکا کیده‌جکی مکاننی کورمدکجه
وجنت قیزلرندن کندویه ویریله‌جك زوجه وخاتونی
رأی العین مشاهده وکندوسیله حسن معاشرت ایده‌جکنی
معاینه ایتمدیجه روحنی تسلیم ایتمیه‌جکندن بشقه قبر
عذابندن دخی قورتولدقدن صکره منکر ونکیرك سؤاللری
صقندیسندن دخی قورتیلوب محشر کوننده بك ایاق برایاق اوزره
اولدقلری وقتك قورقوسندن دخی امین اولوب ناس واعظ
افندیلرك دیدکلری کبی زحمت ایچنده ایکن بو دولته
نائل اولان کیمسه عرش اعلانك کولکه‌سنده راحت ایدر
وباباسنی واناسنی دخی کندی یاننده الدقدن صکره اقربا
واصدقاسندن بعض کیمسه‌لره دخی شفاعت ایدوب برابرجه
الور کیدز بر آدمکه بویله منصب سعادتی احراز ایدر
دها بشقه دولتی ندر والحاصل صبر وثبات وقصد مثوبات
ایده‌رك دشمن قارشوسنده خلوص نیت ایله نفسنی نصب ایدن
ذاتك قیله‌جق اولدیغی بر رکعت نمازینك ثوابی سائر کیمسه‌لرك
قلمش اولدقلری بشیوز رکعت نمازلری ثوابی کبی اولوب
اویولده برغروش خرج ایتمسنك ثوابی دخی سائر کیمسه‌لرك
یدیوز غروش تصدق ایتمه‌لری ثوابی کبیدر ایمدی
حق تعالینك رضاسیچون عمل صالح میدانه کتورمك
مراد ایدنلر بومثللو عملده بولنسونلر (یدنجیسی کرکسه

صو يك قلت وعزتی اولان صحرالرده وچوللرده اولسون کرکسه ناسك جهات اخرادن محتاج اوله جقلری محللرده ويوللرده اولسون قيولر قازديروب صولر چيقارمق (سکزنجيسی کرکسه صحرالرده اولسون استرسه مملکت ايچنده اولسون چشمه لر ياپديروب صولر آقتمق خيراتيدر (طقوزنجيسی غربا وابناء سبيل يعنی کاوب کچن کيمسه لر ايچنده اولنلرك قوتلريله شرلصو صدن امين اولمق وآرام ايتمك مراد ايدن کيمسه لر انده امنيت اوزره بيتوتت وراحت ايتملر ايچون قورقولی يوللرده وطاغ باشلرنده خانلر وبکجيلکار ياپدرمق بونك ادينه دخی (رباط) دينور (اونجيسی ذکرالله ايچون تکيه وتحصيل علم ايچون مدرسه بنا ايتديرمك (اون برنجيسی تجويدنه رعايت ايله عباداللهه قرآن کريمی تعليم ايتمك (اون ايکنجيسی الله يولنده دشمن ايله غوغا ايدرکن شهيد اولمق بونك دخی تفصيلی ان شاء الله مسئلهٔ مستقله ده ذکر اولنور (اون اوچنجيسی شريعت غرانك ممدوحی اولان کوزل عملردن براثر براغوب کنديدنصکره کلنلرانی ايشلرومقتضاسيله عمل ايدراوله لرسعادت اول آدم ايچوندرکه حق تعالينك کرميله بو اون اوچ خصلتی کنديده جمع ايده (تذييل) محققون اتفاق ايدوب ديمشلردرکه بلاد اسلاميه دن بربلده يی دشمن بردفعه استيلا ايدرايسه او بلده قرق سنه يه دکين (رباط) اولور ايکی دفعه استيلا ايدر ايسه يوز يکرمی سنه تمامنه قدر (رباط) اولور اوچ دفعه استيلا ايدر ايسه يوم قيامته دکين (رباط) اولور اول مملکت رباط اولوردیمك ايچنده طوغوب وفات ايدنلر علی الدوام مجاهد اولورلر ديمکدر بو بيان اتسد يکمز قره ده بولنان مملکتلر حقلرنده اولوب اما که دريا کنارنده بولنان بلده لرك کافه سی کرك دشمن استيلا ايتسون کرك ايتمسون انلر مطلقا (رباط)

(ومحل)

ومحل حرب واها لیسی مر ابطلر ومجـاهدلر در دیو کتب معتبره ده مسطور در

(مسئله) ٢٥

غازیلرك سردار ومقتدالری نبی عالی علم صلی الله علیه وسلم افندیمز حضرتلریدر وجرخه جیلرك سردارلری اسد الله الغالب جناب کرار (علی بن ابی طالب) رضی الله عنهدر (شهیدلرك رئیسلری وجنـات عالیا تده رفقا وجلیسلری وهرخصوصده انیسلری وقیامتده شهید سنجاغن چکن انبیاء کرامدن (حضرت زکریا ویحیی) علیهما السلامدر (وحضرت جرجیس سعادت انیس علیه السلامدخی شهدایه رأس رئیس ایدوکنـه برآثر وارد اولمشـدر (وافراد امتدن احدغزاسنده رسول الله افندیمزك اوزرینه جمع اولوب سبیل خداده جانلرین فدا ایدن ذوات کرامدرکه انلردن بری عم رسول (حضرت حمزه) رضی الله عنهدر (وجنـاب کرار رئیس غزات اولدیغی کبی هم رئیس شهدا در وثمرهٔ فؤاد جناب مرتضا اولان تازه نهال کلشن آل عبا وشاخ سرسبز روضهٔ زهرا یعنی حضرت (حسین) رضی الله عنه شهید کربلادخی اویله در (وکفار مکه نك قتل ایتدکلری حبیب بن عدی حضرتنه رسول الله افندیمز سید الشهداء تسمیه سندن فضله (هورفیقی فی الجنة) بیورمشلر در (قصه وحکایتی ووقت شهـادتنده اظهـار رجلادتی کتب سیرده مفصلدر (اشته یوم قیامتده کین مؤمنك غازی وشهیدلری محشرده بوذوات کرامك سنجاقلری آلتنده اولورلر حق تعالی دن رجا ونیازایده رزکه بزلری دخی بوالویهٔ سعادت

ملتویه نك برینك سایهٔ راحتوایه سنده بولندیره آمین
بحرمة رسوله الامین

(مسئله) ٧٦

مجاهدینه مال ایله معاونت ایدنلر یاخود لوازمات حربیه یی احضار ایله امورلرینی تسهیل ایدنلر ویاره‌لولرینه مداوات ویمك وایچمكده محتاج اوله‌جقلری شیلری وقت وزماننده انلره اولاشدیرنلر ویاانلر غوغاده ایكن خانه‌لری امورلرنده وچولق وچوجقلری ایشلرنده یاردم ایدنلر هرنه قدر غوغا وقتنده انلر ایله برابر دكللرسه ده جهادك تعریفنده بونلر دخی داخل اولدقلری جهتدن انلره ویریلان ثواب مثلاو بونلره دخی حق تعالی لطف وكرمیله عنایت واحسان ایدر دیو اصحاب حدیث وارباب سیر اتفاق اوزره بیان ایتمشلردر حتی منبع الجنان جناب (عمر بن الخطاب) خلیفهٔ روی زمین اولدیغی حالده قربه صرتنده غزات مسلمینك خانه‌لرینه صو طاشورلردی آخرتجه بویله ثوابلره نائل اوله جقلرندن بشقه (سید القوم خادمهم) حدیث شریفی مدلولی دنیاده وصف سیادته یعنی اولواق نامنی استحقاقه دخی واصل اولورلر زیرا مجاهدینك علی الدوام جهاد ایله اوغراشملری انلرك معاونت ومظاهرتلریله اوله جغندن كانما جهاده انلر سبب اولمش اولورلر بوتقریب ایله انلر هم سعادت اخرویه وهم سیادت دنیویه یی جمع ایدرلر (تذییل) اماكه انواع احذار واهیه ایله غوغادن فرار ویاردملرنده دخی بولنمیوب بلا عذر خانه سنده قرار ولیل ونهار شهوات نفسانیه سنه اتباع وعورتیله مشغول وقاع اولان شخص بهایم طباع ذكر اولنانلر كبی مثوبات

جهادیه دن ذره مقدار بهره مند اولەمیه جغندن بشقه بو خصوصده وارده اولان آیات کریمه واحادیث منیفه مدلوللری عتاب منتقم جباره دخی مستحق اوله جغی هویدا واشکار در افادهٔ مرامده بو مقدار ایله اکتفا اولندی زیاده تفصیلنی استیانلر اربابندن استیفا ایده لر

(استغفر الله العظیم انه هو البر الرحیم)

(تنبیه)

عساکر اسلام دشمن ایله غوغایه مباشرت وقتندن اولجه ویاعزیمت اولنه جغی وقت ویا مطلقا مقابلهٔ اعدادە بشقه وقتلرده ارقداشلر بکا حقلریکزی حلال ایده سکز بن رؤیاسنی کورمشم احتمالکه بو ایده جك اولدیغمز غوغاده اولورم یاخود اعضالرمدن برینی کولله کوتوروب یارم آدم اولورم بنم بو دفعه صاغ وصاغلم قالمەمدن امیدم یوقدر دها بونلره بکزر اظهار جبانت ایله ایشیدنلرك کوکللرینه دهشت ودکلینلرك قلبلرینه خوف وخشیت القاسیله شجاعتلرینه فتور وهمتلرینه قصور ایراث ایده جك اولان سوزلری اصلا بربرلریله قونوشمیوب دائما اظهار شجاعت وجلادت ایله بوکون ارمیدانیدر ودشمندن انتقام اله جق وقتدر الحمد الله عمریمز وار ایمش بویله برکونه یتشدك برمسلمه اون دشمن آز کلور جمله مز برلکده براوغوردن اویله برغیرت وارسلانلر کبی صبرو ثبات ایله صرف مقدرت ایده لمکه الله تعالی نك عون وعنایتی وپادشاهمزك حسن توجه وهمتی ایله

غلبه ودشمنی تار مار ایدوب دنیا ده غازیلك آدینی قزانه لم معنالرنده بر برلرینك قلبلرینه قوت ویره جك سوزلری قونشملری قوهٔ موجوده نك برقاتی عسکر یرینی طوتار یعنی اکر بیسك کشی اولسه لر بو یله غیرت و یره جك سوز لر ایله ایکی بیك کیشینك کوره جه کی ایشی کوررلر

(تنبیه دیکر)

بر کیسه نك بر خصوصی حسن صورتله میدانه کتورمه سنده و یافکر دقیق وتدبر عمیق ایله امور معنویه دن بر نسنه نك حصول پذیراولمسنده شهرت کامله سی اولسه هیبتی سامعك حوصله سنه صغماز اولوب اول شیده انك ایله مقاومه ومخاصمیه کیمسه جرأت ایدەمز بنا برین عساکر اسلام تحت قوماندالرنده بولنـد قلری امرا وضابطانی خصوصیله اردونك روحی مشابه سنده اولان امیرعسکر وباشقوماندار بولنان ذاتی امرحربده وسائر شیلرده ضعف رأی وجبانت وبونلره مماثل مساوئ اخلاق واوصاف ردیه دن برشی ایله توصیف ایتمیه لرکه قوماندا سیله غوغا ایدرلرایکن اکا کوانه عیوب بوزیلملرینی موجب اولمیه بلکه جامع جمیع کمالات انسانیه وضرغام جسور میادین حربیه اولوب قصد غزا ایله هرنه طرفه توجه ورفع لوا ایده جك اولور ایسه باعون صمدانی و باحسن توجهات جهانبانی حسن تدبیر وغیرت ایله منصور و مظفرعودت ایدوب البته که انواردین مبین ایله ظلمات شرك وضلالی محو وافنا ایدر دیو حسن قتال وصدق مقال وسائر اوصاف حمیده وافعال پسندیده ایله تعریف ایده لرکه حسن صیتك انتشار یله

اكا وثوق واعتمادلری زیاده اولوب حرب ایچون کندیلرینی نه جانبه سوق ایده جك اولور ایسه صبر وثباتلرینی مستوجب اوله (والحاصل دائما انك شاننی تعظیم ایدوب هیچ برخصوصده تخطئه وتأثیم ایتمیه نز که بر وجه محرر بودخی بشقه جه قوهٔ موجوده نك برقاتی یرینی طوتار زیرا جمیع امورده خصوصیله امر حربده حسن ظن بر تریاق اکبر ودواء العنبردر که غزاتك قلبلرینه قوت وبدنلرینه راحت ویروب ثبات قدملرینی دعوت ایدر

(تنبیه)

حملهٔ طاقت کداز جند منصور خدا ایله طابور مقهور اعدا مختل وپریشان واول حال ایله میدان غزادن روکردان ادبار اولدقلرنده بهادران اهل ایمان انلری برخیلی مسافه قووب اوزاق ایتمزدن اول همان درعقب میدان حربده براقه جق اولدقلری دنیا مالنه میل ورغبت ایتمیه لر یرا بومثللو حرکات یعنی جمع اموال سوداسیله کندیلرینی اشغال واهتمامی اهمال ایتدکلرنده خبرلری اولمیه رق دشمن کندوینی طوپلایوب تکرار دوه نك اوزرلرینه حمله وهجوم ایدوب غالب ایکن مغلوب وصدمهٔ هزیمت ایله پامال اولمیه لر بویله جر مغنم وجلب مطعم افتراق کلمه ایله عرضهٔ هزیمت وغارت اولدیغنك معتبرات کتب سیر وتواریخده کرة بعد اخری وقوعی اثبات اولنمشدر

(تنبیه دیکر)

(اجناس ادوات حربیه وانواع لوازمات ضربیه نك بهری دشمنی تشکیل ایچون غوغاده استعماله مخصوص برآلت

صورية اولديغى مثلا و حبل متين شرع مبينه تمسك واعتصام دخى نصرت خبرالناصرينى جلبه سبب برحالات معنويه اولمغله مسافر حقنده مرة بعد اخرى وقوعى ملاحظه دن اولان مسائل صلاتيه ووظائف سائره شرعيه دن جالب المدد برقاچ عددينك بيانى دخى مناسب كورالدى

(ربنا الله الغنى العزيز)

٢٧ (مسئله)

بركيمسه غزا وقتال يوزنده عمدا بر وقت نمازى فوت ايتسه يديوز كناه كبيره ارتكاب ايتمش اولور غيرى زمانده اولان فوتى نقدر جرم ووبال اوله جغى بوكا قياس ايله معلوم اولور

(لا طاقة على طاعة الله الا بتوفيق الله)
(ولاحول عن معصية الله الا بعصمة الله)

٢٨ (مسئله)

(بوله كيتمك مراد ايدن كيمسه نك عزيمتى جمعه كوننه راست كلدكده مادامكه وقت داخل اولميوب وخطاب توجه ايتميه رك اداسى اوزرينه واجب اولما مشدركه نمازدن برمقدار وقت اول يعنى زوالدنصكره عمران بلده يى تجاوز ايده جك قدر وقت ايچنده چيقوب كيتمسنده بأس يوقدر (تذييل) وقت اولسون جمعه نمازينى قلدقدنصكره چيقايم ديو اكلنمك التزام مالا يلزمدر ديو فقها تصريح ايتمشلر در

وترجمهٔ سیر کبیر ده دخی یازمشکه منبع الجناب یعنی جناب (عمر بن الخطاب) رضی الله عنه مسافریندن بر کیمسه بی کورد یکه دوه سنی باغلایوب مکث ایتمك مراد ایدر اول کیمسه یه سنی بولکدن کیروقو یان نه در دیو سؤال ایدوب یاامیر المؤمنین صلوة جمعه در دید کده (الجمعة لایحبس مسافرا فاذهب فیه) بیوردی یعنی جمعه مسافری شرعا عوق ایلمزوارکیت جمعه ده انتهی

٣٩ (مسئله)

(بر کیمسه اویقوسی ایچنده احتلام اولوب اویاند قده طوننده وذکرنده وکوده سنده احتلام علامتلری بولمزسه غسل لازم اولماز

٤٠ (مسئله)

(برجنب کیمسه عریان اولوب شدتله یغان یغمورك آلتنده طوروب جمیع اعضاسی اصلنسه اغزینه بورننه صوویرمش ایسه جنابتدن چیقار

٤١ (مسئله)

بعض موانعدن طولایی برمیتك نمازی قلنمدین دفن اولنسه انك قبری اوزره دفن اولندیغی کوندن اعتبارا اوچ کون نهایتنه قدر نمازینی قیلق جائزدر زیرا اوچ کون ایچنده تفسخ ایله حالی متغیر اولماز اماکه اوچ کون کچدکده قیلنماز

٤٢ (مسئله)

(بر کیمسه نك برعضونده یاره سی اولسه یاخود قان

الدیررسه آبدست و یاغسلده صو ایله یاپقادیغی وقت ضرر قورقیسی اولورایسه اوستونه صارمش اولدیغی صارغنك اوزرینه قابلیومسح ایدر (تذییل) یارەنك اوستنده اولان صارغی یی کرك ابدست الدقدنصکره باغلمش اولسون کرك اول باغلمش اولسون والحاصل آبدستلی باغلنمەسی شرط دکلدر ومذکور صارغی هرنه قدر یارەنك جرمندن زیاده اولسه بیله ینه مسح جائزدر

٤٧ (مسئله)

مدت سفر قرەده عادتا یورویش واستراحت ایدەرك کدیش ایله قیصه کونده اوچ کونلك یولدر بومقدار منزل ومسافه بهرکون ایچون التیشر ساعت تقسیم اولنسه اون سکز ساعت ایله مساحه اولنور اماکه برآدم بویله اوچ کونلك یولی سرعت ایله ایکی کونده کیدر اولسه بوحکمدن چیقماز یعنی مدت سفره ضرر ویرمز و برمحلك ایکی یولی اولوب ذکر اولندیغی اوزره برندن اوچ کونده کیدیلور او برندن ایکی کونده یاندن ازوقتده واریلور اولسه اول محللی قصد ایدن کیمسه قنقیسندن عزیمت مراد ایدر ایسه اعتبار اول یول ایچوندر ودریاده مدت سفر اعتدال روزکار ایله اوچ کون اوچ کیجه لك یولدر امام اعظم قتنده دریاده ایکی کون کیدەسی یول قرەده اوچ کون کیدەسی یول مقدار نجه اولمقدر بر بلدەنك قرەدن یولی اوچ کونلك اولوب دکزدن ذکری مسبوق هوا ایله ایکی کونلك یادها اشاغی اولسه قرەجه مدت سفر اولوب دکزجه اولماز درعلیه ایله ازمید قصبه سنك قرەودکزدن اولان یوللری کبی اماکه دکز طرفی

کورفز اولوب اوج کونده کیدیلور قره جانبی کسدیرمه اولوب ایکی کونده واریلور اولدقده بحرا مدت سفر برادکلدر

(مسئله) ۴۹

(بر کیمسه مسئلهٔ سابقه ده بیان اولنان مقدار مسافه یه عزیمت مراد ایدوب عمرانات بلده یی تجاوز ایتدکده درت رکعتلی اولان فرض نمازلری ایکیشر رکعت قیلار انلرك ایکیشر رکعتنی جناب واهب العطایا قوللرینه هبه واحسان بیورمشدر اکرمطلوبی اولان محله واردقده اون بش کون اکلنمکه نیت ایتمامش ایسه اورا ده دخی ینه ایکیشر رکعت قیلر اماکه اون بش کوندن اول مصلحتی تمام اولوب چیقمسی مأمولی اولدیغی حالده اقامته نیت ایتیوب بو کون یارین بتر خلیاسیله مدت مدیده اکلنمسی لازم اولسه نقدر وقت اولور ایسه اولسون یعنی برسنه دها زیاده ممتد اولور ایسه ده ینه نمازی سفری قیلار ومسافردن قربانك وجوبی ساقط اولدیغی کبی بیرام نمازلریله جمعه نمازینك وجوبیدخی ساقط اولور (تذییل) دار الحرب ومقابلهٔ اعدا ده اردواهالیسی سفر بر اوله جقلرینه مبنی حرب وقتال ایکی سنه دن زیاده اوزا یه جق اولسه بیله اقامته نیت ایتمکده بأس یوقدر ونیت اقامت ایسه التزام مالایلزم قبیلندندرغازیلر محاربه ایچون دشمن مملکتلرینه کیردکلرنده اقامته نیت ایدسلر صحیح اولماز امان ایله کیردکلرنده صحیح اولور اهل حربك حصارلرندن برحصاری عون باریله محاصره ایتدکلرنده اون بش کونه اقامت نیت ایتسلر مقیم اولمازلر قصرصلات وسائر احکام شرعیه حقلرنده سفرطاعت ایله سفرمعصیت اراسنده برفرق یوقدر

٤٥ (مسئله)

مسافر اولان کیمسه مقیم اولان امامك ارقه سنده نمازی قیلار اولدقده درت رکعتلی اولان فرضلری انك ایله برابرجه تمام قیلار اماکه مقیم کیمسه مسافر امامه اویاجق اولور ایسه امام ایکی رکعتده سلام ویردکده قالقوب کندی باشلی باشنه باقی قالان ایکی رکعتی دخی قیلوب نمازی اتمام ایدر امامدنصکره قیله جغی ایکی رکعتده فاتحهٔ شریفه یی اوقومق ایله برمقدار وقت سکوت ایتمسی اراسنده مخیر در شقینك قنقیسی اختیار اولنسه جائزدر وجماعت کثیره اولسه لرینه بو بلدر

٤٦ مسئله

رمضان شریفده غازیلر دشمن ایله مقاتله ایتملری معلوم ملری اولدقده ضعفدن خوف ایدوب قبل الحرب افطار ایتملری مباح اولور مقیم اولسونلر مسافر اولسونلر (تذییل) اوروجدن حاصل اوله جق ضعفله مصلحت جدال فوت اولور ایسه تداركی ممكن اوله مز اماکه افطار اولندقده ایام سائره معدوده ده انك تدارك وقضاسی ممكندر

٤٧ مسئله

مقیم اولان کیمسه نك مسحنك مدتی برکون برکیجه ومسافر اولان کیمسه نك مسحنك مدتی اوچ کون اوچ کیجه در مثلا جمعه کونی کونش طوغدیغی وقت آبدست الوب مستنی کیمش ایسه آنك نهایت مدتی پازار ایرته سی کونی کونش طوغدیغی وقته قدردر بو دیدیکمز مدتك اعتباری آبدست ایله مستنی کیدیکی وقتك ابتداسندن اولمیوب

امام شافعی رحمه اللهه كوره مسافر اولانك مسحنده مدت بوقدردر

بوزلدیغی وقتك اولیدر شویله كه اول آبدستی جمعه كونی ایكندی وقتنده دكین بوزلمامش ایسه پازارایرته سی كونی وقت عصره قدر مسح ایدركه اوچ كون اوچ كیجه تمام اولدقد نصكره بركونده ایكندی یه قدر فضله اولمش اولور (تذییل) ذكراولنان اوچ كون اوچ كیجه تمام اولدقد نصكره شدت برد ویا بشقه برعارضه دن طولایی مستی چیقاروب اباقلرینی یایقامقدن خوف ایدن مسافر چیقارمدین تكرار مسح دخی جائزدر (تكمیل) بركیمسه صاحب عذر اولوب آبدستنی تمام ایدنجه یه دكین مبتلا اولدیغی عذرندن برشی ظهور ایتمدین مستی كیمش اولسه صحیح اولان آدم كیدر مقیم ایسه بركون بركیجه اگر مسافر ایسه اوچ كون اوچ كیجه مسح ایدر اما كه آبدستی اراسنده عذرندن برشی كلمش ایسه اول آبدست ایله كیمش اولدیغی مستك اوستنه مسح جائز اولمیوب مؤخرا آبدست المق ایجاب ایتدكده مستنی چیقاروب اباغنی دخی یایقامق لازم اولور

(مسئله) ٤٨

بركیمسه نك برعضونده یاره سی اولوب اول یاره سندن اقان قانی بروقتك اولندن آخرینه دكن نمازی ادا ایده جك قدر وقت كسلمز ایسه اول آدم صاحب عذر اولور مثلا اویله نمازینك اولندن آخرینه قدراویله نمازینی قیله جق قدروقت كسلمامش ایسه صاحب عذر اولوب هر وقت ایچون آبدست آلمق لازم اولور اما كه اول وقت ایچون الدیغی آبدست ایله وقتك آخرینه قدر فرض ونافله نمازلردن دیله دیكی قیلار وقت چیقدیغی كبی آبدستی بوزیلور

عذرندن قورتلمق دخی بروقتك ایچنده مبتلا اولدیغی عذرندن اصلا برشی ظهور ایتمامکله اولور (تذییل) نخود یاقیسی صاحب عذر ایمز دیو فتوی ویرمشلردر

٤٩ (مسئله)

مستك اوزرینه کیلمش اولان جزمه نك اوستنه مسح ایتمك جائزدر شول طرز ایله که جزمه ابدست آلدیغی وقت کیلان مستك اوزرینه کیلمش اوله اما که بروقتده جزمه یی چیقاروب مستك اوزرینه مسح ویردکدنصکره کیلمش ایسه مؤخرا جزمه اوستنه مسح جائز اولماز والحاصل ایاغه نسبتله مست نصل ایسه مسته نسبتله جزمه دخی اویله در

٥٠ (مسئله)

مجاهد ویا برخصوصدن طولایی مسافر اولان مؤمنلك ویامطلقا سائر موحدینك الك زیاده محتاج اولدیغمز مسائل صلاتیه نك بریدخی تیمم اولوب شویله که آبدستی اولمیانلره وجنب اولانلره غسل مقامنه قائم اولور وجوازنك اسباب عدیده سی اولوب انلردن جابجا وقوعبولمقده اولنلر بونلردرکه ذکر اولنور (ابدست آلمق مراد ایدن کیمسه صو بولامسه یاخود خسته اولوب ابدست آلمغه ویاغسل ایتمکه قادر اولەمامغله عجزی تحقق ایتسه یاخود اعضاسنك اکثری یرنده یاره لری اولوب صوایله ابدست المق ویاغسل ایتمکدن یاره سنه ضرر قورقوسی اولسه یازیاده صغوق اولوب وجودنه ضرر خوفی اولسه یاخود برقورقولی محلده بولنوب یاصویه وصولی وقتی ویایاننده اولوب استعمالی هنکامی کندویه

بردر لو ضرر اولور خليا سيله دشمندن خوف ايدر اولسه
ياصويى وار ايكن ابدستنه ياغسلنه خرج ايده جك اولسه
كندى نفسنه يابنك حيوانه ياخود يانده بولنان سائر حيواناته
ولو كلبى ايسه ده صوسيزلقلرندن هلاك وتلفلرى خوفى
اولسه ويا صويانده حاضر وموجود ايكن دشمن با صوب
ابدست ويا غسل ايچون وقت قالميه جق اولسه يا خود
رقيوده صو اولوب برطريقله اندن چيقارمق ممكن اولماسه
ياخود ابدست الحجيه قدر بيرام نمازينك وقتى چيقمك لازم
كلسه اما كه وقت نمازلريله جمعه نمازينك وقتى چيقمك خوفى
ايله صو موجود ايكن تيمم جائز اولماز ياخود صويك بولنديغى
مسافه برميل مقدارى يعنى درت بيك آديم اوزق اولوب
وارمقدن عاجز اولسه ياخود صويى ابدست المغه كفايت
ايدر اما اوزرنده نجاست دخى اولمغله ابدستدنصكره آنى دخى
پاك ايده جك مقدارى قالميه جغى تحقق ايدر ايسه اشته
بوعوارضك جمله سنده ابدست وياغسل يرينه تيمم ايدوب
حدثدن طهارت ايله مشروط اولان عملردن دیلدیکنی
ايشلر (تذييل) تيممدن نيت شرط لازمدر بالتخصيص نماز
ويا تقرب الى الله عبادات مقصوده كه انلر سجدۀ تلاوت
وجنازه نمازى كبى طهارتله وجوده كلمسى مشروط اولان
عملرك بريسيچون تيممه نيت ايدر ايسه اول تيمم ايله فرض
ونافله وسجدۀ تلاوت والحاصل طهارتله مشروطه اولان
اعمالدن دیلدیکنی ايشلر (اما كه طهارت ايله مشروط اولميان
يعنى مقصود اصلى اولميوب وسائل قبيلندن اولان عمل خير
ايچون تيممه نيت ايدر ايسه كه انلر قرآن اوقومق ومصحفه
ياپشمق ومسجده كيرمك واذان اوقومق واقامت ايتمك كبى

اول تیمم ایله نماز قلمماز نماز ایچون نیت ایله بشقه تیممه محتاج اولور (وتیممك رکنی ایکیدر بری یوزینی قابلیو مسح ودیکری الدست التدیغی وقت یاپقاندیغی یرلره قدر یعنی درسککاره قدر قابلیو مسحدر وتیمم طپراق وطاش وطوغله وکرپیچ وقوم وسرمه وزرنیخ ونوره ومرمر توزی واثواب توزی ودیوار وبونلرك امثالی طپراق جنسندن اولنلر ایله جائزدر اما هرشی که انلر آتش ایله یومشارلر یاخود ینارلر ویا کسیله لر التون وکموش وقلای واغاج وکل وصرچه وبونلرك امثالیله تیمم جائز اولماز اربه وبغدای وسائر حبوباتك اوزرلرنده توز اولسه انلر ایله دخی جائزدر (تکمیل) ایکی کیمسه نك بری جنابتدن تیمم ایتمش بری دخی آبدستسزلکدن تیمم ایتمش اولسه لر جنابتدن تیمم ایدن کیمسه نك امام اولمسی حدثدن تیمم ایده نك امام اولمسندن اولی در وتیمم ایدنلرك بربرلرینه امام اولملری صحیح اولدیغی کبی ابدستلی اولنلره دخی صحیحدر

(مسئله) ٥١

بر کیمسه دشمنك تعقیب ایتمسندن خوف ایدر اولدقده یا بر یوزی زیاده سیله چامور ویاپلچق اولوب انده نماز قیلمق ممکن اولمادقده یاحیوانی زیاده ازغون وسرکش اولوب اینه جك اولسه بنمك متعسر اولوب ورکوبنده یاردم ایده جك کیمسه دخی بولنمادقده ویارفیقلری کندوینی براغوب کیتملریله یالکز قالمق ویا برتیجی حیوانات قورقوسی وبونلره مماثل سائر عوارضك بریله کرکسه جهت قصد وجانب عزیمتی قبله طرفنه اولسون کرکسه بشقه برجانبه اولسون یعنی جهت قدرتی آنك قبله سی اولوب التنده کی حیوانی دوکمك وکیتدیکی طرفدن عمل کثیر ایله چویرمك بونلره بکزر

جواز صلاته مانع اوله جق بر ایش ایله اوغراشمق شرطیله حیوان او زرنده فرض اولان نمازلری قیلمق جائزدر (تذییل) اشبو نمازك ركوعی باشنی براز اکمك وسجده سی اندن بر مقدار زیاده اکمك ایله اولور اکر جماعت اولوب قیلسه لر امامك نمازی صحیح جماعتك فاسد اولور هر کس باشلی باشینه قیلمق کرکدر

(مسئله) ۵۵

بر کیمسه کمی ایچنده نماز قیلار او لدقده قبله یه طوغری قیلمق لازمدر اکر روزکارك انحرافیله سفینه جانب قبله دن انصراف ایده جك او لور ایسه کمی دوندکجه کندوسیدخی قبله طرفنه دونرو بویله دونمك نمازك جوازنه مانع اولماز (تذییل) اکر قدرتی وار ایسه اياقده قیلمق لازمدر اما که صفرانك غلبه سیله اياقده طورمق ممکن اولمزایسه اوتوردیغی یرده دخی قیلمق جائزدر

(مسئله) ۵۶

بر کیمسه ابدستلی اولدیغی معلومی اولوب لکن اول ابدستی بوزوب بوزمادیغنده شك ایتسه ابدستی درستدر طراش اولمق وطرنق کسمك ایله ابدست بوزلماز طراش اولدقده بر یرمدن قان چیقدیمی دیو بر بره سؤال ایتمك لازم دکلدر

(مسئله) ۵۷

طرنق کسمك وبیق کسمك سنت حسنهٔ قدیمه وفطرت مستحسنهٔ مستدیمه دن اولوب آحادناس حقلرنده اوزاتمسی مکروه انجق غازی اولان کیمسه دشمنه هیبتلو کورنمك

نيتيله وقت حر بده يعني اوزا تمقده ويقا يقايه كلديكي وقت
بوزيني بولمق وسلاح مقامنده استعمال ايلمك ايچون
طرناقلريني دخي اوزاتمقده بر بأس يوقدر (تذييل) صاچ
وصقالي سياهه بويامق دخي معنا خلق اللهي تغيير
اولديغيچون بو دخي آحادناس حقلرنده جائز دكل ايسه ده
كذلك غازي اولان ذات منظر عدوده توانا وكنج وقوي
ودنج كوريمك ايچون بويامه سنده بأس يوقدر

(مسئله) ٥٥

دين مبينه استهزا كبي اولوب مجرديا كلمق ايچون سؤال
ايتمكده كفر خوفي اولديغي معلوم اولدقد نصكره براما ده
بزسكا اويار يزسن كيمه اويارسين ونمازي بزيم ايچوني قيلرسين
ياخود كندك ايچوني قيلرسين وبزسني امام ايدينورز
سن كيمي امام ايدينورسين وبزم نماز بزسنكله تمام اولورسنك
نه ايله ديو سؤال اولندقده اكر بو سؤاللرك جوابلريني بيلوب
لكن تلخيص ايده مز وصره سيله تعداد ايده مز ايسه امامتي
درستدر واكر هيچ بيلمز ايسه امامتي درست اولميه جغندن
بشقه كنديسنك نمازي دخي صحيح اولماز سؤال اولك جوابي
قرآن عظيمده واحاديث رسول فخيمده صلاته متعلق اولان
احكام شرعيه يه اويارم سز دخي اوبله سز وسؤال ثانينك
جوابي نمازيمي جماعت نيتله قيلارم واوچنجي سؤالك جوابي
قرآن عظيم الشاني امام اتخاذ ايده رم وور دنجي سؤالك
جوابي بنم نمازيم اركان صلاتي بيلمكله تمام اولور

(مسئله) ٥٦

كافر ايلچيسنه امر پادشاهي ويا امر امير عسكر ايله

قارشو وارمق مجرد انلری تعظیم ایچون اولمیوب پادشاهمزك
شو کتبنك علو شانی اظهار و خلوص عبودیت ایله
ساحهٔ عدلنه کلنلره احسانی قپوسی آچق اولدیغنی اشعار
واوردوده بولنان اهل ذمت ومستأمنلردن بعض کیمسه‌لر
اولجه بولیشوب اردونك احوالندن آنی خبردار ایتملری
خوفنه مبنی عامهٔ اهل اسلامی ضررندن صیانت ایچون
واریلور ایسه دین وامانلرینه خلل لازم کلمز (خاتمه المراد
نصایح الاباء للاولاد فی امر الحرب والجهاد) الله تعالی نك
هر برامرینی یرینه کتورمکده دائم وپیغمبر ذیشان
علیه السلامك سنت سنیه سنی اجراده قائم وحامیٔ بیضهٔ
اسلامه پادشاه عالی مقامك قدرو حیثیتنی حقیله بیلور
وعرض وناموسنك اغورنده جان فداقیلور برمردموحد
شجیعك اسنان عسکریه ده اولان اوغلینك قرعه سی اصابت
ایتمش ومدتمأذونیتی اولان بکرمی کون ختامه یتمش
بوملابسه ایله تخصیص اولنان موقعه کوندرمك ایچون
سوق مأمورینه تسلیم و وظائف دینیه وحركات شرعیهٔ
عسکریه سنی تعلیم و تفهیم نیتیله خانه سندن چیقارمق
مراد ایتدیکنده والده سنك اللرینی اوپوبای والدم
بن سنك حسن تربیه کله بو یاشلره بالغ اولوب لله الحمد
عسکرلك شرفنی دخی احرازایتمکله اقرانم ارالرنده ممتاز
اولدوم اشته وقتم تمام اولمش کیده یورم سنك بنده چوق
حقلرك واردرانلری حلال و برکونا امر وتنبیهك وارایسه
کوشمه ادخال و برقدم اقدم صوب مقصودمه ایصال
بیورمکزی سزدن رجا ایدرم دیدکنده والده سی شو
نصیحتلری ایدوب دیمشکه اوغلم رزاق حقیقی ازلیٔ ومربیٔ

لم یزلی الله تعالی در انجق لطف و کرمندن سنی بزه هبه و احسان ایتمد یکی وقت ان شاء الله الحافظ او غلیمز معمر اولوب مشرکین ایله غوغا ایدر امنیه سیله شمدی یه دکین امر تعیش وانتعا شکرزده پدر یکز طبشا رودن بن ایچرودن اول مرتبه تعب و تلاش چکمشوز که تعبیری ممکن دکلدر هنوز مبلغ رجولیته واصل و بکرمه تعالی تمنی ایتدیکمز کبیجه عسکرلك شرفنه نائل اولدك بوملابسه ایله شمدی سنی برذاتك دائرهٔ حمایه سنه ایداع و تسلیم ایتدککه جمله اهل اسلامك عرض وعیاللری انك ظل خیمهٔ رافتنده امن واستراحتده اولورلر وجمیع موحدینك انك نظر رأفت و شفقتیله نشو و نما بولورلر جناب خیر الحافظین کمال صحت وعافیتله عمر همایونلرینی مزداد و عز واقبال شاهانه لرینی کشاد و هر نوع اعداسنی پریشان و برباد ایلسون آمین سنکدخی بدنیکه صحت وعافیت وقلبکه شجاعت و جرأت احسان بیورسك کیده سك اوغلم دیه جك اولدیغم سوزلریمك مقتضالریله عمل ایتمك شرطیله سکا امزیرمش اولدیغم سودمی وسائر حقوقمی حلال ایدرم شویله که هر نه زمانده وقنغی مکانده اولور ایسك وظایف عبودیه تکده دائم ویانمزده بولندیغك وقتلرده اولدیغك کبی حال غیبوبتکده دخی ادیبانه حرکتکده مداوم اولوب ناموس ایمانیه که واعتبار عسکریه که خلل ایراث ایده جك یعنی حق تعالی نك رضاسنه منافی و پادشاهمزك امرنك خلافی براشده بولنمیه سك کرك یولجیلغك وقتنده کرك قونافیرلرنده قولا و فعلا برفرده برنوع ضرر و زیان ایتمك ایچون اصلا نفسکه رخصت ویرمیه سك زیرا جهاد مؤمنیندن کفارك جفالرینی دفع ایچون مشروع ومؤمنلرك

اسا يش واستراحتلری چون موضوع برعمل خیر اولمغله دفع شروره مأمور اولان ذات غیورلرك بالخاصه اهل اسلامه جفا ایتمسنه شریعت غرانك ابدی رخصتی اولمیه جغندن بشقه اکرچه اویله ایده جك اولور ایسك خلاق لم یزلك سکا عنایت واحسان ایتمش اولدیغی صفت ممدوحهٔ شهامت وشجاعتك قدر وحیثیتنی دخی ضایع وتلف ایتمش اولورسك زیرا جرأت وشجاعت مؤمنده برخصلت حمیده وسرمایهٔ پسندیده درکه آنك ثمرهٔ ممدوحیتی دشمن دین اولان اشرار قارشوسنده ابراز واظهار ایتمکله اولور یوخسه برکیمسه نك اویله عشائر واخوان وبیچاره جیران وامر تعیش واداره سنده حیران فقیر ناتوان وتحت یدنده مقهور خدمتکارینی ضرب وآزاری خصال محموده دن اولمیوب بلکه مساوی اخلاق وافعال مذمومکهٔ مردوده دن معدوده درزیرا بو اصناف مذکوره دن برینی دوکمك بلا فرق برطاوق دوکمك کبیدر وبرطاوغی دوکن آدمه بوجسور ذاتدر دیو کیمسه نك دیمیه جکی آشکاردر جسارت اکا دیرلر که مثلا دشمن الیجنده برمسلمان خاتونی اخذ واسیر اولنمش دیو اردو اهالیسی ارالرنده شیوع بولوب هر فرداشته اول خاتون بنم والده مدر دیه رك قوتارمق ایچون وار قوتنی پازویه ویروب چالشه جغی کبی سندخی او بنم انامدر دیوب اکا کوره غوغاده ثبات وغیرت ایله اویله صرف همت ایده سنکه کانما بنی اول کرفتار اولدیغم قید اسارتدن قوتاروب دشمنك الندن آلورسك الله اعلم کتابلرده مشرق طرفنده برمسلمان خاتونی کفارك اسیر ایتمش اولدقلرینی مغرب طرفنك مؤمنلری ایشتدکلرنده

انی قوتاروب اهلنه تسلیم ایتملری کندیلره واجب اولور
دیوبازدقلری دخی بو معنایه اولوراشته اوغلم
سندن اومدیغم بویله غیرت وثبات ایسه ده الله تعالی
سنی انك شرندن محفوظ ایتسون سرکردهٔ
اهل غوایت اولان شیطانك اغواسنه متابعت ومیداندن
محاربه دن فراره جرأت ایده جك اولورده سندن صکره
آرقداشلرك جسورلق ایله دشمنی بوزوب وهر برلری حیث
وشجاعتلرینی انالرینه یازوب انلرایله برمحلده بولندیغمزده بزم
اوغللریمزدن کاغدلر کلدی حمد اولسون دشمندن انتقام
الوب هر برلری غازیلك شرفنه نائل اولمشلر دیه جك
اولدقلرنده بنم اوغلمدن کاغد یوق ایسه ده اویله مأمول
ایده رمکه حق تعالینك احسانیله رتبهٔ رفیعهٔ شهادتی احراز
ایتدی بنده انکله افتخار ایده رم دیه جك اولدیغمده
شاید انلردن بریسی وآی سنك باشکه سن کبی قاریدن
طوغان اوغلاندن ثباتمی اوماررسنکه ابراز شجاعت
واحراز رتبهٔ شهادت ایتسون بنم اوغلم مکتوبنك کنارنده
یازدیغنه کوره سنك اوغلك غوغادن فرار ایتمش دیه جك
اولدقده ایشتدیکم آنده قوم وقبیله مزه حیرت فزا اوله جق
برداهیهٔ دهیا وعار النسایه اوغرایوب اوتاندیغمدن اولوقت
بیك کره اولومی تمنی ایده رم اما الیمه کیرمز اکرچه اول
حالدنصکره بن صاغ اولدجه سنی اوه قومقلغم ممکن دکلسه ده
شاید بن اولوب سن کله جك اولدقده کیفیت پدریکك
دیه جکی کبی حبل خجالت ایله مشدود وسوط حقارت ایله
مردود ومطرود اولورسن اشته بنم سکا نصایح وتنبیهاتم
بونلردر بیتمزده اولان مقاوله اوزره دها اعلالرینی پدرك بیان

(ایده جکدر)

ایده جکدر کرك بونلری کرك انلری حق قبول ایله قبول ومقتضالریله
عمل ایتمکی ایلروده سندن مطلوب ومأمول ایدرز حق تعالی
باشکه وجانکه صاغلق ویرسون هادی بنم غازی اوغلم
دیوب سوزینه نهایت ویر دیکنده همشیره سی دخی یانلرنده
حاضره اولوب اولدخی قرداشم انامزك نصیحتنك خلاصهٔ
مآل جرأت اشتمالی شو اولدیکه عسکر ایلك هنکامنده دشمن
ایله غوغا ایدراولدیغکده انلرك منقار کبر ونخوتلرینی کسر
ایچون ارقداشلریکه معاونت ومظاهرتده تشمیر ساق اقدام
وشدّ نطاق اهتمام ایدوب برمرتبه غیرت وصرف ماحصل
مقدرت ایده سنکه انکله دشمنی اویمزه یاقلشدیرمیه سن
اکرچه بونك خلافنه یعنی رخاوت ایله غیرتی ترك وجبانت
ایله فرار ایده جك اولور ایسك محقق بیله سنکه سن میدان
حربی تجاوز ایتمزدن دها اوّل دشمن بزم اویمزده درخود
بومعلومدرکه دشمنك اقصای مرام وجل همتی اهل
اسلامك عیال واولادینك پامال اولمسیدر برآدمکه عرض
وعیالنك یانینه دشمنی دعوت ایتسون وکندوسی یانلرندن
صاویشوب کتسون بوراسی برکره ملاحظه اولنسه کی
او بیچاره قاریجه غزخانه ده نه یاپسون نتسون اویله ارکك
اولماقدن ایسه دها خیرلودرکه کنج یاشنده یره باتسون اویله
اولسه قرداشم انامزك وبابامزك نصیحتلرینی برینه کتورمکه
غیرت وسندن مأمولمز اولدیغی وجهله عدویی بزلردن طرفه
باقدیرمیه سنکه بزلرده سنك سایهٔ سلامتکده اویمزده راحت
اوله لیم ودشمن قورقوسندن امنیت اوزره اقامت ایده لم
اویله نیاز ایده رزکه هر برتوجه ایده جك اولدیغك اعمال

خيريه ده ربمزك ياردیمی سنکله اولسون يوری بنم ارسلان
قرداشم آبلا کده سنك قربانك اوله سون ديوب يوله
چيقار مشلر وسوق مأمورينه تسليمی وقتنده ايشيدر ايدم
پدری دخی شو نصيحتی ویروب دير ايديكه اوغلم معلوم مك
اولسونكه ماليمز وجانمزی بذل ايدەرك دينمز دشمنی اولان
مشركين ايله غوغا ايتمامزی حق تعالى بزمؤمنلره ازلده
امر وفرمان ايتمش (الله ذو العز والجلال جل شانه عن
الاضداد والامثال) شوكت واجلالنی دائم واجراى احكام
شريعت غرادده قائم ايلسون آمين وجود هما بونلری تحت
امارتنده بولنان مؤمنينه عين رحمت رحمان اولان سلطان
عاليشان يعنی * عبد العزيزخان * افنديمز غوغاده تعاطی
واستعمالی لازم اولان ادواتك کافەسنی تماما ميدانه کتوروب
دشمن قارشوسنده قوللا نما مز ايچون بزلره ویرمش و يالکز
بزلره الله تعالى نك امرنی يرينه کتورمك ايچون غوغاده صدقله
جالشمق ووار قوه تمزی بازويه ويروب غيرت ايتمكدن بشقه
برشی قالمامش لکن هر وقتك بردرلو دشمنی وانلره قرشو
طورمق ايچون برنوع عسكری اولورشمدی بزم وقتمزده اولان
دشمنلره قارشو طورماغده يرايه جق عسكرلرك باشلری
يكرميدن بدأ ايله نهايت قرق ياش ارالرنده اولان علل
وامراضدن سالم قوتلو وكنج وتوانا ودنج آدملردن
اولملريله بوسنلرده بولنان کيمسەلر ارالرنده طرح وتوزيع
اولنمق اوزره وقتمزك آثار حسنه سندن اولان قرعۀ شرعيه ده
بوسنه قرعك اصابت ايدوب بحمده تعالى جميع مرضلردن
برى اولديغك حالده عسكرلك شرفنی احراز ايتدك
وبوخدمت منيفه نك آثارندن بزم اوده دخی بولنمق ايله

بنیده اقرانم ارالرنده سرفراز ایتدك اشته سنی برقدم اقدم اونائل
اولدیغك شرفه اولا شدیرمق ایچون بورایه کتوردم اوامر
الهیه یی جمیع مهما تك اوزرینه تقدیمه اعتنا واهتمام ایتمك
شرطیله سنی حق تعالی نك بر لکنه امانت ایتدم کیده سك
(وان شاء الله الحافظ) محل مأموریتیکه وار دیغك وقت
غب المعاینه وجود وبنیه که الویرشلی قنغی صنفه منا سب
کوررلر وجریده سنه قید واملا قیلورلر سه لر خذ مت
عسکریه کی اکمال واستبدلال اوله جغك کونه قدر هیچ
برایشکده بطائت واهمال ایتمیوب هر قنغی صنفده بولنور
ایسك استعمال ایتمك ایچون سکا تسلیم قلنان اسلحه وادواتی
هر دفعه الیکه الدیغکده وتعلیم ایچون طیشـار وکلدیککده
انك اغرلغی دفتر حسناتکه یازیله جغی محقق معلومك اولوب
اکا کوره جان سپارانه خدمت وصرف ما حصل مقدرت
ایلیه سن واول وقت ایچنده قاچوب او یمزه کلمك دکل
بلکه خاطریکه بیله کتورمیه سن زیرا غوغادن قاجق ایله
بونك فرقی یوقدر وضا بطا نکدن بهرینی کندیکه پدر
مشفق بیلوب اوبله اطاعت وانقیاد ایده سنکه جمله سنك
اوضاع واطوارکدن خوشنود اوله لر زیرا بند نصکره جمیع
معونات ولوازماتك انلر اوزرلرینه اولمغله نیك وبدیکی
دنیاده پادشاه آخرتده حضرت الله انلردن سؤال ایدر
ورفیقلرك ایله الفت وحسن معاشرته دقت ایدوب دنیا
خصوصلری ایچون اصلا قلبلرینی قیرمیه سك زیرا نوع انسانك
الوان واشکالی نصل بربرینه بکزمز ایسه طبایع واحوالی
دخی مغایر اولمغله بینلرنده اولان جهت جامعه لری یعنی
جمله سنی سلك اتفاقه جکن انجق ادب واطاعتله حسن

معا شرت اولوب بو ملا بسه ایله توجه ایتد کلری اشلری
لایقیله یولونه کتوررلر وشاید مدت عسکریه لك اولان
یللرك برنده برطرفدن برنوع دشمن باش قالدیروب پادشاهمز
ایله غوغا ایتمك استدکده هر نه طرفه مأمور وتعیین ایدر
ونصل دشمنك قارشوسنه کوندزه جك اولور ایسه محقق
مجزوملك اولسو نکه اول حالده یعنی دشمن ایله سن غوغا
ایدر ایکن هر بررلرینك حفظ وحراستی اوزریکه واجب
ولازم اولان ناموس شریعت غراوشوکت پادشاه جهان
آرا ایله والده لك و همشیره لرك وسائر طائفهٔ نسادن بیچاره
محرملرك دخی سنك ارقه طرفکده اولورلر وسکا برمرتبه
کوه نه رلر ودیرلرکه (ان شاءالله الملك القادر) اوغلمزغیرت
وثباتله دشمنی بوزوب بو میداندن قوار وبزلری پنجهٔ قهر
کفرینه ویرمز البته که سایهٔ شمشیرنده غائله دن مأمول
اولورز ایشته اول وقت غوغادن قاچجق بکاشریعت وپادشاه
واناموهمشیرم وسائر محرملرم لازم دکللر درنره ده قالورلرسه
قالسونلر دیمه معنالرینی اکدیرمق ایله دنیاده اندن بیوك
ناموسسزلق اولمیه جغی کبی عند الله بوندن بیوك کناه
دخی اولماز زیرا رسول اکرم افندیمز سعادت ایله بیورمشلر که
برکیمسه دشمندن براخیذ واسیر قورتارر ایسه او یله بلسونکه
اول اسیر بنم بس بویله غیرت وثبات ایله براسیر قورتارمه نك
ثوابی نه مرتبه عظیم ایسه جبت سزلك ایله قاچمانك
وبالی دخی او یله جسیمدر اوغلم صاقنوب اولکون فرار
ایتمك کذرکاه خاطرك اولمسون اماکه متبوعهٔ ارباب ضلالت
اولان نفس اماره یه مطاوعتله بودقایقی ملاحظه ایتمیوبده
غوغادن قاچاجق اولور ایسك سن صاوشدقد نصکره
عرض وناموسلرینی محافظه ایچون اوراده قالمش اولان

مجاهد ارقداشلریکك شان سعادت نشانلری ایکیدن
خالی اولماز برنجی الله کوسترمسون یابرنوع کدر عارض
اولوب سهولتله کیرویه عودت ایدرلر ایکنجی عون حقله
باد نصرت وزان ودشمنی پریشان ایدوب نهایت سزمال
غنیمت الوب وافتخار نشانلری دخی المق ایله التفات
بی غایات خلیفه یه دخی مظهر اولورلر اشته بوایکی صورتده
سنك دخی حال خیبت مآلك ونهایت مقال ندامت اشتمالك
ایکیدن خالی دکلدر اما صورت اولی که مجرد ایچلرندن
قاچوب تقلیل سوادلریله هزیمتلرینه باعث اوله جغك
صورتدر سعکه واصل اولدقده دیرسنکه (قد أنعم الله
علیَّ اذ لم اکن معهم شهیدا) یعنی بند نصکره انلر بوزلمشلر
هله حق تعالی اسیرکه مکله بکا انعام ایتمش اکرچه قاچایوب
انلر ایله برلکده بولنسه ایدم کیم بیلور اولورمیدم قالورمیدم
اما صورت ثانیه ده دیرسنکه (یالیتنی کنت معهم فافوز فوزا
عظیما) یعنی بندنصکره انلر دشمنی بوزوب غازیلك عنوانی نی
قزندا قلرندنصکره خدمتلری قرین قبول پادشاه انام
اولوب هر برری نی مظهر عز واکرام ومستغرق دریای
لطف وانعام و نائل مرام ایتمش کاشکی قاچمایوب
بونعمتلره بنده نائل اولیدم اشته سنك بوایکی صورتده
بوایکی درلو کلامککه بونلری سکا انطاقه فرار یتك سبب اولوب
منافق سوزی اولمغله اول وقت اعمال عبادی یازمغه
مأمور اولان ملککر همان نامکی قلم تراش غضبله جریدهٔ
معتبرهٔ عسکریه دن حك وامحا ودرعقب منافقلرك کنیه
دفترینه قید واملا ایدرلر ورسول اکرم افندیمزك وقت
سعادتلرنده منافقلرك نفاقلری اکثربویله غوغا وقتلرنده

میدانه چیقار ایدی وجناب کردکار انلری قرآن عظیمنده مواضع عدیده ده مذمت ومساوی اخلاقلرین اظهار ایتمشدر که بوایکی آیت کریمه انلردندر (ان المنافقین فی الدرك الاسفل من النار) نظم جلیلنده دخی دار البوارده عذابلرینك شدتن اخبار بیورمش جهنمده درك اسفل اول موضعك آدیدر که طبقات نارك اك اشاغیسی اولوب بوقارو قاتلرده عذابده اولان طوائف مجرمینك جمله سنك وجودلرندن اقان قان وجراحتك کافه سی اورایه اقار وانده قرار ایدر ایمش دیمك اولورکه جهنمك نواحیٔ سائره سندن بورانك عذابی شدید والمی مدید ایمش اشته بوتعداد ایتدیکم اویغونسزلقلر آخرتده اوله جق احوالات اولوب دنیاده بر فضیحه دها واردر شویله که فراریتی تصویر ایتدیکمز محاربه ده کله وقورشونه کوکوس ویرمش اولان ارقداشلرك اوزرینه کلدکنده احیانا انلریله بولشدیغك محاسده اول محاربه نك محاوره سنه شروع ایدوب علی طریق المخاطبه سنی قارشولرینه الوب اوفرار ایتدیکك غوغاده سند نصکره بزلرعون حقله دشمنه شوایشلری ایتدیکمزده جند ملائك ملاء اعلاده تحسین وآفرین اوقورلر ایدی دیه جك اولدقلرنده جفا بکدن سن یره نظرایدك اول حالده اکرچه یردلك اولسه ایدی بلاتوقف ایچنه کیدیدك (نعوذ بالله من شر الشیطان ومن شر النفس الامارة بالسوء والطغیان) اماکه بودقایقی ملاحظه ایله صبر وثبات وقصد مثوبات ایده رك صحرای مطارحه ده ادارهٔ کؤس محابه واجالهٔ اقداح مضاربه اثناسنده اجلك کلوب دست ملك الموت ایله خلع خلعت حیات مستعار

وما حئ جرائيم وجناح اولان جناح نجناح شهادتی الباس
ایله مرغ روح پرفتوحك جانب بساتین جنانه طیاراولورایسه
بنده اول وقت یعنی ایشتدیکم آنده اقران وامثالم ارا سنده
بالا فتخار دیر مکه دنیا وآخرتك ایو لکلری بنم ایچوندر
حمد اولسون شمدی بن رتبهٔ رفیعهٔ شهادتی احراز ایله
سعادت ابدیه یه واصل وسیادت سرمدیه یه نائل اولمش
بر اوغلك باباسی اولدم بکادها بوندن بیوك نعمت اولورمی
رجال ارالرنده بنم بویله افتخار ایده جکم کبی قاریلر ارالرنده
والده لك دخی نهایتسیز افتخار ایدر نیچون ایتمیه لمکه آیات
قرآنیه واحادیث نبویه دلالتلریله جناب حضرت وهابك کندی
سبیلنده شهید اولنلره احسان ایده جکی نعمتلر حصر
وحسابه کلمز وآنادا متدن انلره کیمسه نائل اولمز جمله دن
بری تفسیرروح البیانده کبار اولیاء اللهدن عبدالواحد نامنده
بر ذات صدق مقالدن روایة یازمش اولدیغی کلام دری
النظامك خلاصهٔ مال غیرت اشتمالی بودرکه بردفعه اعداء
لئام حرب ایچون قیام ایدوب اول حالده پادشاه اسلام نصرت
اتسام طرفندن نفیر عام اولمغله داخل قلمرو سلطنتلری
اولان جمله اهالی اواطرفه امالهٔ لجام ایتملرینه مبنی بز دخی
ذمت وعهد مزده اولان وجوبی اسقاط نیتیله جلب
اخلاط وجمع اسباط ایدوب عقد لأل مجلس مشروت
وعزیمته فیصل ویروب ختم مقال ایتدیکمزده اصحابمزدن
برذات مأمور یتمزدن براعهٔ استهلال اولمق اوزره بعد التعوذ
(ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم واموالهم بان لهم الجنة)
آیت کریمه سنی اوقودی اول حالده صف نعال واخریات
ناسدن جری الجنان تخمینا اون بش یاشنده برجوان اياغه

قالقوب یاشیخ جناب رب متعال جل شانه عن الامثال کندی
سبیلنده فدای جان و بذل مال ایدن مؤمنلردن قارشولغنه
جنت اعلایی و یرمك اوزره مال وجانلرینی صاتون الدیغی
دیو سؤال ایتدی بندخی جوابنده الله تعالی دن زیاده قولنده
صادق وعهدنه وفا ایدر کیم واردر بلی بویله در دیدیکمده
اویله ایسه سن شاهد اولکه شمدی بن نفسمی وجمیع مالمی
الله تعالی نك یولنده بذل ایتدم دیدکنده بن کندویه دیدمکه
قورقارم سن بو حداثت سنك ایله اعبای سفریه یه تاب آور
اوله میه جغك کبی میدان محاربه ده حدت اسلحهٔ ضربیه یه
دخی تحمل ایده میه سك کل بو سودادن فارغ اول دیدم
تکرا ریاشیخ خطاب مستطاب تکالیف الهیه بعدالبلوغ
کنج او انلر ایله اختیارلری آیرمیوب جمله سنه علی السویه
توجه ایدر بنم ایسه نفسمه ولا یتم اولوب بیع وشرام صحیح
اولدیغندن جناب حقك لطفا قبول بیورمش اولدیغی
عملی فسخ بنم ایچون نصل جائز اولور دیدی جرأت وجلادتنه
باقوب تجارتنك ربح و برکتنه خبر دعادن بشقه چاره
بولمدم وجمله مز شوقنه تعجب ونفسمزی توبیخ ایتدك
بر ده کوره لمکه رکوبنه مقتضی براسب عرب وغوغاده
استعمال ایچون برتیغ هندی نسب الیقویوب بو ایکیدن
بشقه کافهٔ امتعه واشیاسنی نقد ایدوب غزاته تصدق ایتدی
وخروجمز کونی جمله دن اول کلوب بزلره خدمت ایده رك
برلکده محاربه یه کتدی دارالحربه وارديغمزده عادت
محاربین اوزره اقامتمز اثناسنده برکون دورمز متصل وقت
اوزادی بن اول عیناءمرضیه یه نه زمان قاوشورم عجبا دیه رك
کلور ایکن اصحابمز کوردکلرنده واه یازق بو دلی قانلو

حداثت سنی اقتضاسی ملاقات عدویی ملاحظه ایدر ایکن
دفعة خشیت وغلافی حوصله سی پرتیلوب عقلنه خفت
کتورمش دیدیلر یانمزه کلدیکنده اظهار شوقندن استفسار
ایتدیکمزده شووجهله جواب ویردیکه شمدی برمقدار اویقویه
واردم رؤیامده کوردمکه کانما قیامت قائم اولمش ناس
بلوك بلوك محشره کیدرلر وجوارئ دار السلامدن بربلوك
قیزلر لسان ایله توصیفی عدیم الامکان انواع الوان جواهر جنان
ایله مزینه البسهٔ فاخره ایله برایرماق کنارنده سیر وتماشا ایدرلر
کیرودن کلور ایکن انلردن بردانه سی بنی کوردکده عیناء
مرضیه نك قوجه سی اشته شوکلندر دیو بندن بکا اشارت وبکا اویله
تخییل اولندیکه قدومی اکا دخی بشارت ایدر یانلرینه واروب
عیناء مرضیه قنقکز دیدیکمده اول بوراده یوقدر بزلر انك
جاریه لری وخدمتجیلری یز ایلرویه یورك دیو محلنه دلالت
ایتدیلر بو یله ایکی یره دها واردم اوچنجیده اغاجلرلی التنده
ایرماقلر اقار فسیح الارجاء برچمنزارده یکپاره اینجودن
برخیمهٔ مضروبه نك قپوسی اوکنده برجاریهٔ مسرت سار یه
طورمش بکا بقاراندخی سؤال ایتدیکمزده یورك افندم
محبوبه کز بوجادرك ایچنده در دیو بکلدیکمی اکا دخی
مژده ایتدی کندوسی اورادن صاویشوب کتدی
ایچروسنه کیروب کوردمکه انواع مجوهرات ایله مزین برالتون
سریر اوسنده اوتورر بنی کوردکده سرعت وعجله ایله قیام
وخیر مقدم مراسمنی اجرا وچوق اکرام وجنت قزلرندن
عیالم ایدوکنی بکا افهام ایتمسی اوزرینه وصلت ایچون الیمی
اوزاتدیغمده افندم وقتی دکلدر هرنه قدر مالکزی غزا یولنده
تصدق ایتمك ایله مهر معجله مزی ویردیکز ایسه ده لطفا

براز صبر بیوره سز که ان شا الله القدوس السلام شربت
کلفام شهادتی نوش وتسلیم روح حیات ایله مهرمؤ جلری
دخی تادیه ایتدیکزده بو اخشام افطاری برلکده ایده
رز دیو وصلتدن اباوامتناع ایتدی اشته انك حسن وجمالی
تلعب ودلالی مستوجب سلب سکون وارامم ومستجلب
شد نطاق خرامم اولدی (فبعد اللیتا واللتی قبلت الحاح
منیتی) یاشیخ اکرچه تصدیع ایتدم ایسه معذورطوته سز
دیو کلامنی اتمام ایدر ایتمزدشمن طرفندن بربلوك لشکرظهور
ایتدی نصل انلری کوردی ایسه اسبنه سوار وسل سیف
ایدوب اوزرلرینه الغاز وامداد ایچون بزلر وار نجیه دکین
تارمار ایتدی کوردمکه مجروحا فرار ایدنلردن بشقه
طقوزدانه‌سنی قتل والقای وادیٔ دارالبوار ایتمش کندیدخی
شهید دوشوب قانی ایچنده بر کنارده یتار یانه واروب
سیدی نصل عیناءمرضیه یه قاوشدیکزمی دیو استفسار
ایتدیکمده کانما انی قوجاقلر کبی ایکی قوللرینی سینه سنه
قاوشدیروب اغزی طولوسی کولر وکوزلریله دخی اشارت
تصدیق قیلرایدی (ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء) اشته
اوغلوم بو احسان الهیه معلوم اطاعت ملزومك اولدیسه
سندن مأمولم اولدیغی اوزره محاربه لرده نیتکی بودلو
قانلو کبی اولا کندیدن مثقال ذره برشیٔ خفی وخوافیٔ
اسراردن برنسنه مختفی اولمیان اعلاء کلمهٔ حضرت علام
الغیوب وثانیا وقایهٔ ناموسکی صیانت ایچون تصمیم ایدرك
معرکه یه اقدام ومهلکه یه اقتحام ورتبهٔ رفیعهٔ شهادته نائل
اولمق ایچون استك واشتیاق ایله نفسکی عرض وتقدیمه اهتمام
دخی ایده‌سنکه بودیدیکم آلت حربك المنی دیمازدن اول تیزالدن

خبر سزجه تسلیم روح ایتمك ایچون دنیاده ایكن رأی
العین مشاهده ایده جك نعمتدر كه قبره وضع اولندقدنصكره
نائل اوله جغك عنایت ازلیهٔ الهیه نتیجه سنك مقدمه
ودیباجه سیدرز یراهر برشهید بونلرك یتمش اوچ دانه سنی تزوج
ایده جكلری احادیث صحیحه ایله ثابتدر وبن بیلورمكه بشریتك
اقتضاسی بویله كوزل قزی سن سورسك امادار دنیاده
نظر بنی خلق ایتمك ایچون عادت خلاق متعال جاری
اولمامش ایدوكندن سنی اولندرمك مراد ابتسم مثلنی بولمق
محال اویله اولسه تیز الدن بردانه سنك تحصیلیچون بروجه
محرر سعی وغیرت ایدوب میدان جدالده بطائت واهمال
ایتمیه سك بوندن بشقه شهدایه اولان انعام واحسان الهیه
حقنده وارده احادیث صحیحه دن برحدیث شریفك مداول
منیفی بودركه فی سبیل الله مقتول اولنلرك روحلری عرشه
تعلیق اولنمش قندیللرك ایچنده اوكار وآشیانه
اولمق اوزره برطاقم یشل قوشلر ایچنده اولوب نواحی
و بساتین جناندن مراد ایتدكلری محللرده سیروتماشا واشتها
ایلدكاری لذائذ حسیه یه نائل واثمار جناندن تناول
ایتدكلرندنصكره اول قندیللره رجوع ایدرلر بعده جناب
وهاب انلره خطاب مستطاب ایدركه بونلردن بشقه مطلبكز
واستك ایتدیكز شیٔ ندر انلر دخی جوابنده یارب جنتده
استدیكمز مقامانده استراحت ومرادمز اولان میوه لردن
یمكده ایكن دها نه طلب ایده لم دیرلر بوذكر اولنان تنعم ایله
اوچ دفعه سؤال تكریم اولند قلرنده جواب تداركایدوب
دیرلركه یارب مرادیمز بودوركه ارواحمزی تكرارا بدانمزه
رد وارجاع بیوره سنكه سنك یولكده بردها شهید اولوب

صحاریء جناندن انتجاع ایده لیم پس بو ایسه عادت اللهك
خلافی ومراد آخرلری اولمدیغی معلوم الدقده حاللری اوزره
ترك اولنورلر اوغلم بوراسنی برکره ملاحظه ایده سنکه مثلا
آحاد ناسدن برکیمسه جنتده برادنی درجه یه نائل اولسه
اکاملکلر بومقدار سنك ایچون ازدر وار دنیایه کیت
الله تعالی یه دها براز عبادت ایت تکرار فضل الهی ایله
داخل وعلك مقداری درجات رفیعه یه واصل اوله سین
دیه جك اولسه لر عقل تجویز ایدرمیکه اوبله ایده ومالك
اولدیغی درجه یی ترك ایله دنیایه کیده اماکه بونجه نعمتلره
مستغرق اولمش وهیچ برطرفدن تکلیف وبرایشیدخی اولمدیغی
حالده دنیایه کاوب تکرار شهید اولمسنی طلب واستدعاسندن
معلوم اولورکه الله ذوالعز والجلالك عندمعنو یسنده حیثیت
ومنزلتی نه مرتبه ایمش والحاصل انبیا شهدانی منصب
نبوتله سبق ایدرلردیو برائر دخی وارد اولمشدر بونلردن بشقه
مجاهدین وشهدانك عندالله مرتبه ومنزلتلرینی بیان سیاقنده
مشکات صدر نبوتدن لمعه پاش عز وظهور وسیر کبیرو ترجمه سنده
مسطور ومذکور (لرباط یوم فی سبیل الله صابرا محتسبا
من وراء عورة المسلمین فی غیر شهر رمضان افضل عند الله
من عبادة الف سنة صیام نهارها وقیام لیالها ولرباط یوم
فی سبیل الله صابرا محتسبا من وراء عورة المسلمین فی شهر رمضان
افضل عند الله من عبادة الف سنة صیام نهارها وقیام لیالیها
ومن قتل مجاهدا اومات مرابطا فحرام علی الارض ان تأکل
لحمه ودمه ولم یخرج من الدنیا حتی یخرج من ذنوبه کیوم
ولدته امه وحتی یری مقعده من الجنة وزوجته من الحور العین

وحتى يشفع فى سبعين من اهل بيته و يجرى له اجر الرباط
الى يوم القيمة) حديث شريفنك مدلول منيفى دخى بونلرى
تأييد ايدر يعنى بركون فى سبيل الله نيت خالصه ايله صبر
وثبات وقصد اجر ومثوبات ايدەرك ديار مسلمينك نهايتنده
بولنان برسرحدده شهر رمضانك غيريده محافظ يعنى
قراغول اولمق عند الله كوندزى اورج وكيجەسى عبادت
ايله كچن بوزسنەدن افضلدر ووجه مشروح اوزره رمضان
آينده قراغول اولمق ينه كوندزى صائم وكيجەسى قائم بيك
سنه عبادتدن افضلدر اول كيمسه كه جهاد ايدەرك قتل اولنه
ياخود قراغول ايكن فوت اوله انك لحم ودمنى اكل وافنا
ارضه حرامدر يعنى جسدى چوريمز وانا سندن طوغديغى
كون كبى كناهلرندن پاك اولمدجه وجنتدن مكاننى رأى العين
مشاهده ايتمدكجه وجنت قزلرندن زوجه سنى كورمدكجه
وحواشى واقاربنك محتاج اولنلرندن يتمش كيمسه يه شفاعت
دخى ايتمدكجه اول كيمسه نسيم روح حيات ايدوب دنيادن چيقماز
واجر محافظه الى يوم القيام على الدوام اكا اجرا اولنور يعنى
قيامته قدر قراغول ثوابى انك دفتر حسناتنه يازيلور اشته
اوغلم بونصيحتمك مقتضاسيله عمل ايدوب عسكرلكك
وقتنده ولا يتم طرفندن كاغد كلمدى وخبرا له مدم ديه رك
تشويش وعجبا اقربا وتعلقاتم نه حالده درلر ديو ذهنكى
تخديش ايتميوب همان بوسعادتى قزانمق ايچون واجبهٔ ذمتك
اولان خدماتى بلاقصور اجرايه غيرت ايده سك كورەيم سنى
ديوب پدرى دخى كلا منه نهايت وير ديكنده وقت
قرعـه ده معين اتخاذ اولنان برادرى يانلرنده حاضر
وموجود اولوب اولدخى ديديكه برادرم پدريمزك كلام

شفقت انجا منك خلاصهٔ مآل مرحمت اشتمالی شو اولدیکه فروضات مؤکده دنصکره جهاددن افضل بر عمل اولمیه جغی کبی اکر نیتکی خلوصه مقارن قیلر ایسك الله تعالینك رضاء شریفی ایچون جانکی فدایه عرض وتقدیم ایده جنکدن یریوزنده کونش طوغوب و باتدیغی مسافه نك اراسنده موجود اولان اهالی ارالرنده عند الله مجاهددن افضل برکیمسه دخی اولمیه اما بونك ضمننده اولان سعادت ابدیه یه انجق اهل کفروضلاله استك واشتیاقله اقبال ایدن موفق اولور یوقسه اویله هر برسلاسل واغلال ایله قسرا سوق اولنانلر نائل اوله مزلر اویله اولسه نیت خالصه اوزره دشمن ایله سن محاربه ایدر ایکن محقق معلوم مك اولسونکه جنت ایلروده یعنی عدونك ارقه طرفنده وجهنم کیروده اولوب همان جنته کیرمك ایچون اراده کی مسافهٔ خالیه قالمشدر اشته اولوقت نائل درجات اولمق ایچون غیرت وثبات ایله ایلرو کتمکه همت ایدوب برادیم کیرویه رجعت ایتمك ایچون نفسکه رخصت ویرمیه سك بودخی معلوممك اولسونکه عسکرلك ایکی نوع اولوب بریسی عساکر بریه یعنی قره عسکریدرکه بونلرك مثوباتنك بعضیلرینی پدریمز سکا بیان واول سرّی سنك ایچون کشف وعیان ایتمشدر بریسی دخی عساکر بحریه یعنی دکز ایچنده کی عسکریدرکه بونلره قره عسکرینك ثوابلرندن فضله اوله رق جناب واهب العطایا برقاچ خصلت دها ویرمشدر (برنجیسی کمی ایچنه کیره جکی وقت اکرچه بشریتی اقتضاسی کناه ایشلمش ایسه کندیسیله برابر کیره میوب سفینه دن طشره قراده قالوب عمری مساعد اولوبده چیقاجق اولور ایسه انادن

طوغمش كبى كناهسزاوله رق چقيار (ايكنجيسى هو انك شدتندن باشى دونه جك اولور ايسه قراده شهيد اولان كيمسه نك ثوابى ويريلور (اوچنجيسى اكرچه اجلى كلمش اولور ايسه انك روحنى اكرام ايچون بالذات يد قدرتيله جناب لم يزل حضرتلرى قبض ايدر حالبوكه قراده وفات ايدنلرك روحلرينى كرك شهيد كرك غيرى قبض روحه مؤكل اولان ملكلر الور بر كيمسه كه انك روحنى حق تعالى قبض ايده انك ايچون ايلروده دها قورقو اولماز (دردنجيسى قراده شهيد اولانك جميع كناهلرى عفوومغفرت اولنورانجق قول دينى عفواولنميوب انك ايچون يوم قيامتده مطالبه اولنور لكن دكزده شهيد اولان كيمسه نك هر بر كنا هيله برابر قول بورجى دخى عفو اولنوب قيامت كوننده اكا بعده سنده شوقدرحقم واردر ديه جك كيمسه بولنماز والحاصل رسول الله صلى الله عليه وسلم افنديمز حديث صحيحلرنده بر كيمسه دن بغله غزا ايتمك فوت اولسه اول كيمسه دكزده غزا ايسون بيورمشلر ديمك اولوركه دكزده غزا رسول اللهك قوماندا سنده بولنمق كبيدر والله تعالينك يولنده جانى فدا ايدن ذاته شهيدا طلاقنده اصحاب تفسير وارباب حديث برقاچ وجه بيان ايدوب ديمشلردركه اكا شهيد دينلديكى غسلنه ياخود نقلنه ملائكهٔ كرام رحمت حاضر اولدقلرينه مبنيدر ياخود حق جل وعلا وملائكه لرى انك جنت ايله منعم اولمسى خصوصنده شاهد اولدقلرينه مبنيدر ياخود قيامتده امم خاليهٔ سالفه حقنده اشتشهاد اولنان ذواتدن اولديغيچوندر ياخود شاهده اوزره يعنى متاثرا ارض اوزره سا قط اولديغيچوندر ياخود كوياكه وفات ايتميوب حضور معنوىٔ الهيده حاضر وديرى اولديغيچوندر ياخود عالم ملك وملكوتى مشاهده

ومعاینه ایلدیکنه مبنیدر یاخود اوزرنده اولان دمی دم حشرده خصمی اوزره شهادت ایتدیکچوندر بونك بیانی شویله‌درکه (ومن قتل مظلوما فقد جعلنا لولیه سلطانا فلا یسرف فی القتل) آیت کریمه سنك مدلولی هر بر مقتولك دنیاده دیت وقصاصنی طلب ایدر برولی ومدعیسی اولوب جنایتی مقتضاسی قاتلنی مؤاخذه ایدر انجق شهیدك ولیسی حق تعالی اولدیغندن دنیاده قاتلی مطالبه اولنیوب ارض محشرده علی رؤس الاشهاد خالق لم یزل وملائکه لرینی اشهاد ایده‌رك قاتلنك یقاسندن طوتوب حضور معنویسنه احضار ویارب شو ظالمی دار تکلیفده سنك امر شریفکله توحیدکه دعوت ایتدیکمده قبولندن روکردان ادبار اولدیغندن بشقه تهورا بنی قتل وامتعهٔ دنیادن سائرمو تارك نائل اولدقلری کفندنخی محروم قیلمش ایدی احقاق حق بیورمه کزی سزدن نیاز واستدعا ایدرم دیدیکنده خبرم یوقدر دیو انکار ایده جکی صره ده اویله ایتمش اولدیغنه اشته اوزرمده اولان قانلو اثوابم وقانم ایله جراحتم شاهدمدر دیوب اولوقت جناب منتقم جبار خصمی ایله کندی بینی استدیکی کبی فصل ایتمك ایچون کندوبی تحکیم ومطلوبی وجهله خصمندن انتقام وکندوسنه اول مرتبه احسان وانعام ایله معامله تکریم ایدرکه حصر وحسابه کلمز انلر بعض مرتبه زبدة المراد فی امر الجهاد نام رساله ده بیان اولنمش اولمغله بومقامده طی مسافه اولندی اورایه مراجعت بیوریله وشهدانك حیاتلرنده علما اتفاق ایتدکلرندنصکره کیفیت حیاتلرنده اختلاف ایدوب اون قدر قول یازمشلر هر بررلرینك بشقه بشقه بیانی بومقام متحمل اولمیه جغندن

اول اقوال رصانت نوالدن بریسی بزلر دنیاده بویله روح
حیات ایله نه کونا استدیکمز برلرده کزوب لذائذ حسیه دن
ذوقیاب اولور ایسك انلر دخی جنات عالیاتده بویله‌جه کشت
وکذار واستدکلری اماکنده استراحت وقرار واثمارواشجار
جناندن ابتکار ایدرلر دیوب بو خصوصه دال اولان آیات
بینات واحادیث صحیحهٔ صاحب معجزات افندیمزك ظواهریله
استدلال ایتمشلر (والله اعلم بحقیقة الحال) هذ ما تیسرلی
فی افادة المرام * بعون الله تعالى ولی الانعام واطعام الطعام
* فان اصبت الحق فبتو فیقه تعالى واحسانه * وان اخطأت
فمن قصور فهمی ونقصانه الحمد لله على التمام * والصلاة
على خیر الانام * وعلى اخوانه من النبیین
الفخام * وعلى آله العظام
واصحابه البررة الكرام
مم
م

قدتم طبع هذا الكتاب بعون الملك الوهاب المسمى بمهمات الغازی
فی المطبعة العامرة فی ایام السلطنة «العزیزیة» لازالت دولته
دائمة بعنایة رب البریة * بنظارة الكامل اللبیب ذی الفضل
الجلی الاریب حضرة الشهیر عطوفتلو « صبحی بك
افندی » وبادارة (محمد سعید) المفتقر
الى آلاء ربه الحمید * وقد صادف ختام
طبعه سلخ رجب المرجب لسنة اربع
ومائة والف
من هجرة من له المجد
والشرف

3 1761 07295887 9